

אוניברסיטת
בן-גוריון בנגב

קרנות המלגות הישראליות

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב

תשע"ט | 2019

מזכה מזכה מזכה!

קרנות המלגות הישראליות אוניברסיטת בן-גוריון בנגב תשע"ט

דיקנאט הסטודנטים

**תורמים יקרים ומקימי קרנות המלגות הישראליות
שלום רב,**

כנשיא החדש של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, לכבוד הוא לי להציג את עצמי בפניכם כמי שעומד בראש המוסד המפואר הזה. אמנם טרם הכרנו אישית, אבל אני כבר מרגיש שכולנו משפחה אחת גדולה.

בשלושת העשורים האחרונים, התחלפו כאן שלושה נשיאים ואני מרגיש שאני עומד על כתפי ענקים. ממוסד לימודים קטן, הפכנו לאוניברסיטה השלישית בגודלה בישראל ועדיין יש לנו לאן להתקדם. אני נחוש ללמוד מה יש לעשות כדי שהאוניברסיטה תמריא לגבהים חדשים.

כנשיא, חשובה לי מאוד האינטראקציה עם הסטודנטים. בפגישתי הראשונה עם חברי אגודת הסטודנטים, אמרתי שאני משוכנע שבכוחות משותפים נהפוך לאוניברסיטה בינלאומית בעלת השפעה מקומית. אני בטוח שהסטודנטים שלנו יהיו גאים בכך שקיבלו את התואר שלהם מאוניברסיטת בן-גוריון בנגב.

מיד עם כניסתי לתפקיד, נוכחתי לדעת שחלק מהסטודנטים היקרים שלנו נמצאים במצב סוציו-אקונומי שאינו מאפשר להם ללמוד ללא תמיכה. אלמלא המלגות הניתנות על-ידי התורמים, חלק מהסטודנטים לא היו מסיימים את התואר הנכסף. כישראלי, מרגש אותי לדעת שישנה קבוצה משמעותית של תורמים מבית, המושיטה יד לסטודנטים שלנו ומסייעת להם להגשים את שאיפותיהם האקדמיות.

תמיכתכם חיונית למפעל מפואר זה, ואני מרשה לעצמי לקרוא לכם להגדיל את הקרנות. כך, נוכל להרחיב את רשת התמיכה בסטודנטים המצוינים שלנו.

ביחד, ננגיש את ההשכלה הגבוהה ונוכל להבטיח עתיד טוב יותר לסטודנטים שלנו, לאוניברסיטה וגם למדינה.

שלכם בידדות,

פרופ' דניאל חיימוביץ
נשיא

תורמים ובני משפחות יקרים,

במהלך השנה האחרונה חולקו כ-850 מלגות לסטודנטים שמלגה זו מאפשרת להם לרכוש תואר אקדמי, אשר באמצעותו ישפרו את נקודת הפתיחה שלהם ושילובם בעולם העבודה.

סטודנטים אלה מבצעים פעילות חברתית תמורת המלגה. הפעילות החברתית חושפת את הסטודנטים לאוכלוסיות מגוונות, מעודדת פתיחות ומעניקה סיפוק אישי.

לסטודנטים שלנו יש את הכוח והיכולת לתרום ולהשפיע על המציאות החברתית בה אנו חיים. אנו רואים בסטודנטים את דור העתיד שבכוחו להשפיע על המציאות הישראלית. פעילות חברתית למען הזולת משתלבת היטב עם אופייה המיוחד של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב אשר חרתה על דגלה "מחויבת לאחריות חברתית".

תרומתכם, תורמים יקרים, הינה כפולה. תרומה לסטודנטים ותרומה לקהילה כולה.

"יותר ממה שאנחנו אוהבים אנשים על הטוב אשר עשו לנו, אנו אוהבים אותם על הטוב אשר עשינו להם" (לב טולסטוי).

בחוברת המצורפת מונצחים יקיריכם, אשר לזכרם ולכבודם הקמתם קרן באוניברסיטה, קרן המאפשרת לנו להעניק מלגות לסטודנטים.

בשם הסטודנטים ובשם האוניברסיטה כולה, אנחנו מודים לכם על תרומתכם והסיוע שלכם לסטודנטים להמשיך ללמוד ולהצליח.

אני מאחל לכם בריאות טובה.

מי ייתן ונזכה יחדיו לראות את המשך שגשוגה ופיתוחה של האוניברסיטה שלנו אוניברסיטת בן-גוריון בנגב.

בברכה,

פרופ' משה כספרי

דיקן הסטודנטים

**נשיא אוניברסיטת בן-גוריון בנגב פרופ' דניאל חיימוביץ, דיקן הסטודנטים
פרופ' משה כספי, סטודנטים ואורחים יקרים,**

"ואולי, אלה לא כוכבים בשמיים, אלא חורים קטנים, דרכם האהבה של היקרים
לנו מבצבצת ומאירה לנו את הדרך... " (לא ידוע)

עומדת אני פה היום, מוצפת בקשת רחבה של רגשות.
עצב - על מי שאיננו.

שמחה - על המעמד והאפשרות שניתנה לנו להנציח את יקירינו שאינם.
התרגשות - הנובעת מאהבה ונתינה.

גאווה - על הדרך שבחרנו.

לפני שנתיים איבדנו את דותן שלנו אחרי מאבק ממושך במחלת הסרטן, והוא בן
שנים עשרה ואחד עשר חודשים בלבד.

דותן היה ילד אשר ראה בכל מצב הזדמנות, וראה בכל אדם עולם ומלואו, ילד
שכל מהותו היתה נתינה, גם אם זה אומר שהוא לא יקבל בעצמו, ילד שראה רק
את חצי הכוס המלאה ותמיד בחר לראות את הצד החיובי בכל מצב, ילד הגון
שתמיד חיפש דרך שלכולם יהיה טוב ושאנשים לא יפגעו אחד בשני.

מדותן למדנו מהי נתינה אמיתית - נתינה שלא על מנת לקבל תמורה. מדותן
למדנו מהי אהבת חיים - אהבה מכל הלב עבור כולם, באופן שווה, כי בכל אדם
יש משהו טוב ולכל אדם מגיעה הזדמנות.

לאחר שדותן נפרד מאיתנו, חשבנו מה תהיה הדרך הטובה והנכונה ביותר
להנציח אותו. עמדה בפנינו משימה קשה מאוד, שהרי דותן לא הספיק הרבה
בחיי הקצרים. ואז שמענו על האפשרות להקים קרן מלגות באוניברסיטת בן-
גוריון בנגב. מיד הרגשנו שזוהי הדרך הנכונה והראויה להנציח את דותן, שכן
קרן המלגות התאימה לאופיו ולאמונתו בחיים ובאדם.

החלטנו להעניק מלגה לסטודנט החבר בקבוצת הכדורסל "אס"א באר-שבע".
במתן מלגה לסטודנט, יש נתינה לאדם שאינך מכיר, סטודנט הראוי לקבל
מלגה. יש בהענקת המלגה משום הזדמנות לאפשר לסטודנט למידה והתפתחות.
במקביל, למלאי ניתנת ההזדמנות לתת מעצמו לקהילה, להתנדב ולתת חזרה.
אנחנו כמשפחה זוכים, בזכות המלגה, להמשיך את דרכו המיוחדת של דותן. כך
אנו מצליחים להעביר לאנשים אחרים טיפה מדותן, כל שנה ולעד. כך יכירו אותו
אנשים נוספים והוא ימשיך להיות אדם מהותי התורם לחברה.

עבורי, מעבר לנתינה עצמה, מלגה זו היא דרך להותיר חותם מדותן. אני מקווה
שכל סטודנט אשר יקבל מלגה זו ייקח את דותן איתו למסע מרתק בחיים: מסע
של למידה, נתינה ואהבה.

אני בטוחה שיקירינו, מהמקום שבו הם נמצאים, מחייכים כל שנה, שמחים וגאים בנו, משפחות התורמים, שבחרנו בדרך זו להנציחם, לקדם את ההשכלה הגבוהה בנגב ולתרום לקהילה.

אני רוצה להודות למשפחה ולחברים שלנו. בעזרתכם הצלחנו להקים את הקרן הצמיתה למלגות על-שם דותן. תודה לאוניברסיטת בן-גוריון בנגב על הזכות להשתייך למשפחת התורמים הנפלאה הזו ועל האפשרות שניתנה לנו לתת כל שנה קצת מדותן, ובדרך זו לראות אותו גדל.

בשמי ובשם כל משפחות התורמים, רוצה אני לאחל למקבלי המלגות בהצלחה בלימודים ובחיים.

טזכ

חני מלכיאלי

מקימת קרן המלגות

ע"ש דותן מלכיאלי

קרנות מלגות לזכר

קרן המלגות ע"ש דולפי ולולה אבנר

נוסדה בשנת 1996 על-ידי המשפחה, מיועדת למלגות לסטודנטים

קרן המלגות ע"ש אורנה אברהמי

נוסדה בשנת 1984 על-ידי המשפחה, מיועדת למלגות לסטודנטים לספרות עברית

קרן המלגות ע"ש אבי אוסטרוביץ

נוסדה בשנת 1975 על-ידי המשפחה, מיועדת למלגות לסטודנטים להנדסה כימית ולהנדסה בכלל

קרן מלגות פרנק פרידברג לזכר האלוף אברהם אורלי

נוסדה בשנת 1983 על-ידי מוקיריו של האלוף אורלי ז"ל

מיועדת לסטודנטים לתואר שני החוקרים את נושאי הצבא, הביטחון וארץ ישראל

קרן המלגות ע"ש יחיאל, שלמה ויוכבד איידנברג

נוסדה בשנת 1974 על-ידי המשפחה, מיועדת למלגות לסטודנטים להנדסת חשמל

קרן המלגות ע"ש יעקב איסלר

נוסדה על פי החלטה אישית, מיועדת למלגות לסטודנטים לתואר שני

קרן המלגות ע"ש ראובן אלברג

נוסדה בשנת 2000 מעיזבון, מיועדת למלגות לסטודנטים להיסטוריה וליהדות

קרן המלגות ע"ש גרשון אלטמן

נוסדה בשנת 1978 על-ידי המשפחה, מיועדת למלגות לסטודנטים

קרן המלגות ע"ש יהושע והניה בונה

נוסדה בשנת 2000 על-ידי המשפחה, מיועדת למלגות לסטודנטים לתואר שני בחינוך

קרן המלגות ע"ש נטע, אפרים ובת-שבע בן-אליהו

נוסדה בשנת 1979 על-ידי המשפחה, מיועדת למלגות לסטודנטים

קרן המלגות ע"ש עליזה ושלמה בן טובי (גוט)

נוסדה בשנת 1982 על-ידי המשפחה, מיועדת למלגות לסטודנטים

קרן המלגות ע"ש יעקב בן יהודה

נוסדה בשנת 1975 על-ידי חברת פוספטים בנגב, מיועדת למלגות לסטודנטים לכימיה או להנדסה כימית

קרן המלגות ע"ש יעקב בן יהודה ומאיר אילן

נוסדה בשנת 1975 על-ידי חברת פוספטים בנגב, מיועדת למלגות לסטודנטים

קרן המלגות ע"ש שלום ואשר ברגר

נוסדה בשנת 1972 על-ידי המשפחה, מיועדת למלגות לסטודנטים

קרן המלגות ע"ש אדית (פרי) ברנדשטטר

נוסדה בשנת 2008 על-ידי המשפחה, מיועדת למלגות לסטודנטים לתואר שני בלימודי השואה

קרן המלגות ע"ש רות ברעם

נוסדה בשנת 1966 על-ידי הגברת גיתה שרובר, מיועדת למלגות לסטודנטים למלונאות ותיירות

קרן המלגות ע"ש ד"ר יוליאן וד"ר מנפרד גבה

נוסדה בשנת 2001 על-ידי משפחת גבה לזכר יקיריהם שנפטרו בטרם עת מיועדת למלגות לסטודנטים מהפקולטה למדעי הטבע

קרן המלגות ע"ש ולדימיר וובה גולוחוב

נוסדה בשנת 2015 ע"י עובדי מחלקת הבטחון, מיועדת למלגות לסטודנטים

קרן המלגות ע"ש אריאלה גיטר

נוסדה בשנת 1979 על-ידי המשפחה, מיועדת למלגות לסטודנטים

קרן המלגות ע"ש ענת גינסבורג לבית סולקוביץ

נוסדה בשנת 1999 על-ידי חברת "קומפרו", מיועדת לסטודנטיות להנדסת תעשייה וניהול

קרן המלגות ע"ש זאב ושלומית גלעד

נוסדה בשנת 1973 על-ידי המשפחה, מיועדת למלגות לסטודנטים לחינוך, לתעודת הוראה ולמקצועות הוראה

קרן המלגות ע"ש יוסף דרזנין

נוסדה בשנת 1979 על-ידי חוג נאמני הקרן ע"ש יוסף דרזנין ז"ל, מיועדת למלגות לסטודנטים למדעי הרוח יוצאי ארגנטינה

קרן המלגות ע"ש בלה ויוסף גוז'יק דרזנר

נוסדה בשנת 2008 מעיזבון, מיועדת למלגות לסטודנטים להנדסת ביוטכנולוגיה

קרן המלגות ע"ש שכנא ורינה הולצמן

נוסדה בשנת 1976 על-ידי המשפחה, מיועדת למלגות לסטודנטים

קרן המלגות ע"ש ישראל הילמן

נוסדה בשנת 1975 על-ידי המשפחה, מיועדת למלגות לסטודנטים לכלכלה החל משנה ב'

קרן המלגות ע"ש פסח הר

נוסדה בשנת 2004 על-ידי עמיתים לעבודה בחברת מלם, מיועדת למלגות לסטודנטים

קרן המלגות ע"ש יהושע וולגלרנטר

נוסדה בשנת 1983 על-ידי המשפחה, מיועדת למלגות לסטודנטים

קרן המלגות ע"ש צביה וולף

נוסדה בשנת 2008 על-ידי המשפחה, מיועדת למלגות לסטודנטים בודדים יוצאי ארגנטינה

קרן המלגות ע"ש גדעון ואדם ויילר

נוסדה בשנת 1974 על-ידי המשפחה, מיועדת למלגות לסטודנטים יוצאי יחידות שריון

קרן המלגות ע"ש אדלה ואריה ויסלר

נוסדה בשנת 1989 על-ידי המשפחה, מיועדת למלגות לסטודנטים ספורטאים מצטיינים

קרן המלגות ע"ש חזי ורד וזהבה ורד

נוסדה בשנת 1994 על-ידי המשפחה, מיועדת למלגות לסטודנטים

קרן המלגות ע"ש יצחק ורדימון

נוסדה בשנת 1983 על-ידי אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, מיועדת למלגות לסטודנטים מהמחלקה לגיאוגרפיה

קרן מלגות משפחות לוחמי יחידת "חיות הנגב" (מחטיבת הנגב-פלמ"ח)

נוסדה בשנת 2013 על-ידי בני משפחותיהם של לוחמי הפלמ"ח מיועדת למלגות לסטודנטים מאופקים, בוגרי בתי ספר תיכון ממלכתיים

קרן המלגות ע"ש חיים ויוסף

נוסדה בשנת 1976 על-ידי ד"ר א.א. רוזנברג מיועדת למלגות לסטודנטים בני משפחות ברוכות ילדים או נכי צה"ל

קרן המלגות ע"ש ליזה ודוד טוביהו

נוסדה בשנת 1975 על-ידי המשפחה, מיועדת למלגות לסטודנטים

קרן המלגות ע"ש מרסל רגנר טורטל

נוסדה בשנת 2001 על-ידי ההורים ורה ופרידריך טורטל, מיועדת למלגות לסטודנטים מצטיינים במדעי המחשב ובהנדסת מחשבים

קרן המלגות ע"ש בוריס ושרה טרליוק

נוסדה בשנת 1986 על-ידי המשפחה, מיועדת למלגות לסטודנטיות מהמחלקה לפוליטיקה וממשל

קרן המלגות ע"ש יהודה ודיאנה יהודאי

נוסדה בשנת 2009 על-ידי יהודה ודיאנה יהודאי. מיועדת לסטודנטים ממוצא תימני או מארצות המזרח

קרן המלגות ע"ש משה יוליש

נוסדה בשנת 1980 על-ידי כור תעשיות, מיועדת למלגות לסטודנטים

קרן המלגות ע"ש דוריס וזאב כץ

נוסדה בשנת 2003 על-ידי המשפחה, מיועדת למלגות לסטודנטים

קרן המלגות ע"ש פני ויוסף כץ

נוסדה בשנת 2015 על-ידי המשפחה, מיועדת למלגות לסטודנטים

קרן המלגות ע"ש אנטול בודו ואברהם לוי

נוסדה בשנת 1988 על-ידי המשפחה

מיועדת למלגות לסטודנטים הלומדים מדעים או רפואה, לסטודנטים יוצאי צפון אפריקה או לסטודנטים המתגוררים בעיירות פיתוח או בני משפחות ברוכות ילדים

קרן המלגות ע"ש ד"ר חיים לוי

נוסדה בשנת 1988 על-ידי המשפחה, מיועדת למלגות לסטודנטים להנדסה

קרן המלגות ע"ש ד"ר ליאון והלנה ליבשוץ

נוסדה בשנת 1984 על-ידי המשפחה, הנהלת קופ"ח וחברים, מיועדת למלגות לסטודנטיות לרפואה

קרן המלגות ע"ש ד"ר ישראל ליפשיץ

נוסדה בשנת 1973 על-ידי אחותו שולמית גלעד, מיועדת למלגות לסטודנטים למתמטיקה

מלגה ע"ש סא"ל משה מועלם ז"ל

נוסדה בשנת 1998 על-ידי המשפחה

מיועדת למלגות לסטודנטים להנדסת חשמל

קרן המלגות ע"ש דותן מלכיאלי

נוסדה בשנת 2018 על-ידי המשפחה

מיועדת למלגות לסטודנטים כדורסלנים באס"א בן-גוריון כדורסל

קרן המלגות ע"ש רחל ואלכסנדר מקובר

נוסדה בשנת 2006 על-ידי ילדיהם של רחל ואלכסנדר מקובר
מיועדת למלגות לסטודנטים בני הדרום, בוגרי בי"ס תיכון בדרום אשר שירתו מלא בצה"ל

קרן המלגות ע"ש פרופ' יואל מרגלית

נוסדה בשנת 2012 על-ידי המשפחה, מיועדת לסטודנטים מהפקולטה למדעי החיים

קרן המלגות ע"ש פרופ' מרים מרגלית

נוסדה בשנת 2011 על-ידי המשפחה, מיועדת לסטודנטים מהפקולטה למדעי הבריאות

קרן המלגות ע"ש יעקב סופר

נוסדה בשנת 1979 על-ידי המשפחה, מיועדת למלגות לסטודנטים יוצאי צה"ל להנדסת מכונות

קרן המלגות ע"ש לדיסלב סיפוש ואלישבע אלכסנדר אונגר

נוסדה בשנת 2010 מעיזבון, מיועדת למלגות לסטודנטים לרפואה

קרן המלגות ע"ש יגאל סתוי

נוסדה בשנת 1974 על-ידי המשפחה, מיועדת למלגות לסטודנטים להנדסת חשמל

קרן המלגות ע"ש יצחק ולאה עילם

נוסדה בשנת 1973 על-ידי המשפחה, מיועדת למלגות לסטודנטים

קרן המלגות ע"ש חנה וישעיהו פייגין

נוסדה בשנת 1975 על-ידי המשפחה, מיועדת למלגות לסטודנטים

קרן המלגות ע"ש בינה ומנחם פרוכטר - הלוואת כבוד

נוסדה בשנת 1990 על-ידי מנחם פרוכטר, מיועדת לסטודנטים למדעי הטבע ולהנדסה

קרן המלגות ע"ש מרים ואילון ואמם שרי פרידלנדר

נוסדה בשנת 1974 על-ידי המשפחה, מיועדת למלגות לסטודנטים נשואים להנדסת מכונות

קרן המלגות ע"ש מירה וצבי צור

נוסדה בשנת 2014 על-ידי המשפחה, מיועדת למלגות לסטודנטים לכימיה תושבי הדרום

קרן המלגות ע"ש יעקב צימרמן

נוסדה בשנת 2006 על-ידי אסתר צימרמן, מיועדת למלגות לסטודנטים יוצאי צבא

קרן המלגות ע"ש שלמה וחיים צמח

נוסדה בשנת 1982 על-ידי המשפחה, מיועדת למלגה לסטודנטים להנדסה

קרן המלגות ע"ש יוסף ואסתר קנצלפולד
נוסדה בשנת 1993 על-ידי המשפחה, מיועדת למלגות לסטודנטים נכי צה"ל או בנים לנכי צה"ל

קרן המלגות לזכר פרופ' דן כספי והוריו פנינה ושמעון קספו
נוסדה בשנת 2006 על-ידי המשפחה, מיועדת למלגות לסטודנטים עם מוגבלויות פיזיות

קרן המלגות ע"ש צבי, סוניה ומשה קרוי
נוסדה בשנת 1998 על-ידי המשפחה, מיועדת למלגות לסטודנטים לפילוסופיה

קרן המלגות לזכר אדם ושרה רוגובסקי
נוסדה בשנת 1999 על-ידי המשפחה, מיועדת למלגות לסטודנטים עולים

קרן המלגות ע"ש משה רפאלי
נוסדה בשנת 2004 על-ידי המשפחה, מיועדת למלגות לסטודנטים להנדסה

קרן המלגות ע"ש דיצה רפאלי
נוסדה בשנת 2018 מיועדת לסטודנטים בספרות עברית

קרן המלגות ע"ש אלף שוורצבאום
נוסדה בשנת 1976 על-ידי המשפחה, מיועדת למלגות לסטודנטים

קרן המלגות ע"ש ד"ר דיאנה שיינברג לבית טריקל
נוסדה בשנת 1989 על-ידי המשפחה, מיועדת לסטודנטיות מצטיינות לכלכלה יוצאות אשכנז

קרן המלגות ע"ש וילק שלנגר
נוסדה בשנת 1984 על-ידי המשפחה, מיועדת למלגות לסטודנטים

קרן המלגות ע"ש ד"ר הרמן שפירא
נוסדה בשנת 1987 על-ידי המשפחה, מיועדת למלגות לסטודנטים לרפואה

קרן המלגות ע"ש שרה תדמור
נוסדה בשנת 2000 על-ידי המשפחה, מיועדת למלגות לסטודנטים למנהל עסקים ולכלכלה

קרן המלגות לכבוד צבי ימיני

נוסדה בשנת 2000 על-ידי המשפחה

מיועדת למלגות למסטרנטים להנדסה או למדעי הטבע

קרן מלגות משפחת פינגר

נוסדו בשנת 2016 על-ידי המשפחה

מלגה ע"ש גולדה-מירה וישעיהו-אברהם פינגר ז"ל, מיועדת לסטודנטים להנדסת תעשייה וניהול

מלגה ע"ש חיה-מינגע ואברהם-דוד סלומון ז"ל, מיועדת לסטודנטים להנדסת תעשייה וניהול

מלגה ע"ש חנה ישנסקי ויעקב מוסביצקי ז"ל, מיועדת לסטודנטים לעבודה סוציאלית

מלגה ע"ש יצחק (איגנש) גרינשטיין ואלברט ישנסקי ז"ל, מיועדת לסטודנטים להיסטוריה של

עם ישראל ומדינת ישראל

קרן המלגות לכבוד דליה ויוסף פרשקר

נוסדה בשנת 2003 על-ידי המשפחה, מיועדת למלגות לסטודנטים למנהל עסקים

קרן המלגות ע"ש אורנה אברהמי ז"ל

אורנה נולדה בקרית גת בשנת 1964 לשובנה ויום טוב. בהיותה בת 11 עברה המשפחה לגור בעיר ימית שבפתחת רפיח, שם גדלה, צמחה ופרחה ביחד עם העיר שכה אהבה.

כבר מגיל צעיר גילתה אורנה כישרון לכתיבה ואהבה עזה לספרים. רוב זמנה הוקדש לקריאה - הספרים היו חבריה הטובים והספרייה היוותה את מקום מושבה.

את כישרונה לכתיבה ביטאה אורנה בכתיבת שירים, תוך התייחסות לנושאים אקטואליים כהסכמי קמפ-דיוויד, ילדי קמבודיה וימית. אולי סמלי הדבר שעם מות העיר ימית הלכה עמה גם אורנה.

אורנה סיימה בהצטיינות את לימודיה התיכוניים בביה"ס "אשל הנשיא". בשנת 1982 התגייסה לצבא והספיקה לשרת שנה כמאבחנת פסיכוכנית בלשכת הגיוס בבאר שבע. במהלך שירותה הצבאי חשה ברע, עברה בדיקות ונתגלה גידול במוחה.

בתוך שבועיים, בתאריך 14.7.83, הלכה לעולמה מבלי לדעת את דבר מחלתה הקשה, כשהיא בת 19.

אורנה שאפה ללמוד ספרות לאחר שירותה הצבאי. מלגה זו הוקמה לזכר אהבתה וזיקתה לספרים.

יהי זכרה ברוך.

קרן המלגות ע"ש אבי אוסטרוביץ ז"ל

הקרן לזכר אבי הוקמה על-ידי משפחתו.

אבי נולד בתל-אביב בשנת 1950. משפחתו יצאה להתיישבות בכפר מיישר כאשר היה בן שלוש.

אבי למד בבית הספר היסודי "גדרות", עבר בהצלחה את בחינות הבגרות בבית הספר התיכון "גדרה", וב-5 באוגוסט 1968 התגייס לצבא ושירת בחיל השריון.

בשנת 1972 החל את לימודיו באוניברסיטה במחלקה להנדסה כימית.

אבי נלחם במלחמת יום הכיפורים כמפקד פלוגת טנקים בקרבות בחזית הדרום. ב-10 באוקטובר 1973 נפצע, אך למרות פציעתו המשיך לחימה. ב-11 באוקטובר נפל בקרב.

יהי זכרו ברוך.

קרן המלגות ע"ש יחיאל, שלמה ויוכבד איידנברג ז"ל

הקרן להנצחתם הוקמה על-ידי משפחת איידנברג. יחיאל הי"ד, בן לשלמה ויוכבד איידנברג ז"ל, נולד ב-3 במאי 1949, ביום הזיכרון לחללי צה"ל.

הוריו, ניצולי מחנות ההשמדה, עלו ארצה בשנת 1948 והשתכנו ביפו, שבה עברו על יחיאל ועל דוד, אחיו הצעיר ממנו בשנה ויבדל"א, שנות חייהם הראשונות. בשנת 1956, כשהיה יחיאל בן שבע, עברה המשפחה לדירה צנועה בתל-אביב, שבה התגורר יחיאל עד יום מותו.

את חינוכו היסודי רכש בבית הספר "אהבת ציון". יחיאל אהב את עולם הספורט והיה מבלה חלק מזמנו במשחקי כדור, אך ידע למצוא זמן גם לדברים אחרים. הוא בילה שעות רבות בבנייה ובהרכבה של מכשירים שונים בתחום החשמל, תחום שאותו בחר כהמשך דרכו בשלבים מאוחרים יותר. מגיל צעיר אהב לבלות בחברת ידידים, ואף הצטרף לשבט ה"חורש" של תנועת הצופים. יחיאל המשיך את לימודיו בבית הספר התיכון "שלמה" בתל-אביב והצטיין בעיקר במקצועות הריאליים. כמו כן טיפח את פעילותו הספורטיבית, הצטיין במשחקי הכדורסל ואף נמנה עם נבחרת בית ספרו. הוא התגייס לשירות סדיר בצה"ל באוגוסט 1968, התנדב לצנחנים ועבר קורס חובשים קרביים. במהלך שירותו הצבאי התנסה בחוויות קשות ומסוכנות ולמרות זאת לא נהג לספר על הנעשה ביחידתו ועל פעולותיו. לאחר שחרורו מהשירות הצבאי באוגוסט 1971, החל את לימודיו באוניברסיטת בן-גוריון בנגב, בתחום האהוב עליו - הנדסת חשמל. כאן בלטה נטייתו הטבעית לתחום זה ואכן הצטיין בלימודיו. בד בבד עם לימודיו המשיך בפעילותו הספורטיבית ונמנה עם שחקני נבחרת האוניברסיטה. במשך שנות לימודיו התגורר בבאר-שבע והיה פעיל בחיי הקמפוס הבאר-שבעי. יחיאל נפל במלחמת יום הכיפורים בשנת 1973.

אביו, שלמה איידנברג, נולד בוורשה בשנת 1905, ושרד את מחנה ההשמדה, שבו הושמדו כל בני משפחתו. הוא עלה ארצה בשנת 1948 ושיקם את חייו. שלמה נפטר ממחלה בט"ו באדר תשמ"ד, 1984.

אמו, יוכבד איידנברג, נולדה בוולין ב-1909, התייתמה בגיל צעיר וגדלה בבית יתומים. במלחמת העולם השנייה היא הצטרפה לפרטיזנים. יוכבד עלתה ארצה בשנת 1948 ושיקמה את חייה. לאחר מות בנה הייתה פעילה בעבודות התנדבות בצה"ל וב"ועד למען החייל". היא נפטרה מהתקף לב ב-ח' באב תשמ"ו, 1986.

לזכר יחיאל ולזכר בני משפחתו שהושמדו בשואה, הקימו בני משפחתו קרן מלגות.

יהי זכרם ברוך.

קרן המלגות ע"ש ד"ר יעקב איסלר ז"ל

נוסדה על-פי החלטתו של ד"ר יעקב איסלר ז"ל במטרה לסייע לנכי צה"ל, לנפגעי פעולות איבה, למשפחות שכולות ולחיילים משוחררים.

המלגות מיועדות לתלמידי התואר השני.

על הזכאים לקבלת מלגה להיות יוצאי עיירות פיתוח, עולים חדשים ו/או זכאי מלגות בהתאם למצבם הסוציו-אקונומי, וזאת בנוסף להתאמתם לקריטריונים המוגדרים כמטרות קרן המלגות ע"ש ד"ר יעקב איסלר ז"ל.

יהי זכרו ברוך.

קרב המלגות ע"ש גרשון אלטמן ז"ל

הקרן הוקמה לזכרו של גרשון אלטמן ז"ל ביוזמת חברת "מבטחים" והמשפחה.

גרשון אלטמן עבד כמנהל סניפי "מבטחים", מוסד לביטוח סוציאלי של העובדים בע"מ, בבאר-שבע ובאילת. הוא כיהן כיו"ר התאחדות עולי רומניה בבאר-שבע, וכן כיהן כיו"ר חוג יוצאי רומניה במפלגת העבודה הישראלית בבאר-שבע.

גרשון נולד בשנת 1930 בגלאץ שברומניה, למשפחה ששמה דגש על חינוך ציוני ומסורתי. כבר בילדותו היה פעיל בתנועה הציונית "גורדוניה", ועבר את כל הייסורים של תקופת הנאצים והקומוניסטים.

לאחר השלמת ההכשרה בתנועת "גורדוניה" ברומניה, גרשון התכוון לעלות ארצה באופן בלתי חוקי, אך במקום להגיע לארץ הוא הועבר למחנה ריכוז של הבריטים בקפריסין, שם נשא לאישה את בלה. בראשית שנת 1949 עלה ארצה ושהה בבית עולים בבאר-שבע.

לבאר-שבע הגיע לאחר שחרור העיר על-ידי צה"ל, והיה בין התושבים הראשונים של עיר האבות. שם גם נולד בנו יואב, בנה הראשון של באר שבע המשוחררת.

לפני מינויו כמנהל סניף "מבטחים", תפקיד אותו מילא עד ליום מותו ב-12 בפברואר 1978, עבד ב"סולל בונה", ב"חרות" ובמכתשים, וכמו כן היה פעיל בהסתדרות. בשנת 1960 קיבל את תפקיד מזכיר האיגוד המקצועי.

יהי זכרו ברוך.

קֶרן המלגות ע"ש יהושע והניה בונה (לבית קירשטיין) ז"ל

יהושע בונה נולד בפולין ב-5 במאי 1909 בעיירת המחוז מינסק-מזובייצק הקרובה לוורשה הבירה. כבן יחיד במשפחתו, סייע רבות להוריו שמואל וחיה ולשתי אחיותיו הנשואות בפרנסת הבית, במקביל ללימודיו התורניים. חיידק הרעיון הציוני דבק בו כבר מגיל נעוריו וחרף הקשיים החומריים שהיו מנת חלקה של משפחתו, החליט לעלות לארץ ישראל.

לאחר שנת הכשרה בגרעין קיבוצי בוורשה, עלה יהושע בגפו ארצה בשנת 1936, כשהוא בן 27 בלבד. עלייתו המוקדמת ארצה, אשר בדיעבד הביאה להישרדותו מבין כל בני משפחתו בפולין, ייסרה אותו קשות במשך שנים ובין היתר הביאה לדבקותו הרבה במשפחתו החדשה ולטיפוח קשרי משפחה הדוקים עם מרבית חבריו וידידיו משכבר הימים.

כמרבית בני גילו, העולים החדשים, הצטרף לנוטרים ועסק בעבודות רבות ומגוונות לפרנסתו, החל בעבודה בפרדסי השרון והשפלה, עבור בבנייה ובסלילה וכלה בליטוש יהלומים. עם קום המדינה נישא להניה ומיד לאחר מכן הצטרף לשירות המדינה באגף הכנסות המדינה במשרד האוצר בתל-אביב.

עד לפרישתו משירות המדינה בשנת 1979 שימש יהושע במספר תפקידים בכירים באגף מס הכנסה. משפרש מעבודתו בשירות המדינה הקדיש עתותיו ללימודים תורניים ואף לימד בחוג תלמודי שהקים וטיפח בעיר מגוריו האחרונה, הרצליה.

יהושע נפטר בראש השנה ג' בתשרי תשנ"ט (22.9.98).

הניה בונה לבית קירשטיין נולדה בעיר לודז' כבת ראשונה להוריה שמעון וגיטל, ב-27 ביולי 1918. ביחד עם תושביה היהודים האחרים של העיר לודז', עברו הניה, אחותה ואחיה הצעירים ממנה והוריה למחנות הריכוז הנאציים ואחר כך למחנה המוות באושוויץ. בדרך נס, ניצלה ממוות בטוח והועברה בתום המלחמה למחנה שיקום שהוקם בשוודיה. לאחר שאותרה על-ידי דודתה בתל-אביב, עלתה לארץ בשנת 1947 באמצעות אשרת עלייה, שהייתה יקרת המציאות באותם ימים.

עדיין הלומה מהקורות אותה, שיקמה הניה לאט לאט את עצמה בחיק משפחתה הארץ ישראלית, וכשנה לאחר עלייתה ארצה, בשנת 1948, נישאה ליהושע בתל-אביב. כעשר שנים מיום נישואיהם, הצליחו יהושע והניה לאתר את יעקב קירשטיין (קובה), אחיה הבכור של הניה, ולהעלותו ארצה ביחד עם אשתו סטפניה.

הניה הקדישה את עצמה לגידול שני ילדיה ומאוחר יותר לנכדותיה ונכדה. כגמלאית עסקה בהתנדבות בפעילות תרבותית לרווחתם של גמלאים כמוה בעיר מגוריה האחרונה, הרצליה.

פחות משנה לאחר לכתו של בעלה יהושע, נפטרה הניה בט"ז באלול תשנ"ט (28.8.1999).

יהי זכרם ברוך.

קִרְן הַמַּלְגוֹת ע"ש נטע, אפרים ובת-שבע בן אליהו ז"ל

נטע ז"ל, בנם של בת-שבע ואפרים בן אליהו, נולד בשנת 1956 בליל מלחמת סיני. כבר בגיל הרך התבלט במסירותו לנזקקים: עזר לקשישים ועסק בפעילות התנדבותית ובשמירת רכוש בית הספר.

נטע היה בין הראשונים ליזום את איסוף הנייר למען האגודה למען החייל.

במלחמת ששת הימים, עת היה ילד צעיר, עסק במשלוח חבילות לחיילים (עוד שמורים מכתבי התודה מכל חייל), ועזר בחפירת שוחות ובחלוקת דואר.

הוא למד בבית הספר "דגניה" ואחר כך בביה"ס התיכון מקיף א' בבאר-שבע. רצונו העז ללמוד מקצוע ימי הולך אותו לפנימייה הימית בניצנים. בפנימייה עשה חיל והיה מסור לחברה ולחבריו לחדר. הוא עשה חיל בלימודים וקיבל הודעה על קבלת מלגה על הצטיינות בלימודים, אך הגורל התאכזר ונטע לא זכה לקבלה, משום שחלה אנושות ונפטר בגיל שש עשרה.

הוריו, אפרים ובת שבע ז"ל, הנציחו את זכרו היקר על-ידי מפעלים שונים. הוקמו ספריות על שמו בבית הספר "דגניה", בתיכון מקיף א' ובפנימיית "ניצנים". כמו כן, נתרמו ספרים לספריות האוניברסיטה, ספרים עבור אסירים בבית הסוהר, ספרים לביה"ס "אשלים" בנווה נוי בבאר-שבע, ואלפי ספרים לדירות הפתוחות שעל-יד האוניברסיטה. תלמידים רבים מכל הגילאים קוראים אותם ולומדים מהם בהדרכת סטודנטים חונכים. בנוסף, הוריו נטעו שתי חורשות על-שם נטע בן אליהו בדרך לערד, להנאת אנשים ולבילוי.

לזכרו, אפרים ובת שבע ז"ל פעלו ב"אגודה למען החייל" והיו הכתובת לכל נזקק ונצרך בבגדים, בעצה ובעזרה. נטע היה יקר להם ולזכרו הקדישו הרבה.

אביו של נטע, אפרים בן אליהו ז"ל, נולד בלודג' שבפולין. הוא שירת בצבא הפולני והגיע ארצה בשנת 1941 דרך מוסקוה. כאן נתפס כי ערק מהצבא הפולני, והיה במחנה בעתלית. אפרים שירת בהגנה, בפלמ"ח ובבריגדה, ובמסגרת זו הציל הרבה ילדים ממנזרים. הוא הכיר את בת-שבע במלחמת השחרור ונישא לה בפורים 1949.

תחנתו הראשונה בארץ הייתה גדרה. הוא עבד בלשכת העבודה והנהיג עבודה עברית, על אף שהאיכרים בגדרה העסיקו ערבים. כמו כן הוא עסק בקליטת עולים חדשים. ב-1957 עברה המשפחה לבאר-שבע. אפרים הקדיש את כל עתותיו לעזרה לזולת ולמעשים טובים ביחד עם אשתו בת-שבע.

אפרים בן אליהו נפטר בשנת 1984. בת שבע בן אליהו נפטרה בקיץ 1999.

יהי זכרם ברוך.

קרן המלגות ע"ש עליזה ושלמה בן טובי (גוט) ז"ל

הקרן הוקמה על-ידי אשתו, עליזה בן טובי ובתו נורית בולוטיין.

שלמה בן טובי (גוט), בנם של מכס מאיר ואידה, נולד ביום כ' בכסלו תר"ף, 12.12.1919, בעיר בוסטון שבמדינת מסצ'וסטס בארצות הברית. שלמה עבר עם הוריו לגרמניה ושם למד.

הוא עלה ארצה בשנת 1937 במסגרת עליית הנוער מגרמניה. הוא חי זמן רב בקיבוץ אפקים, ועבר לקיבוץ גשר מכיוון שלקה במחלת המלריה. לאחר מכן הועבר לגבעת ברנר.

אמו אידה ז"ל נספתה במחנות ההשמדה בגרמניה ואביו הגיע ארצה באנייה פטרה, לאחר שברח מבית הסוהר הנאצי בגרמניה. הוא נפטר בשנת 1974 ברמת גן.

שלמה היה חבר ההגנה מיום הגיעו ארצה. לפי צו המוסדות הלאומיים הצטרף ליחידות הארצישראליות ושירת בבריגדה היהודית. בפברואר 1946 נשלח לאקדמיה צבאית לקצינים באנגליה, שאותה סיים בספטמבר 1946.

עם פרוץ מלחמת הקוממיות גויס לשירות מלא. הוא שירת במשמר העם, עבר לבי"ס לקצינים ולבסוף שירת במשטרה בדרגת סרן.

שלמה נפל בעת מילוי תפקידו ביום כ"ו בתמוז תש"י, 11.7.50, והובא למנוחת עולמים בבית הקברות הצבאי בנחלת יצחק. הותיר אחריו אישה ובת. אשתו עליזה נפטרה בשנת 2000.

יהי זכרם ברוך.

קרן המלגות ע"ש יעקב בן יהודה ומאיר אילן ז"ל

אלוף מאיר אילן ז"ל נולד בפריז בשנת 1918. בשנת 1934 עלה לארץ ושנתיים מאוחר יותר, בהיותו בן 18, הצטרף להגנה. הוא היה בין הראשונים מהיישוב העברי שהתגייס לצבא הבריטי, במסגרתו שירת בחיל תותחנים.

מאוחר יותר נמנה מאיר עם מייסדי חיל התותחנים של צה"ל. בשנים 1948-1949 היה סגן קצין תותחנים ראשי ובשנים 1950-1953 היה קצין תותחנים ראשי. בשנים 1954-1953 היה ראש מחלקת מבצעים במטכ"ל, ומשנת 1955 עמד בראש אגף האפסנאות בדרגת אלוף.

מאיר אילן ז"ל השתחרר מצה"ל בשנת 1960. החל משנה זו ועד שנת 1965 היה מנכ"ל קריית הפלדה בעכו. בשנים 1965-1971 היה מנכ"ל כימיקלים ופוספטים, ובשנים 1966-1965 ביצע רה-ארגון מקיף במפעל. החל משנת 1968 היה, בנוסף לתפקידו כמנכ"ל כימיקלים ישראל, גם המנהל הכללי של מפעלי ים המלח.

אלוף מאיר אילן ז"ל נהרג בתאונת דרכים בכביש החוף ביום 25 בפברואר 1971.

יהי זכרו ברוך.

קִרְן הַמַּלְגוֹת ע"ש שְׁלוֹם וְאִשֶׁר בְּרַגְר ז"ל

קווים לדמותו של שלום ברגר ז"ל

לשלום בן אשר ברגר ז"ל, שנקטף בדמי ימיו, היו חיים קשים, תוססים ופעילים - החל ממקום הולדתו במזרח אירופה ועד לתחנתו האחרונה - בירת הנגב.

תחילת הדרך היא ביתו החם של אבי המשפחה, אשר ברגר ז"ל. האב שולח את ילדיו דווקא לבית הספר העברי המקומי, כי פעילות האב, המנהיג הציוני הצ'כי, היא לעשות נפשות לישראל ולעלות ארצה עם משפחתו. אולם השנים הן שנות הארבעים, והמשפחה נלקחת למחנות הריכוז. בנס ניצלו האם והילדים, אך האב, אשר ברגר ז"ל, לא זכה לצאת חי מגיהנום הנאצים.

הנער שלום ברגר מצטרף לתנועת הנוער הציוני ויוצא לדרכו ארצה. הדרך נמשכת שנתיים דרך גרמניה, איטליה וקפריסין, אך הוא זוכה לעלות לפני קום המדינה. הוא למד כשנה בביה"ס החקלאי בנהלל. מלחמת העצמאות פוגשת אותו בשורות הנח"ל. בתום המלחמה יצא עם הגרעין לייסד את הקיבוץ צור-מעון בנגב המערבי, ומאז קשר את גורלו עם הנגב.

קשר זה הופסק זמנית, כי בהעדר מוסדות לימוד בנגב, יוצא שלום ברגר לצפון, ללמוד טכנאות ייצור בטכניון. בתקופת לימודיו, נתקבל לבית חרושת אתא בתור פקיד זוטר, אולם תפיסתו המהירה, מרצו הרב וכושר זכרונו הבלתי רגיל העלוהו לדרגת בכיר טכנאי הייצור תוך זמן קצר. שם, בצפון, היה שותף בתכנית הייעול הגדולה, הראשונה מסוגה שנעשתה אז בארץ. לאחר מבצע קדש חזר שלום ברגר לנגב ונשאר בו עד יום מותו. עם בואו הצטרף לצוות הטכני של מפעלי ים המלח, ותוך זמן קצר התבלט בין עובדי החברה וקיבל תפקידים אחראיים יותר ויותר.

בתחילה עבד במחלקת הנדסת ייצור, ומשם עבר לשמש כמזכיר הענף הטכני, הענף שתכנן אז את תכניות הפיתוח הגדולות של מפעלי ים המלח. עבודות פיתוח אלו, שכללו בניית חומות וסכרים לסגירת קצהו הדרומי של ים המלח, הסתכמו במאות מיליוני לירות, ושלום ברגר היה האיש שריכז בידייו את כל פעולות התקציבים והמעקב במפעל הפיתוח הגדול ביותר במדינת ישראל.

אך טבעי היה הדבר, שכאשר הוקמה חברת פריקלאס ים המלח בע"מ, הצטרף שלום ברגר לסגל הבכיר של החברה. נאמנותו לעבודה, כשרונותיו וידיעותיו הסמיכו אותו לקבלת התפקיד הנכבד של המזכיר הכללי של החברה.

למרות ההשתלמויות והקורסים למיניהם, שאותם עבר שלום ברגר במרוצת השנים הללו, הוא הרגיש בחסרונה של ההשכלה הפורמלית. תוך כדי עבודתו הקשה במפעלי ים המלח המשיך את לימודיו לבחינות בגרות אקסטרניות, אותם הפסיק כ-20 שנה לפני כן בנהלל. תוך פרק זמן קצר עמד בכל בחינות הבגרות.

הקמת האוניברסיטה כאן, בבאר-שבע, אפשרה את המשך לימודיו במוסד האקדמי מבלי שיצטרך להפסיק את עבודתו. הוא היה תלמיד המחזור הראשון בחוג לכלכלה באוניברסיטת בן-גוריון בנגב. כשרונותיו הטבעיים, מרצו הבלתי נלאה לעבוד וללמוד

יחדיו, והתמדתו העיקשת, כל אלה הציבו אותו בראש המחזור. במשך השנתיים שבהן למד בין כתלי המוסד הזה, התבלט שלום בהישגיו בכל מבחן ומבחן.

בשנת הלימודים תשל"ב היה צריך לסיים את לימודיו ולקבל את התואר בוגר אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, אולם מחלה איומה וממארת הכשילה אותו במילוי משימה זאת. הידיד הנאמן, העובד המסור, הסטודנט המצטיין, החרוץ והמבריק, האדם שכה שמח לחיים, הלך לעולמו כשהוא רק בן 39.

יהי זכרו ברוך.

קווים לדמותו של אשר זליג ברגר ז"ל

אשר זליג ברגר נולד בראשית המאה בעיר אונגוואר. כבן להורים עניים, תלמיד בחדר ובישיבה, התקדם לאט לאט עד שהגיע למעמד מכובד בעיר מונקאץ.

הוא היה מאותם יחידי סגולה הנחבאים אל הכלים, עומדים מן הצד ומסתכלים, אוגרים ידיעות וניסיונות ובכוא השעה פורצים אל הפעילות הציבורית במלוא התנופה.

פעילותו הייתה מגוונת מאוד, אם בתחום הכלכלה, כשעמד בראש מפעל גדול לזיקוק נפט, ואם בתחום התורה וההתייחדות בשאלות יום על חיי היהודים.

אשר זליג הצטרף לציונות בהיותו צעיר. הוא מילא תפקידים כגון נשיאות הקוראטיון והסתדרות בתי הספר העבריים, עבד בהסתדרות הציונית ואף נטל חלק בפעולות הג'וינט ו"אונה".

בהיותו צנום וחלש בגופו, לא אחת סיכן בריאותו לרגל העסקנות הקדושה.

בעקבות עסקיו הוא טיפח קשרים ענפים אף בקרב השלטונות ההונגריים בבודפשט, עובדה שנוצלה ככל האפשר לטובת היהודים. בעיניו, כל יהודי נחשב לאח: מעולם לא ידע התנשאות מהי, ומעולם לא זלזל בבני העניים.

למרות השתייכותו למפלגת הציונים הכלליים, יכלו תנועות הנוער החלוציות מכל הזרמים לפנות אליו בכל עניין, אם בבקשת תמיכה חומרית או תמיכה מוסרית, ותמיד מצאו אצלו אוזן קשבת ויד פתוחה. בימי הגירושים הראשונים, בשנת 1941, התהלך המום והתרוצץ ממשרד למשרד לבטל את רוע הגזרה, אך לשווא.

אשר דאג קודם כל להצלת הזולת, וכך ברגע האחרון ממש של הכנותיו לעלייתו לארץ, נעצר.

אשר זליג ברגר ז"ל נספה בשואה ולא זכה להגשים את משאת נפשו - לעלות לארץ ישראל.

יהי זכרו ברוך.

אפשר גם אחרת

באחד הימים של ראשית הקיץ, לאחר שתמו משחקי האור והצל והילדים נבלעו בפתחי הבתים, כשנעלמו שרידיו האחרונים של האור, התגנבה וחלחלה חרש מתוך החשיכה ראשיתה של ידיעה. תחילה כמעט לא חשה בנוכחותה, אוושה הנישאת ממרחקים, מביאה עמה זיכרונות עמומים ועוד משהו שקשה להגדירו. למחרת, בשעה שפרופ' פוליאק התנועע בחוסר נוחות בכורסה השחורה, כשהזיז את מדריך התרופות, מישש את העט הכסוף, אחז בקצות אצבעותיה, השפיל מבט ולחש 'לימפומה', חשה שוב את אוושת הרוח, את תחילתה של הידיעה.

מה עושים כשהשנים נערמות, הגוף עורך מאזן של פרקי חיים, חוויות וריגושים, ונדמה שהנה, הנה הוא עומד לקרוס? מה נותר לאדם בשעת זקנה, שבר וחולי?

מה אפשר לצפות מיום שמתחיל בצרור של תרופות ונמשך בסדרה של בדיקות וביקורי רופאים? אפשר להרים ידיים ולומר עייפתי, די. או אז ישנו העיניים את מבען, קווים דקים ומרירים יחרצו את האזור סביב השפתיים, האזור שלפנים נצטיירו בו שבילים של צחוק, הקומה תשוח והרגליים ישתרכו כמדשדשות בשלג שנמס, יודעות שעוד רגע קט תבוא הנפילה. אפשר להסתגר ב-ד' אמות, לתהות למה זה מגיע לאדם שלא הרע לאיש, להביט בעין עוינת במי שנדמה כי החיים מיטיבים עמו, ולהתחבט בשאלות של צדיק ורע לו.

ואפשר גם אחרת

אפשר לנהל יומן שבו מתנהל דו-קיום של ממש בין רישומים של מועדי בדיקות וביקורי רופאים, של תרופות שיש ליטול במועדים קצובים, לבין רישומים מסוג שונה בתכלית. אלו מתעדים ביקורים, תכופים וממושכים, בספרייה הלאומית באוניברסיטה העברית. ברישומים אלה מצטיירת הדרך הארוכה המובילה אל הספרייה כמסע אל החופש, הרגליים קלות, הגו זקוף, חולשה אקראית מנוצלת למנוחה על אחד הספסלים הפזורים בגינת האוניברסיטה, להתפעמות מיופיים של הפרחים, מן הריח האביבי הנישא באוויר.

הספרניות למדו להכיר את האישה, בת בלא גיל - השיבה בשיערה רמזה על גיל גבורות, אך עור פניה ועיניה המחייכות תדיר רמזו על רוח נעורים שנשתמרה. מן המחסן במרתפו של הבניין מרובה החלונות, הזמינו עבורה יצירות מופת של שילר, היינה, גיתה, תומס מאן ושייקספיר, בליווי הביוגרפיות שלהם, כמו גם ביוגרפיות של המלחינים הגדולים. פרקי חייהם של בטהובן, מוצרט, מנדלסון, שוברט ושומן נפרשו בפניה, דומה כי ניסתה להתחקות אחר מקור הגאונות. את הספרים לא התירו לה הספרניות לשאת, אלא הביאו אותם אל מקומה הקבוע בשורה השלישית של אולם הקריאה למדעי הרוח. הקריאה

הלהוטה לוותה בכתיבה. משפטי מפתח וקטעים נבחרים הועתקו בכתב יד שעקבות של כתיבה תמה ניכרו בו, אל מחברות קטנות שמידותיהן הותאמו למידותיו של תיק יד, זה אשר ליווה אותה גם בדרכה אל הרופאים.

במאזן ההיסטורי של אדית ניתן למנות ארבע מלחמות, אחת מהן - מלחמת עולם, מנוסה בחוסר כל מבית, מילדות ומתרבות, הגירה בין-יבשתית לשם עלייה לארץ ששפתה, תרבותה ואקלימה היו זרים לה, ומלחמה עיקשת וארוכת שנים (עשרים ושלוש) בארבעה סוגים שונים של מחלת הסרטן. במקום לבכות על הנעורים, אורח החיים והבריאות שאבדו, בחרה אדית לשמוח במשפחתה: בן זוגה, בתה ונכדיה. חריצים מרירים לא נצטיירו סביב שפתיה, תחושות של כעס לא הורשו להשחית את אופיה, הכאבים לא פגמו בזיו פניה, אף לא עלה בידם לעמעם את חיוכה המלבב. את המסע הזה ששמו חיים היא צלחה בראש מורם וברוח אופטימית.

המלגה המוענקת היום להנצחת זכרה של אדית, זאת הדרך שלנו, בני המשפחה שנתברכו בה, להצדיע לה.

יהי זכרה ברוך.

קרן המלגות ע"ש ד"ר יוליאן וד"ר מנפרד גבה זכר צדיקים לברכה

הקרן נוסדה בשנת 2001 על-ידי משפחת גבה לזכר יקיריהם שנפטרו בטרם עת.

ד"ר מנפרד גבה היה בעל תואר דוקטור כפול בביו-כימיה, בבוטניקה, בפסיכולוגיה וברפואה.

אחיו, ד"ר יוליאן גבה, היה מנהל מחקר מדעי באגן כימיקלים, לאחר שהיה מדריך דוקטורנטים באוניברסיטה ברומניה. מיד לאחר עלייתו ארצה ב-1974 קיבל הצעה שלא התממשה מאוניברסיטת בן-גוריון בנגב, אולם לאורך הקריירה שלו לא שכח את האוניברסיטה והיה בעל קשר עמוק אליה.

ד"ר יוליאן גבה החל לעסוק בנושא יצירת הקרן לפני מספר חודשים ולצערנו נפטר לא מכבר.

אשתו ונכדיו ממשיכים את צוואתו ביצירת הקרן הזו.

יהיה זכרם ברוך.

קן המלגות ע"ש ולדימיר גולוחוב ז"ל

גולוחוב ולדימיר ז"ל נולד ב- 26.8.1988 בעיר ליסקובסק קזחסטן שבברית המועצות. בגיל שנתיים וחצי עלה עם אביו ואמו לארץ והתגוררו בגוש קטיף. כעבור שנה עברה המשפחה להתגורר באתר הקרוונים שבגדרה, שם התחנך בגן, אביו עבד כפועל בניין ואמו למדה חינוך לגיל הרך. כעבור שנתיים קשות מנשוא הן מבחינת ההסתגלות והן מהמצב הכלכלי הקשה של המשפחה הוריו החלו בהליך גירושין שנמשך עד 1994 בהיות ולדימיר בן 6.

עם גירושי הוריו עבר ולדימיר עם אמו לעיר אשקלון שם החל לימודיו בבית הספר היסודי "בן צבי" עד כיתה ו' משם המשיך ללמוד עד כיתה ח' בבית ספר כפר סילבר באזור אשקלון.

בשנת 1997 נישאה אמו מחדש ונולדו לה שני ילדים בן ובת. ולדימיר היה קשור מאוד לאחיו למחצה דאג ואהב אותו במיוחד.

כיתות ט' עד יב' למד ולדימיר בבית הספר הטכני של חיל האוויר בחיפה וסיים עם בגרות מלאה. במסגרת לימודיו זכה במקום הראשון הבית ספרי בתחרות חידון התנ"ך ובמקום השני בתחרות האזורית.

עם גיוסו לצה"ל שובץ לחיל האוויר בניגוד לרצונו לשרת בחיל קרבי, התעקשותו צלחה והוא הועבר לשרת בחיל ההנדסה. סיים את שירותו הצבאי עם מספר אותות הוקרה על פעילותו הצבאית והחברתית.

ולדימיר היה אדם ספורטיבי מאוד עסק במגוון תחומים באומניות הלחימה והשתתף במרוץ אשקלון.

בתום שירותו הצבאי עבד כשנה וחצי בחברת קצ"א אשקלון ולאחר מכן למד בתוכנית עתידים שבמסגרתה התקבל ללימודי ממשל ופוליטיקה באוניברסיטת בן-גוריון בנגב.

בלימודיו התמקד בנושא השלטון המקומי שאיפותיו היו בערי הפיתוח לפעול למען פריחתם וראה עצמו מוביל בנושא בתוך השלטון המקומי.

במקביל ללימודיו ב- 1.9.2014 התקבל ולדימיר לעבודה במחלקת הביטחון של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב

כמאבטח חמוש שם מצא את מותו והוא בן 27.

יהי זכרו ברוך.

קן המלגות ע"ש ענת גינסבורג לבית סולקוביץ ז"ל

21.8.70-22.12.96

לאט לאט הולך הצב.
לא מהר כמו נמר,
לא מהר כמו סוס דוהר.
לאט לאט הולך הצב...

שיר הצב. שיר נושא הדגל של ענת ז"ל. הצב היה הסמל שבא לחזק ולעודד אותך ברגעים העצובים. ובאותם רגעים שרע לך ואין לך מצב רוח, יבוא הצב ויעשה לך קצת "צב רוח". והצב הראשון בא ונענע את ראשו מצד לצד כמו שרק צבים יודעים לעשות, ואחריו הגיע צב נוסף שהביא את כל הבית שלו איתו. אחריו בא צב נוסף ועוד אחד, ועוד אחד, עד שהיו למשפחה גדולה. והצבים ידעו לרקוד לפי צלילי המקרנה, הסתובבו על גבם ועמדו על רגליהם האחוריות. והם עדיין עמנו כדי לעשות לנו "צב רוח"...

הכל בעצם התחיל מצב קטן שהפך כבר לשפה ולסלנג, שבו אומרים "צא מהשריון...", או "מחלת הצבבת"... איזה הבדל.

ענת ז"ל נפטרה באמצע החיים, בת 26 וארבעה חודשים במותה. אנחנו ניסינו להכחיש ו"להתבדח" כי ענת חולה בעצם במחלת ה"צבבת" ולא בסרטן, ושכל זה הינו חלום רע. חלום רע שגדע את פריחתה באיבה.

ענת ז"ל, ילידת רמת גן, תלמידה טובה, שקדנית וצנועה. ספרים חיבבה ומקומם לא נעדר ליד מיטתה. היא אהבה את תנועת הצופים והדריכה בה, תוך תשומת לב לחניכותיה והשקעה אין קץ בפעולות בלתי שגרתיות. בצבא שירתה כפקידת לשכה, תפקיד ששימש כתחנת מעבר לאוניברסיטה. היא השתחררה שלושה חודשים לפני הסיום כדי לבחור בלימודי תעשייה וניהול באוניברסיטת בן-גוריון בנגב, אוניברסיטה קטנה עם חיי חברה רבים. ענת נהנתה מלימודיה ומחוג הריקודי השבועי, "זמן לנקות את הראש", כפי שאמרה.

עקשנות ועמידה על רצונותיה אפיינו את ענת ז"ל - כל דבר שרצתה, נלחמה עבורו. כשסיימה את לימודי התואר הראשון, לבעלה לעתיד, איל, נותרה שנה לסיום התואר. היא הפכה עולמות כדי להוכיח לכולם כי ניתן לסיים את התואר השני בשנה אחת בלבד.

אמרו לה כי הדבר אינו אפשרי ואינו מקובל, אך היא הגישה בקשה חריגה והראתה כי אפשר גם אחרת. מיותר לציין כי הבקשה אושרה ואף קוזז שכר הלימוד מהשנה השנייה.

החתונה באה לאחר סיום הלימודים. "קומפרו", מקום העבודה החדש והראשון, חיכה בסבלנות עד שתסיים את הלימודים, את החתונה ואת ירח הדבש. הילדה שאהבה לישון

בבקרים החלה פתאום לקום בשש בבוקר ולרוץ בהתלהבות לעבודה. בעשרת החודשים שבהם עבדה בחברה כמנתחת מערכות באחד הפרויקטים הגדולים של "קומפרו", באו לידי ביטוי יכולותיה, שאיפותיה והפוטנציאל הגבוה הגלום בה. חוות הדעת הטובות זרמו למנהלי החברה, ועל אף התקופה הקצרה, גילתה ענת מעורבות ועניין במתרחש בחברה.

ענת, סמל לפרפקציוניזם ולשלמות, חלמה חלומות שלא זכתה להגשים במלואם. אמביציוזית ושאפתנית, תכננה תכניות לכולם אך מישהו כנראה חשב אחרת. הלוקמיה, שבאה "מאי שם", כרסמה והרעילה את הגוף הרענן. וענת חשבה רק איך מתמודדים עם המצב הקיים, איך יוצאים מזה ומה נעשה בשנה הבאה. היא נלחמה כאריה, אך לא הרופאים, לא הרפואה, לא האהבה ולא רוח הלחימה צלחו דרכם.

ענת ז"ל אהבה את שמחת החיים, את הצבעים ה"חיים" ואת הריקודים. בת יחידה הייתה, השאירה אחריה הורים כואבים, בעל, משפחה, מקום עבודה וחברים המומים, כואבים ואוהבים. כמו פצועים מוטלים בשדה הקרב והזמן שרק גורם לפצע לדמם יותר ויותר.

בוריס דהב, חבר לעבודה, מספר על ענת:

"כשבאים לתאר אדם במעמד מעין זה, נוטים באופן טבעי להדגיש את ייחודו של אותו אדם.

על כן, קשה שבעתיים להבהיר כמה מיוחדת הייתה ענת. ענת הייתה אדם טוב במובן הבסיסי ביותר של המילה. טוב, כמי שעוזר ונותן כתף, פשוט כי מישהו אחר צריך. טוב לא על מנת לקבל טובה תמורת כך, ואף לא על מנת לקבל תודה. אדם טוב, פשוט כי היא יכולה. על כן, מי שנזקק לעזרה בסביבתה או פשוט נראה אבוד לרגע, גילה אותה שם."

"ישנו הבדל דק ההופך אוסף של אנשים לקבוצה. ענת שייכת לסוג האנשים הגורם לאותם אנשים יחידים להפוך לקבוצה. גם בכך שיזמה והשקיעה למען אחרים, אך יותר מזה בהיותה שם. כשצריך להתנדב, לחשוב... לחפש... ענת תמיד הייתה במרכז העניינים. היכולת ליצור אווירת "ביחד" בקרב האנשים שלצידה במילה, חיוך, מעשה טוב, או פשוט בהיותה שם, הם אחד הדברים שאפיינו את ענת. בכלל, קשה לחשוב על אנשים שלא אהבו את ענת, מדויק יותר יהיה לומר כי היו אנשים שאהבו אותה, ואנשים שלא הכירו אותה."

"יש להבין, לא מדובר בפיח חביבה הגורמת אושר לסביבתה. היא הייתה בחורה צעירה ונמרצת. ענת הייתה אדם רציני עם שתי רגליים על הקרקע. אדם עם שאיפות, המון תכניות ברורות ומסודרות לטווחים קצרים וארוכים, ואף יכולת עמידה בהן. הרי תמיד יש כל כך הרבה מה לעשות, ואילו היום הוא כה קצר. לכן, פתרון הגיוני ופשוט הוא להתחיל את יום העבודה קצת אחרי 6 בבוקר, כך נשאר יותר מהיום אחר כך. סדר יומה נשמע תמיד מלא בתכנונים קטנים כגדולים. בסוף כל יום ברור היה שיש למהר כי יש

עוד כל כך הרבה להספיק, ותמיד נראה היה כאילו היא מצליחה לדחוס עוד דברים לסדר יומה העמוס.
אבל אדם כענת לא רק מתכנן, הוא גם מבצע."

"ניתוח מערכות כמקצוע מתאים לאנשים מסוימים יותר מאשר לאחרים. אבל לענת הוא היה כנראה בחירה טבעית. סדר, אחריות, יכולת הפשטה, הבעה, היכולת לדבר עם אנשים, להבין אנשים ואת רצונם - היו בה כנראה תמיד. קשה לתאר את שמחת החיים ואת המרץ הרב שהיו בה. גם כשהתגלתה המחלה, נשארה ענת כנה, ישירה וצלולה. הייתה בה העוצמה לחזק דווקא את אותם אנשים שבאו לחזק אותה."

הקרן הוקמה על-ידי חברת קומפרו תעשיות תוכנה (1997) בע"מ, מקום עבודתה של ענת.

יהי זכרה ברוך.

קרן המלגות ע"ש זאב ושלומית גלעד ז"ל

ד"ר זאב גלעד (שמטרלינג) ז"ל נולד ביום כ' בחשוון תכנ"ו, 7.11.1895 בקופיצ'ינה (מזרח גליציה), למשפחה חסידית ציונית. אחיו הבכור חיים ז"ל, מראשוני עורכי הדין בארץ, הגיע בתחילת שנות העשרים. האח השני דוד ז"ל, מראשוני החברים בדגניה א', הגיע בשנת 1914. אחריהם עלו שאר בני המשפחה.

בעיר מולדתו למד זאב בחדר ובבי"ס יסודי ממשלתי. בשנת 1908 עברה המשפחה לטרינופול ושם המשיך בלימודי היהדות והשפה העברית. הוא רכש השכלה כללית בבית ספר התיכון הממשלתי וסיים בשנת 1914. משנת 1919 עד 1923 למד באוניברסיטה בווינה, והוכתר ד"ר לפילוסופיה. בזמן שהותו היה פעיל מאוד ב"אגודה הבינלאומית של הסטודנטים היהודים" ועשה רבות כדי לעזור לסטודנטים שהגיעו מארצות שונות, שבהן הקשו על הנוער ועל הפעילות בכיוון הציוני-עברי.

זאב היה בן הדור שנשא על שכמו את המהפכה התרבותית-חברתית והלאומית שהתחוללה בקיבוץ היהודי דאז. היה זה דור מופלא של מורים ומחנכים אשר השכלתם היהודית-שורשית חוברה להשכלה כללית הומניסטית בדרגה מעולה ובצורה הרמונית. אופקיו החדשים לא עקרו את יחסו הפנימי אל ערכי היהדות הלאומית ולא אל התמורות אשר חלו בחברה היהודית.

עם תום לימודיו בווינה ב-1923, חזר זאב לפולין ונתמנה למנהל הסמינר למורים "תרבות" בוילנה, ולמרצה במכללה העממית לידיש ולעברית בהיסטוריה עברית וכללית. כמו כן הוא פעל מטעם "תרבות" בקהילות שונות ובסביבה בהסברת בעיות החינוך העברי. בשנת 1929 יצא לדנמרק לוועידת מורים בינלאומית ואז הכיר את מפעלי השכלת הבוגרים, נושא שעניין אותו מאוד. בשנת 1931 עבר לוורשה והיה אחראי לפעולות "תרבות בפולין רבתי". בשנת 1932 עלה לארץ ישראל והמשיך בהוראה ובחינוך בירושלים. באותו זמן כיוון את פעולות המחלקה לתרבות של מועצת הפועלים בעיר, כמרצה בסמינר הפועלים, במועדוני נוער, בשכונות, בוועדי עובדים ולפועלים במפעלים, בהקניית הלשון במעברות וכד'. בשנת 1939 הקים וניהל את בית החינוך התיכון הראשון בירושלים. בשנת 1953 נשלח מטעם משרד החינוך והתרבות והוועד הפועל של ההסתדרות לסמינר הבינלאומי של אונסק"ו בצרפת, שעסק בענייני השכלה לפועלים. בשנת 1954 עבר לתל-אביב ועד 1961 ניהל את ביה"ס התיכון כ"ח.

הפעילות החינוכית נתפסה ע"י זאב ז"ל וע"י רבים מחבריו כשליחות ולא כמקצוע בלבד. תפיסת הפעילות החינוכית כשליחות מחייבת ממילא מלכתחילה את ההנחה, שתפקידו של המחנך הוא להקנות ערכים לנוער. הוויכוח הנטוש היום בסוגיה זו של חינוך וערכים לא היה כלל רלוונטי לגבי זאב ז"ל וחבריו, כי בעיניהם לא רק אפשר, מותר וצריך להקנות ערכים, אלא חובה היא על המורה-מחנך לעשות כן. חינוך והקניית ערכים אחד הם ואינם ניתנים להפרדה.

אין חינוך מחוץ להקניית ערכים המאחד את החברה. זאב חש את הבקיעים הראשונים ברקמה החברתית והתרבותית שלנו וכן את דחיקת הערכים אשר עליהם יתחנך הדור לדידו. אחד מסימני ההיכר של ההתרופפות הערכית היה הקיטוב החברתי והתרבותי, אשר הוא חש וחשש מפניו,

שמא קיטוב זה יפגע ביכולת התפקוד הבריא של החברה כולה. בהיוודע תוצאות השואה האימות, התנדב לפעולה חינוכית במחנות הריכוז של שארית הפליטה באירופה, כי ראה בכך דרך להביא מרפא לחברה המעורערת.

בשנת 1949 נשלח זאב מטעם "עליית הנוער" לנוווגיה להקים ולנהל מושבת ילדים, בני עולים מארצות צפון אפריקה (מרוקו בעיקר), ילדי משפחות מרובות ילדים ששהו במחנות עולים ממרסיי. המושבה נוסדה ע"י ארגון לא יהודי שנקרא "עזרה לילדי אירופה" שסבלו במלחמת העולם השנייה. ביחס לפעולה למען ילדינו שחיכו במחנה במרסיי, נבחרו כאלה שהיו זקוקים להבראה, לשיקום ולהכנה לעלייתם ארצה במסגרת "עליית הנוער".

גם בשנותיו האחרונות, כאשר חש במחלה של החברה הישראלית העומדת להתפתח מן הקיטוב החברתי והתרבותי, למרות היותו כבר בגיל פרישה ועל אף שמצב בריאותו לא היה תקין, זאב נחלץ כמיטב יכולתו לפעולה חינוכית שיטתית שלא על מנת לקבל פרס, אלא כי לא ראה דרך אחרת למלחמה ברעה המתפתחת הצפויה. ברמת גן הקימה האינטליגנציה מיוצאי עירק בי"ס תיכון ערב למען הנוער העובד שהגיע מארץ זו. במשך שנים מספר פעל זאב בקרב נוער זה שמאוד הוקיר אותו, ראה בו חבר, ידיד ויועץ ושיתף אותו בתכניותיו ובהחלטותיו גם לאחר הלימודים. הוא שבע נחת כשהצליח לראותם כבוגרי בי"ס תיכון ואף ממשיכים בלימודים ונקלטים יפה בחברה.

קרן המלגות לתלמידי אוניברסיטת בן-גוריון בנגב הוקמה לזכר ד"ר זאב גלעד ז"ל ע"י אלמנתו שלומית, תוך הנחה שמפעל זה תואם את חייו ואת הלך רוחו, וכן תוך אמונה, כי הנהנים אף הם יתרמו תרומתם, וחלומו של זאב לראות בישראל חברה מתוקנת והרמונית יהפוך למציאות חיים איתנה ויציבה. לכך נבחרה גם אוניברסיטת בן-גוריון בנגב בשנים 1970-1969, כאשר מנתה עדיין מספר תלמידים מצומצם אבל היתה מקום שאפשר לאוכלוסיית העולים החדשים לקנות דעת ולהיקלט בה יפה. חלק ניכר מספרייתו של זאב ז"ל בהיסטוריה, ביהדות, בסוציולוגיה וכדומה נתרם לאוניברסיטה. זאב העמיד תלמידים רבים, ביניהם ראשי ההתיישבות והחינוך, מורים, סופרים ואנשי מדע. נפטר ביום ג', כ"ט בתמוז תשכ"ט, 15.7.69.

יהי זכרו ברוך.

החל משנת תשע"ד, תוענק מדי שנה מלגה מקרן המלגות ע"ש זאב ושולמית גלעד ז"ל לכבוד מר יעקב אפק, דיקן הסטודנטים בשנים 1978-2013, בהוקרה על מסירותו ותרומתו יוצאת הדופן לאוניברסיטה ועל תמיכתו הנאמנה בסטודנטים ובקרן לאורך השנים.

קרב המלגות ע"ש יוסף דרזנין ז"ל

יוסף דרזנין ז"ל היגר לארגנטינה מליטה. הוא היה חניך במוסד "תרבות" בעל השקפה ציונית סוציאליסטית, קנאי לציוניותו ובעיקר לשפה העברית.

במוזסביל החל יוסף לפעול כמורה בבי"ס העברי "יהדות", ולאחר מכן כמנהלו. יוסף נטע בלב עשרות רבות של תלמידיו אהבה עזה לארץ ישראל וגעגועים עזים אליה. עיקר פעולתו היה הכנסת הוראת השפה העברית לבי"ס, אף כי לא כולם הסכימו לכך, והפיכתה לשפה מדוברת בפי עשרות בני נוער.

את גולת הכותרת של מפעלו יש לראות ביזמתו לייסד סמינר למורים עבריים במסגרת בי"ס "יהדות". מטרתו הייתה כפולה: להעמיק את הידע בתחום השפה העברית ותרבותה, וליצור עתודת מחנכים למושבות החקלאיות ולקהילות הקטנות שלא תמיד זכו לחינוך יהודי. יוסף היה הרוח החיה של הסמינר, ובשנים הראשונות אף מימן בסתר מכספו חלק ניכר מהוצאות המוסד.

תלמידיו הרבים התפזרו ברחבי ארגנטינה כמורים והפיצו תרבות יהודית לאומית. רבים ממורים אלה עלו ארצה והשתלבו במערכת החינוך.

הסמינר התמיד בקיומו בעזרת חבר פעילים ובראשם הגב' פרידה גוטמן. אשה נמרצת ופעלתנית זו השקיעה מרצה בהשגת תקציבים ומימון לסמינר, בעיקר לאחר גידולו - לא היו גבירים ונדיבים שהעזו להשיב פניה ריקם. גולת הכותרת של פעילותה היה הקמת פנימייה ליד הסמינר כדי לאפשר קליטת תלמידי חוץ. היא שכנעה לא מעט ממשפחות מעוטות יכולת לשלוח את בנותיהן לסמינר, והתחייבה לממן את לימודיהן ואת שהותן בפנימייה. פעילות ברוכה זו הוסיפה מחנכות רבות שלימדו בעיקר בקהילות הקטנות והנידחות.

עשרות מתלמידיו של יוסף פזורים ברחבי העולם, ובעזרתם הקימה פרידה את הקרן וגייסה כספים. הודות לפעילותה הפכה הקרן לעובדה.

יהי זכרו ברוך.

קֶרֶן הַמַּלְגוֹת ע"ש שִׁכְנָא וְרִינָה הוֹלְצֶמָן ז"ל

רינה הולצמן לבית שרמן נולדה בעיר אומסק שבסיביר בשנת 1906. בהיותה בת שבע, בשנת 1913, עלתה ארצה עם הוריה, אחיה וכל השבט המשפחתי. הם התיישבו בתל-אביב ולאחר פרוץ מלחמת העולם הראשונה, בהיותם אזרחים רוסיים, גורשו על-ידי ממשלת תורכיה, ביחד עם רבים מתושבי תל-אביב, לאלכסנדריה שבמצרים. עם שובם ארצה לאחר כיבוש הארץ על-ידי האנגלים, למדה בגימנסיה "הרצליה" ומיד לאחר לימודיה הצטרפה ל"גדוד העבודה" בקיבוץ תל יוסף, בשנת 1924.

שם פגשה רינה את שכנא הולצמן, שהגיע בעלייה השלישית עם תנועת "החלוץ" בשנת 1920. שכנא הולצמן נולד בשנת 1901 למשפחת רבנים וכוהנים בעיר קרקוב שבפולין. הוא היה היחיד מחמשת אחיו שנסחף לרעיון הציוני ועזב את משפחתו המבוססת לטובת הגשמת רעיון זה. הוא עבד בחקלאות, ייבוש ביצות וסלילת כביש צמח-טבריה. שניהם עבדו קשה וחלו שוב ושוב בקדחת. בתם הבכורה נירה נולדה בצריף על מעיין חרוד, ששימש ראשיתו של ביה"ח "העמק". לפני לידת בתם השנייה החליטו לעזוב, והתיישבו בתל-אביב. שכנא החל לעבוד במתיחת קווי המתח הגבוה של חברת החשמל.

עם פרוץ מאורעות 1936 הצטרף ל"הגנה" ועם פרוץ מלחמת העולם השנייה, בעוד כל משפחתו בפולין תחת הכיבוש הנאצי, התגייס ליחידת התובלה של הצבא הבריטי.

רינה הייתה עקרת בית והרבתה להתנדב לעזרת העולים החדשים שהגיעו מגרמניה, שרבים מהם גרו בשכנותה. אולם כאשר הכבידו קשיי הפרנסה ובעלה התגייס, יצאה לכל עבודה שהשיגה כולל עבודה במשמרות לילה במפעל אריגה שפעל למען הצבא הבריטי. במקביל החלה ללמוד פקידות עד שקיבלה משרה בחברת "הסנה". ארבע שנים גידלה את בנותיה לבדה כאשר בעלה שהה עם הצבא הבריטי בצפון אפריקה ואחר כך באירופה, והיא ידעה לשמור על חדות חיים ועל אוירת האופטימיות בביתה.

בקיץ 1946 חזר שכנא לביתו והחל לעבוד כמנהל חשבונות ב"תנובה". אבק המדבר וגילוי גורלם הנורא של הוריו, אחיו ומשפחותיהם בפולין החלו לתת את אותותיהם על בריאותו. הוא המשיך להתנדב הן להגנת תל-אביב במלחמת העצמאות והן לניהול חיי התרבות במעברת העולים החדשים בשנת 1952. רינה ושכנא התנדבו אף לסייע לקיבוצי הדרום בזמן התקפות הפדאיון ועבדו במפעליהם.

אולם ייסוריהם לא תמו. מספר שנים אחר כך חלתה רינה במחלה כרונית קשה ובשנת 1960 נהרגה בתם נירה בתאונת דרכים, והשאירה אחריה ארבעה יתומים.

בתוך כל התלאות הללו המשיך שכנא להיות השראה לכל מכריו וידידיו על טוב ליבו, חכמתו, ידיעותיו הרבות ונכונותו לסייע. רינה נשארה אהובה על כל ידידיה ובני משפחתה הרבים בעיקר בזכות פיקחותה ורוחה הרעננה למרות מחלתה.

שכנא נפטר בז' באדר 1967 בהיותו בן 66. רינה נפטרה ב"ב בשבט 1985 כשהיא בת 79

יהי זכרם ברוך.

קרן המלגות ע"ש ישראל הילמן ז"ל

ישראל הילמן נולד בשנת 1915 ונפטר בשנת 1973.

ישראל סיים את חוק לימודיו בכלכלה באוניברסיטה בלונדון. עצם לימודיו בשטח זה היו עניין שבמסורת המשפחתית. אביו ייסד וניהל מפעלים ברוסיה ובגרמניה. כשהגיע ארצה בשנת 1932, הקים גם כאן את המפעל הראשון לאלומיניום, שבו השתלב ישראל כסגנו. בשנת 1960, כשבאר-שבע הייתה רק בת י"ב שנים, עם תנופת הפיתוח הגדולה של האזור ומפעלי ים המלח, הוצע לישראל לקבל על עצמו את תפקיד מזכיר החברה.

הרעיון של שילוב הידע המנהלי הקודם, הרצון והאתגר לתנופת היצירה בנגב, קסם לישראל מאוד והוא עבר עם משפחתו לנגב, אך לא זנח את חיי הציבור, שבהם היה פעיל.

בגיל צעיר יחסית, כשהוא רק בן 26, נתמנה כחבר במועצת העיר נתניה. במשך שנים היה חבר הנהלת סקציית המתכת של התאחדות בעלי התעשייה, היה חבר במועדונים וולונטריים כמו "רוטרי" ו-"הבונים החופשיים ברמת גן", היה בין מייסדי לשכת "הבונים החופשיים" בבאר שבע ושימש בה כנשיא. במסגרת פעילותו הציבורית לא חסך מעצמו כל מאמץ, כולל במישור הצבאי. בגיל 40 יצא לקורס קצינים ושירת בהתנדבות כקצין בהג"א שנים רבות מעבר למצופה.

קרבנו לאמנויות הייתה רבה. במשך שנים ליווה את פעילות הקונסרבטוריון בבאר-שבע וביתו היה אכסניה לפעילות מוסיקלית ענפה. גם הצעדים הראשונים להקמת תיאטרון מקצועי נעשו בבית זה. לאחרונה היה בין יוזמי ומקימי "לשכת המסחר", שבה היה הרוח החיה. כשבוע לפני פטירתו הפתאומית נבחר חגיגית למזכיר כבוד.

תכניותיו השונות והפרויקטים שניהל שלמה לפיתוח העיר זכו לתשומת לב מרובה בחוגי העירייה. הוא עשה צעדים להתקשרויות עם משקיעים ובאחת מפגישות אלה לקה בהתקף לב חמור ממנו לא קם, כשהוא רק בן 58.

הקרן לזכרו הוקמה על-ידי משפחתו.

יהי זכרו ברוך.

קרבן המלגות ע"ש פסח הר ז"ל

הקרן הוקמה לזכרו של פסח הר ז"ל ביזמת חברת מלם, במטרה לקדם מקצועיות ומצוינות שהיו נר לרגליו.

פסח נולד בישראל בשנת 1944 ולמד בבית הספר התיכון שעל יד האוניברסיטה. הוא המשיך את לימודיו לתואר ראשון בכלכלה באוניברסיטה העברית בירושלים, שם גם השלים תואר שני במנהל עסקים.

פסח החל לעבוד כאחד מ"נערי האוצר" באגף התקציבים, משם התקדם לתפקיד סמנכ"ל החברה הממשלתית למדליות. בעשר השנים האחרונות שימש כסמנכ"ל כספים ולוגיסטיקה בחברת מלם, החברה שחרטה על דגלה את הסיסמה "יש לנו ייעוד... וחזון... להוות בית חם לעובדים...". החברה אכן הייתה עבורו בית חם וחכם וידעה לעטוף גם אותנו, משפחתו, באהבה רבה.

הוא נפטר כשהיה בן 59 בלבד, והשאיר אחריו אשה, ארבעה ילדים ונכד.

בנו עומר כותב:

"על מטוס חזרה מתאילנד, אחרי חודשיים מחוץ לבית ירדו לי דמעות, לא של שמחה לחזור הביתה, גם לא של עצב על סוף הטיול, אלא בגלל שאתה, אבא, לא תהיה בשדה התעופה לקחת אותי הביתה.

לא ידעתי, אבא, כמה תחסר לי.

בכל פעם שאני פותח עיתון וקורא משהו שנשמע אפילו קצת קשור בכלכלה, יש לי איזו תחושת מחנק בגרון, חסרות לי תשובות על כל מיני שאלות מפולפלות ומינוחים מוזרים שהייתי אוהב לשאול אותך לפשרם.

לא ידעתי, אבא, כמה תחסר לי.

לאבד אבא זה דבר משונה, זה כמו לאבד שריון. קודם הרגשתי מוגן כמו אביר בימי הביניים עם שריון פלדה כבד וכפפות ברזל אבל מאז שהלכת כל מה שנשאר לי זה מגן עץ קטן.

לא ידעתי, אבא, כמה תחסר לי.

כשצעקו לי שאבוא כי משהו לא בסדר עם אבא, לא חשבתי שזה רציני, גם כשהנשמת אתך עד שאמבולנס הגיע חשבתי שמחר כבר תלך לעבודה, אפילו אחרי שבוע שלא התעוררת, אמרתי 'לא נורא עוד דקה תפתח את העיניים ותגיד שאתה רעב'. האמת היא שגם חודשים אחרי הלוויה עדיין הרגשתי שזה מחסור זמני.

לא ידעתי, אבא, כמה תחסר לי.

בשבעה הגיעו הביתה מאות אנשים, שאת רובם הגדול לא הכרתי. הם ישבו וסיפרו סיפורים. מבחינתי, זו הייתה חבורת אנשים זרים שמספרים סיפורים על איש לא מוכר.

קודם כל, אבא, הם קראו לך פסח, ולא כמו הפסח שאמא או מלכה קראו לך, אלא פסח אחר, 'פסח הבוס' אני אוהב לקרוא לו. זה היה אדם אחר כנראה, כי לא היה קשר בינו לבין האבא שאני הכרתי.

לא ידעתי, אבא, כמה תחסר לי.

לפני שליאור טס הייתה ארוחה בבית. כולם היו שם, חילקו מתנות ועצות, אבל כמו תמיד התמונה הייתה חסרה או אולי מוזרה, במקום שלך בראש השולחן ישבה אמא ואני בצד השני. כל כך מוזר, תמיד ישבתי לשמאלך. לא ידעתי, אבא, כמה תחסר לנו."

אנו רואים בקרן המלגות הנצחה הנקשרת בחיים. את פסח לא נוכל להחזיר אך את רוחו העשויה ללא חת, את האמונה בצדקת דרכו ואת האהבה הבלתי מתפשרת למשפחתו ננחיל לבאים אחריו.

על מצבתו נכתב:

"בליל ערפל ככוכב כבה פתאום"

יהי זכרו ברוך.

קרן המלגות ע"ש יהושע וולגלרנטר ז"ל

יהושע וולגלרנטר נולד בשנת 1913 בטורונטו, קנדה, לישראל אלעזר וחוה. התחנך בחינוך דתי.

בנעוריו עבר לניו-יורק, שם למד בישיבת ר' יצחק אלחנן ושם הצטרף ל"שומר הצעיר". בשנת 1934 עלה ארצה ונתקבל כחבר קיבוץ עין השופט. כעבור זמן מה עבר לירושלים, ובה עבד ולמד באוניברסיטה. היה פעיל ב"הגנה" ובשליחותה מילא לתפקידים שהוטלו עליו. הוא הועבר לחיפה ושירת בה כנוטר.

משנת 1942 עבד בחברת דרום אפריקה שברחוב אלנבי, ובמלחמת השחרור בשנת 1948 מונה מטעם ההגנה על שמירת אותו בניין. לאחר שזה נפגע בהתפוצצות מכונית תופת קודם לכן, על אף סכנת הנפשות לא נעדר ממשמרתו שבעיר התחתית, בהתאם להוראות ה"הגנה".

יהושע נפל חלל מפגיעת כדור מרצחים כשנסע הביתה ממקום משמרתו שבו מילא את התפקיד שהוטל עליו מטעם ה"הגנה".

משרד חברת דרום אפריקה שבו הוא עבד, הועבר מהעיר התחתית בחיפה להר כרמל.

יהושע וולגלרנטר נפל ב-ט' באדר תש"ח, 19.2.1948.

הניח אחריו אשה וילד.

יהי זכרו ברוך.

צביה וולף נולדה בבואנוס איירס שבארגנטינה ב-1 ביולי 1944, למשפחת גואלמן. שמה הפרטי בספרדית היה Celia. היא קיבלה חינוך יהודי בבית, ולמדה, במקביל לבית הספר הממלכתי, גם בבית הספר היהודי "חיים נחמן ביאליק" בבואנוס-איירס. לאחר מכן למדה בסמינר למורים עבריים AMIA בבניין הקהילה היהודית שם (בניין שנהרס שנים לאחר מכן בפיצוץ מכונית תופת). עם תום לימודיה התיכוניים בשנת 1963 עלתה לישראל. היא הגיעה עם קבוצת בוגרי הסמינר למורים כדי להשתלב במכון גרינברג - בית מדרש להשתלמויות מורים. בוגרי המכון היו מיועדים לחזור לארגנטינה ולשמש מדריכים ומורים לעברית בקהילה היהודית.

לאחר שנה של לימודים במכון, החליטה צביה להישאר בארץ, בניגוד לחלק מחבריה שהגיעו יחד עמה, והחלה ללמוד בחוגים ללשון עברית ולחינוך באוניברסיטה העברית בירושלים. משפחתה הקרובה של צביה - אמו, אח ואחות - נשארה בארגנטינה. כך החלה צביה את דרכה בארץ כסטודנטית בודדה וכעולה חדשה. עם תום לימודיה לתואר הראשון, למדה ספרנות באוניברסיטה העברית, מקצוע שבו עסקה לאחר מכן כל חייה. לקראת סיום הלימודים באוניברסיטה העברית נישאה לאלכס, אז סטודנט לפיזיקה, והקימה משפחה אשר גדלה עם הזמן וכיום מונה שלושה ילדים וחמישה נכדים.

מספר שנים עבדה צביה בקריה למחקר גרעיני בנגב, לאחר מכן עבדה במרכז למחקר גרעיני בנחל שורק, ולבסוף, החל משנת 1976 ועד פטירתה בשנת 2007 עבדה באוניברסיטת בן-גוריון בנגב. תחילה עבדה בספרייה של המכונים למחקר שימושי (אשר נקראו אז גם המכון לחקר הנגב) ולאחר מכן, משנת 1992, עבדה בספרייה המרכזית של האוניברסיטה. במהלך השנים השלימה תואר שני בספרנות באוניברסיטת בר-אילן עם התמחות בביבליו-תרפיה - ריפוי באמצעות קריאת ספרים.

הייתה לצביה אישיות רב-גונית. מעולם לא הסתפקה במעגל המצומצם של עבודה וטיפול במשפחה. תמיד חיפשה אתגרים חדשים בתחומים חדשים. שנים רבות רקדה ריקודי עם לפחות פעם בשבוע והשתתפה כמעט מדי שנה בפסטיבל המחול בכרמיאל. היא למדה יוגה והשתלמה בקורסים ללימודי המשך: תולדות האמנות, מבוא לקבלה ועוד. למרות שלא היה לה רקע מוסיקלי, שרה צביה במשך שנתיים במקהלת האוניברסיטה ולאחר מכן למדה במשך שנה פיתוח קול בקונסרבטוריון העירוני בבאר-שבע. נוסף לכל הפעילויות האלה, עסקה גם בהוראה: היא לימדה ספרנות במכללת קיי בבאר-שבע ובקורסים של בית ברל. אתגר מיוחד ראתה בקורס לספרנות לתלמידים בדואים. הכל עשתה בנועם, בשקט ובענווה. היא האמינה כי מקצוע הספרנות נועד מעל לכל לתת שירות לקוראים. לפיכך, התייחסה לקוראים ברצינות ובכבוד.

במשך שבע שנים, משנת 2000 ועד לפטירתה, התמודדה צביה עם מחלת הסרטן בדרך מיוחדת ואופיינית לה: היא לא סיפרה כמעט לאיש על מחלתה, ולא נתנה לכל הבדיקות והטיפולים שעברה לשבש את מסלול חייה הרגיל. למרות הסבל והקושי שבמצבה

הבריאותי המשיכה לעבוד עד חודש וחצי לפני שנפטרה, ועשתה הכל באותה רצינות ויסודיות כמו קודם. אמנם הייתה מודעת היטב למציאות, לטיב מחלתה, ידעה שזה לא קל, אך לא נתנה לכל זה לשבור את רוחה.

צביה היא דוגמה לציונות אמיתית, שהגשימה את הרעיון הציוני הלכה למעשה: עלתה ארצה, כיוון שתמיד האמינה שהיהודים צריכים לחיות בישראל, ובנתה כאן את חייה בכוחות עצמה, ללא תמיכה של המשפחה הקרובה. הייתה לה אישיות מיוחדת במינה שאותה לא נשכח לעולם. לכל הסובבים אותה, בבית, בעבודה ובכל המעגלים שהשתתפה בהם העניקה יחס חם, אנושי ורגיש. ידעה להקשיב לזולת, להבין ללב. היא אהבה יופי: מוסיקה, ספרות, נופים, צמחים. אהבה את החיים ולא זכתה להמשיך בהם.

צביה נפטרה ב- 1.7.2007, ביום הולדה ה-63.

מלגה זו הוקמה לזכרה של האשה שאהבנו, במטרה לעודד סטודנטים עולים חדשים בתחילת דרכם בארץ, בדומה לדרכה של צביה ז"ל. כולנו תקווה שצביה תשמש להם דוגמה ומופת.

יהי זכרה ברוך.

קרן המלגות ע"ש אדם וגדעון ויילר זק"ל

רב סרן אדם זק"ל נולד ב-22.9.1944, ורב סרן גדעון זק"ל נולד ב-9.5.1950. הם גדלו בתנאי רווחה ביוהנסבורג שבדרום אפריקה.

אביהם היה הרב משה ויילר, שהיה מייסדה ורבה הראשי של הקהילה היהודית הפרוגרסיבית בדרום אפריקה, ואמם הייתה אונה לבית גלמן, משפחה אשר מוצאה מאנגליה, ושלרגל עסקיה פעלה שנים רבות בקונגו הבלגית (כיום זאיר), בדרום אפריקה וברודזיה (כיום זימבבואה).

כדי לקשור את הילדים לארץ נשלח הבן הבכור דניאל לקיבוץ אושה למספר חודשים, ולאחריו נשלח גם אדם, הבן השני. אדם בילה בקיבוץ אושה ארבעה חודשים. הוא קשר שם קשרים אמיצים, ומשחזר לדרום אפריקה ביחד עם אחיו ואחותו, האיץ בהוריו לעלות לישראל. הוא עלה ארצה לבד, שבוע לאחר בר-המצווה.

לפני עלייתו ארצה תכנן האב להיות נאה מקיים, והיות שהאמין שהמאבק של עם ישראל במדינת ישראל הוא במסגרת מלחמת מצווה, החליט שילדיו יקבלו חינוך בפנימיות צבאיות.

אדם סיים את הפנימייה הצבאית בביה"ס הריאלי, התגייס לצה"ל לחיל השריון והוסמך כמפקד טנק בדצמבר 1962. ב-1963 סיים קורס קציני שריון. הוא הדריך כשנה בקורס קציני שריון ונשלח לחו"ל כדי לקלוט את "טנק הפוטון". בשובו ארצה עזר להקים את גדוד הפוטונים הראשון ונמנה עם שורותיו עד לשחרורו ב-1966.

לאחר שחרורו נסע לאנגליה ללימודים ולמד יחסים בין לאומיים באוניברסיטת Sussex. בימי הכוננות ערב מלחמת ששת הימים הפסיק לימודיו, פרץ לתוך מטוס אל-על ללא כרטיס ודרכון והצליח להגיע ארצה ולהשתתף במלחמה.

לאחר המלחמה שירת חודשיים במילואים כסרן ושב לאנגליה לשנת לימודים נוספת. לאחר מכן שב ארצה וסיים את לימודי ה-B.A. באוניברסיטה העברית בכלכלה ובמדעי המדינה. בזמן לימודיו התגייס לצה"ל לצבא קבע, ירד לסיני לתעלה ושם מצא את מותו, כשהוא בן 25 בלבד.

יהי זכרו ברוך.

גדעון הגיע לבדו לארץ בהיותו בן שבע. כאחיו אדם, הצטרף אף הוא לפנימייה הצבאית. הוא סיים בהצלחה והתגייס לצה"ל, כמובן לחיל השריון. תחילה כטנקיסט, תותחן ומפקד טנק, ולאחר מכן קורס קצינים (סיים בהצטיינות) וקורס קציני שריון. כמ"מ הגיע לחטיבה שבה אדם היה כבר מפקד פלוגה. אז החלה תקופה יפה לשני האחים, כשהם עסוקים בהכשרת יחידותיהם לקראת כניסה לקו. זו הייתה תקופת אימונים מפרכת וגדעון ינק הרבה מניסיונו של אדם. הימים ימי מלחמת ההתשה וביום כניסתם לקו, אדם נהרג.

תסכולו וצערו של גדעון היו כפולים, אח אהוב נהרג והוא נשלח בעל כורחו מהקווים לתפקיד של הדרכת קציני שריון. בתום שני קורסים הפך גדעון מחניך למדריך בקורס מפקדי פלוגה, ועם סיומו ירד לסיני כמפקד פלוגה.

בתקופה זו חזרה ההיסטוריה על עצמה, ובפלוגה מקבילה שירת כמפקד צעיר אחיו יוסף, ממש כמו שגדעון שירת בעבר ליד אדם.

עם פרוץ מלחמת יום כיפורים היה גדעון סגן מפקד גדוד בשריון, ולאחר שארגן את הגדוד הוביל אותו לרמה. את זה הוא עשה בניגוד לעצת מפקדו, האלוף אלברט מנדלר זק"ל, כי הרי אחיו אדם נפל. גדעון השמיד עשרות טנקים והיה חלק מהכוח שבלם את האויב. הטנק של גדעון נפגע משתי בזוקות וכל אנשי צוותו, חוץ מהנהג, מצאו את מותם. בן 23 היה במותו. אשתו ויוי ילדה את בתם המשותפת גל לאחר מותו.

יהי זכרו ברוך.

קרן המלגות ע"ש אדלה ואריה ויסלר ז"ל

אריה ויסלר נולד בהורדנקה אשר בגיליצייה בשנת 1896. בגיל צעיר התייתם מהוריו, עזב את לימודיו בחדר והחל לעבוד כשוליה לנגר. לאחר שהתחתן עם אדלה לבית ארמן, בחורה יפת תואר מהעיירה שנייאטן הסמוכה, רכש בכספי הנדוניה שולחן נגרים ועמו עלו השניים ארצה בשנת 1922 והשתכנו בתל-אביב.

כשנולדו הילדים, בן ושתי בנות, הגיע הזמן לבנות סככה בחצר, שאליה העבירו את הנגריה מהחדר שבתוך הבית. את החדר שהתפנה השכירו לזוג צעיר עם תינוק.

אריה ויסלר היה איש חרוץ, ועבד כמו שכתוב יומם וליל, עד שהדיירים בסביבה החלו להתלונן על הרעש ועל דפיקות הפטישים. בלית ברירה נאלץ להעביר את הנגריה אל מחוץ למרכז היישוב ובנה בית קומתיים על מגרש שקנה באזור שרונה (כיום דרך פתח-תקווה).

אבא עשה חיל והפך את הנגריה לבית חרושת לתריסים מתקפלים שנחשבו בזמנו לשיא המודרניזציה, ושמו יצא לפניו בכל הארץ והגיע עד לביירות.

אנחנו, הילדים, יזמנו את מתן המלגה שמקורותיה נשאבו מאותו בית חרושת.

אבא נפטר בשיבה טובה בשנת 1988, ואמא אדלה האריכה שנים אחריו ונפטרה בשנת 1997.

הם הותירו אחריהם נכדים ונינים.

יהי זכרם ברוך.

קרן המלגות ע"ש חזי ורד ז"ל וזהבה ורד ז"ל

חזי (ז"ל) וזהבה ורד קשורים לאוניברסיטת בן-גוריון בנגב מיום הקמתה ותרמו במעש ובכסף לבניינה ולתפעולה. חזי היה חבר בחבר הנאמנים וחבר בוועדה המנהלת של האוניברסיטה במשך שנים רבות.

ב-1998 הוענק לחזי אות יקיר הנגב, והוא היה לראשון שזכה בכבוד זה. במשך שנים רבות משפחת ורד תרמה מלגות לסטודנטים ולצורך זה הקימה קרן מלגות.

בנוסף, הקימה משפחת ורד קתדרה להתפתחות מדעית וקרן מחקר בתחום מחלת האלצהיימר.

חזי ורד נולד בתאריך 14 באפריל 1923 בעיר אוברהאוזן שבגרמניה. שמו בתעודת הלידה היה יחזקאל הנס וירט. המשפחה התפרנסה יפה אך עם עליית הנאצים נדדה ב-1932 להולנד, וב-1935 עלתה לא"י. בטרם עלייתם לארץ הפקידו את כספם בידי שליח סוכנות, אך בבואם לארץ ישראל הסתבר להם שהשליח ברח עם כספם ועם כספי משפחות אחרות, ולא ניתן לאתרם.

הם השתכנו בשכונת מונטיפיורי, קרוב לנחל מוסררה, היום איילון. בחורפים נתמלאו שני חדריהם במים. הפרנסה לא נמצאה, משום שארץ ישראל סבלה ממחסור בעבודה. לבסוף מצא האב המבוגר עבודה כפורק שקי מלט מרכבות.

חזי חש שעליו לעזור בפרנסת הבית ועלה על מסלול קשה של עבודה ביום כשליח משרדי עורכי דין ולימודים בערב, עד שסיים את המכון הטכני הגבוה מונטיפיורי ואת לימודי המשפט. חזי התערה מהר מאוד בחיי הנוער הישראלי. הוא היה חבר בתנועת הנוער העובד והלומד, בקלוב התעופה, השחייה ועוד. הוא קשר קשרי חברות אמיצים עם שלושה חברים, במיוחד עם מוקה לימון, לימים מפקד חיל הים הישראלי הצעיר ביותר, עם אפרים (פרויקה) שפירא, איש אשכולות שהתמחה בפילוסופיה ובמקרא, וכן עם מויץ פרוסקובר.

כשפרצה מלחמת העולם השנייה והנער נקרא לדגל. פרויקה התגייס לנוטרות, מוקה התגייס לים וחזי התגייס לצבא הוד מלכותו, הצבא הבריטי. הוא שירת באפריקה בדרגת סרג'נט מייג'ור ולאחר מכן נחת עם יתר החיילים בסלרנו שבאיטליה. הוא סופח לפלוגת Movement Control והוצב בעמדת פיקוח של תחנת הרכבות, שהיוותה צומת לרכבות צבאיות ואזרחיות מכל איטליה, בעיר Torre Annunziata. ב-1947 ביצע מעשה גבורה בהצילו רבים מאנשי העיר וחיילים אמריקאיים שהיו אמורים להגיע לתחנת הרכבת כאשר קרונות הרכבת, שהיו עמוסים בחומרי חבלה שהועמסו על-ידי שבויים גרמנים, ניתקו בזה אחר זה. את הקרונות המנותקים העביר חזי לים. למגינת ליבו ולבם של עוד כמה איטלקים, קרון אחד התפוצץ בקרבת הים. חזי נפצע קשה ונזרק לעבר גלי הים, ושם מצאווה נהגו של חזי יחד עם כלבו. רופא יהודי אנגלי נקרא למיטתו, ועזר לו להתגבר על פציעתו. על מעשה גבורה זה קיבל את המדליה הגבוהה ביותר שניתנה על-ידי הנשיא רוזוולט לחייל לא אמריקאי. חזי השתחרר ב-1947 ובאותה שנה נשא את זהבה לבית

הלפרן לאשה. ב-1948 גויס לצה"ל, ממנו השתחרר ב-1950. לאחר השחרור המשיך חזי בדרכו כפקיד במשרד עו"ד טורטלדוב והחל ללמוד בשעות הערב בבית הספר הגבוה למשפט וכלכלה בתל-אביב. כאשר סיים אותו ב-1956, חזי החל לעבוד כעורך דין.

ב-1967 נתבקש חזי ע"י משרד הביטחון לנסות לשחרר כמה הליקופטרים עבור ישראל לאחר שהממשל האמריקאי הטיל אמברגו. חזי הצליח במשימה ונתבקש ע"י החברה "בל" לייצגה בארץ, דבר שעשה במשך 30 שנה.

בשנות השישים פנה דוד בן-גוריון לחזי ולעוד מספר אנשים כמו טוביהו וביקש להקים אוניברסיטה בנגב. חזי נרתם למשימה וב-1965 התקיימה שנת הלימודים הראשונה בבאר-שבע. עד למותו כיהן חזי כחבר בחבר הנאמנים ותרם ביד נדיבה למלגות לתלמידים. ב-2007 הקים קתדרה למחקר מחלת אלצהיימר ומחלות ניווניות של המוח. באוגוסט 2010 נפטר חזי לאחר מחלה ממושכת ונקבר ברמות השבים.

יהי זכרו ברוך.

מלגה מיוחדת לסטודנט לפילוסופיה

לזכרו של רפאל בנימין דה רוטשילד, בנם של נילי לבית לימון ונתניאל דה רוטשילד. נולד בתל-אביב בשנת 1976 ונפטר בניו יורק בשנת 2000. סיים בהצטיינות לימודי פילוסופיה באוניברסיטת בראון בארה"ב.

מלגה מיוחדת לסטודנט לתואר שני בפוליטיקה וממשל לזכרו של חזי וזהבה

ורד

מלגה זו ניתנה על מנת לחזק את המחלקה לפוליטיקה וממשל ואת הסטודנטים הלומדים בה.

מלגה מיוחדת לסטודנטים לרפואה לזכרה של ורדה בן-יוסף

(לבית ויינשטיין)

ורדה נולדה ב-22 לפברואר 1930 בצ'אשין, פולניה. ילדותה עברה בעיר מגוריה בילסקו, שלזיה, הידועה כחוג התרבות הגרמנית. עם פרוץ מלחמת העולם השנייה, כשהייתה בת תשע, הופרדה המשפחה. האב ד"ר חיים ויינשטיין גויס לצבא הפולני ונפל בשבי הגרמני. האם אימרה ובנותיה נדדו לעיר לבוב, ממנה הוגלו ע"י הרוסים למחנות עבודה בהרי אורל.

לאחר תלאות אין קץ הגיעו ורדה, אחותה יעל ואמן דרך סמרקאנד לטהרן. משם הגיעו לארץ דרך סואץ באניית "ילדי טהרן" בשנת 1943. בהגיען לארץ התיישבה המשפחה בירושלים וורדה החלה ללמוד בגימנסיה ברחביה. בשנת 1946 איתרה המשפחה את האב, שישב בשבי הגרמני בתקופת המלחמה, והמשפחה התאחדה בתל-אביב.

עם פרוץ מלחמת העצמאות התנדבה ורדה לצה"ל והגיעה לגדוד 53 של חטיבת גבעתי כפקידה-לוחמת גדודית. בגדוד הכירה את בעלה אברהם בן-יוסף, לו נישאה בשנת 1951. עם שחרורה מצה"ל עבדה במשרד המשטרה בשירות בתי הסוהר, במרכז מודיעין לעיתונות על המרכז התיכון, ובעיקר כספרנית בספרייה המרכזית של אוניברסיטת תל-אביב.

בעת שליחות בעלה מטעם המדינה בארה"ב, פעלה רבות בקרב הנציגויות הקונסולאריות והדיפלומטיות, בעיקר באזור ניו-יורק, לשם העמקה וטיפוח הקשרים לארץ.

בדרכה הצנועה והמיוחדת ורדה הייתה חברה וידידה לרבים מאוד, וביתה היה פתוח לכל. השאירה אחריה בעל, שני בנים וחמישה נכדים.

מלגה מיוחדת לזכרו של זאב ורד

זאב ורד נולד ב-3 באפריל 1926 בגרמניה, צעיר מאחיו חזי ב-3 שנים. ב-1935 עלתה המשפחה לא"י. זאב היה חבר בהגנה ועם פרוץ מלחמת השחרור שירת בצה"ל בגדוד 54 של חטיבת גבעתי.

בהמלצת סטודנטים מאוניברסיטת מקגיל שבמונטריאול נסע לקנדה ללמוד וסיים את לימודיו בפקולטה להנדסת בניין במקגיל.

זאב הקים כמה חברות בנייה ובנה בצפון קנדה, באיים הקריביים שבארה"ב ובישראל. בשנת 1967 בנה את הביתן הישראלי במסגרת התערוכה Expo 67 במונטריאול, ובשנת 1986 נבחרה חברת "רון אינג'נירינג", החברה של זאביק, לבנות את מתחם עיריית ירושלים עפ"י תכניות האדריכל זרחי.

זאב זכה למדליות, לפרסים רבים ולציונים לשבח בזכות פעילותו הרבה, יושר לבו ונדיבותו הרבה, וביניהם:

Order of Canada

Honorary Doctor - University of Ottawa

The Jerusalem Covenant Award (State of Israel Bonds)

Medal for the 125 Anniversary of Confederation of Canada.

זאב היה איש משפחה למופת.

בחג השבועות 2008 נפטר זאב באוטווה לאחר מחלה ממושכת, כשהוא בן 82.

יהי זכרו ברוך.

מלגה מיוחדת לסטודנט לפיזיותרפיה לזכרו של ד"ר דב אלדובי (אחרי מות אורי דרומי)

ד"ר דב אלדובי, מחלוצי הפיזיותרפיה בארץ, 1920-2009

ממציא המסלול "אסון טבע" בווינגייט.

דב אלדובי נולד בצ'רנוביץ' שבפולין ובהיותו בן שנתיים עלה עם הוריו ארצה. כשסיים את בית הספר התיכון למסחר בתל-אביב, שם הצטיין בספורט, יצא ללמוד חינוך גופני

בדנמרק. עם פלישת הנאצים נמלט בסירה לשוודיה, ואחרי נדודים של שלושה חודשים שב לארץ. הוא היה מהמורים הבולטים להתעמלות בתקופתו, ואחרי מלחמת העולם השנייה השתלם בארצות הברית. כשפרצה מלחמת הקוממיות חזר לארץ עם קבוצת מתנדבים קנדים שאירגן, והיה למפקד פלוגה בגדוד 52 של גבעתי.

ב-11 במאי 1948 הוא השתתף בכיבוש בשית (כיום עשרת), נפצע אך חזר לפקד על הפלוגה. ב-7 ביוני הוביל את הכוח שפרץ לאיסדוד (אשדוד), תקף את העיר בלילה במרגמות והניס חלק מתושביה הערבים. חודש אחר כך הוביל את חייליו להתקפה על בית עפה, כפר ליד נגבה, אך נסוג מול הצבא המצרי שעלה עליהם במספר. "המפקד שלנו, דב אלדובי, נשאר אחרון וחיפה עלינו", כתב בספר הגדוד ישראל שמחון, אחד הלוחמים. מיד הוטלה הפלוגה לקרב עיבדיס, אחד מהקרבות החשובים שבמלחמה בדרום. "בעיבדיס רוקד השטן", כתב אורי אבנרי, לוחם "שועלי שמשון", בספרו הקלאסי "בשדות פלשת". אלדובי נפצע, הפעם קשה, וסגנו שלמה להט ('צ'יץ') החליפו. "עד שנפצע הוא לא הפסיק לעודד את הלוחמים", מספר צ'יץ, "מפקד משכמו ומעלה".

אלדובי התעקש להשתחרר מהצבא כשהוא בכושר קרבי, ואחרי שנסע לניו יורק ללימודי דוקטורט בפיזיולוגיה של המאמץ, חזר לשירות קבע כראש ענף כושר גופני. הוא הקים במכון וינגייט את מחנה "גדעון", שהיה לבית הספר המרכזי לאימון גופני בצה"ל, והגה את "אסון טבע" - המסלול ללוחמים הקרביים, שבו התחרה בעצמו עד גיל מבוגר. באמצע שנות החמישים, כיועץ ארצי ואחר כך כמפקח על הפיזיותרפיה בקופת חולים כללית, יזם הקמת בית ספר לפיזיותרפיה וניהל אותו בשנים 1963-1985. במכללת וינגייט הקים את המגמה לטיפול היציבה. ד"ר ורדיתה גור, מחליפתו בראשות המגמה, אומרת כי ראוי ששמו יונצח ביצירה מקורית זאת.

אלדובי גם הקים את המגמה לפיזיותרפיה באוניברסיטת בן-גוריון בנגב וניהל אותה. הוא הכין בהתנדבות רופאים לבחינות הגמר באנטומיה באוניברסיטת תל-אביב. ידידו, אורן מוסט, מספר איך לאחרונה, כששכב בבית החולים, הקל על כאבי הגב של אחות הרה בתקנו את יציבתה. הוא זכה בפרסים רבים, ביניהם אות יקיר תל-אביב. הותיר אחריו את אשתו יונה ואת הילדים עירית, דפנה ואורי.

יהי זכרו ברוך.

מלגה מיוחדת לסטודנט לפוליטיקה וממשל לזכרו של מרדכי (מוקה) לימון ז"ל

מוקה נולד בברנוביץ', רוסיה, ב-3 בינואר 1924. בשנת 1934 עלה עם הוריו ואחיו לארץ ישראל, והמשפחה התגוררה בתל-אביב. בגיל 17, בשנת 1941, החליט מוקה לשים קץ ללימודיו התיכוניים וללכת אחר אהבתו הראשונה הגדולה, הים.

ראשית הצטרף לפלוגה הימית של הפועל, שם היה מדריך, ומאוחר יותר התנדב לשרת בצי בנות הברית במאבקן בנאצים. הוא השתתף בשיירות המוות למורמנסק ולמלטה.

בתום מלחמת העולם השנייה הצטרף מוקה לפלי"ם ובמסגרת ההעפלה פיקד על שלוש אניות מעפילים אשר העלו ניצולי שואה מאירופה לישראל. על הגדולה שבהן, ה"תיאודור הרצל", שעל סיפונה היו 3000 מעפילים, פיקד מוקה כשהיה בן 23. עם הקמת המדינה הצטרף מוקה לחיל הים. ב-1950, כשהיה בן 26, קיבל לידי את הפיקוד על החיל. הוא היה לאלוף הצעיר בצה"ל, שיא שלא נשבר עד היום. עם שחרורו מצה"ל ב-1954 עוד הספיק מוקה להשלים תואר שני במנהל עסקים באוניברסיטת Columbia שבניו יורק, לפני ששב לתפקיד פעיל במערכת הביטחון כסמנכ"ל המשרד.

ב-1962 התמנה מוקה לראש משלחת משרד הביטחון לפרז. בשנים אלו צרפת הייתה בת בריתה של מדינת ישראל וספקית הנשק המרכזית שלה, כשהרכש הביטחוני מתבצע על-ידי משלחת משרד הביטחון. ב-1968 הטילה ממשלת צרפת אמברגו על משלוחי הנשק לישראל. מוקה תכנן מבצע מסובך וחשאי להברחתן של 5 ספינות טילים אשר נרכשו על-ידי מדינת ישראל ושהוצאתן מצרפת נאסרה, והוביל אותן. בדצמבר 1969 יצאו הספינות בחשאי מצרפת והמבצע הנועז נודע כ"מבצע שרבורג". לספינות אלו היה תפקיד מכריע בחיסולם של הצי הסורי והמצרי במלחמת יום הכיפורים. לאחר שממשלת צרפת הורתה לממשלת ישראל על הרחקתו של מוקה מגבולותיה, שב עם משפחתו לישראל בתחילת 1970.

מוקה סיים 22 שנות פעילות גדושות במערכת הביטחון והקדיש במסירות עצומה את שאר שנותיו למשפחתו ולחבריו הקרובים. מוקה היה אדם יוצא דופן באישיותו ובמעשיו. הוא היה אמיץ, רגיש, בעל כוח פיזי חריג ובעל כושר מנהיגות עצום. מוקה פעל ללא לאות לתקומתו של העם היהודי בארץ ישראל. הוא השאיר אחריו אישה, ילדים ונכדים.

יהי זכרו ברוך.

קרן המלגות ע"ש יצחק ורדימון ז"ל

יצחק ורדימון כיהן קרוב לארבעים שנה בתפקיד הממונה על מחוז הדרום במשרד הפנים. עיריית באר-שבע דאז מנתה שלוש מעברות ו-14,000 תושבים. במחוז כולו התגוררו 44,000 נפשות, מתוכם 18,000 בדווים. בסוף דרכו הגיעה אוכלוסיית הנגב לכמות של אוכלוסיית כל מדינת ישראל בזמן מלחמת העצמאות.

יצחק ורדימון האמין בפיזור האוכלוסייה בכל אזורי הארץ. לגביו סיסמה זו לא הייתה מס שפתיים בלבד, והוא ביצע אותה הלכה למעשה על-ידי הקמת עיירות פיתוח, מושבים וקיבוצים בכל רחבי הדרום, ועל-ידי הבאת עולים מארצות ערב ומאירופה ישר מהמטוס לנגב.

יצחק ורדימון היה מהתומכים הראשונים בהקמת אוניברסיטת בן-גוריון בנגב והושיט עזרה לאוניברסיטה בתחומים רבים.

בתאריך 1.11.81 אישר סנאט האוניברסיטה להעניק ליצחק ורדימון תואר דוקטור לפילוסופיה לאות כבוד מתוך הוקרה למסירותו ולנאמנותו בתפקידו החיוני ומתוך הערכה לתרומתו הרבה לפיתוח הנגב.

לצערנו, פטירתו של מר יצחק ורדימון הקדימה את אישור הענקת התואר ע"י הוועד הפועל של האוניברסיטה.

יהי זכרו ברוך.

קרן משפחות לוחמי יחידת "חיות הנגב" (מחטיבת הנגב-פלמ"ח)

מטרת הקרן הינה הענקת מלגת לימודים מלאה לתואר ראשון באוניברסיטת בן-גוריון בנגב לסטודנטים בני העיר אופקים.

הקרן הוקמה על-ידי בני משפחותיהם של חבורת לוחמים ולוחמות, רובם מאנשי ה"רזרבה" של הפלמ"ח בחיפה, שנשלחו לנגב מיד עם תחילת מלחמת העצמאות בחודש דצמבר 1947, על מנת להבטיח את הדרכים אליו ולהגן על קו צינור המים - צינור החיים - של יישוביו.

השם שדבק בחבורה, "חיות הנגב", קנה לו בזמנו מעמד מעין-מיתולוגי, ואף היה לשם מייצג לכלל לוחמי הפלמ"ח בנגב. אולם, בפועל הייתה זו יחידה קטנה, קצת יותר ממחלקה, אשר בשיאה לא מנתה יותר מארבעים וחמישה לוחמים. שמעם ופעולותיהם היו למשענת בטוחה לנהגי השיירות לנגב המנותק, ובעיקר לאנשי היישובים המבודדים.

הקמת קרן המלגות על-שם הלוחמים נועדה לשמר במודעות הציבורית את פועלם, כמתנדבים שלחמו בנגב במשך שישה עשר חודשים ארוכים לאורך כל שלבי המלחמה, בנחיתות מספרית ובתנאי מחסור קשים, ופעלו ככוח התקיפה היחידי שעמד לרשות מפקדת חטיבת הנגב בהתמודדות מול חיל המשלוח הפולש של הצבא המצרי הסדיר בחודש המלחמה הראשון והקריטי ביותר, לאחר הכרזת העצמאות.

ה"חיות" התמקמו בתחילה ביישוב משמר הנגב, שהיה לביתם ולבסיסם הראשון. לימים הוקמה בסמוך למקום זה העיר אופקים. בני המשפחות החליטו שהמלגות שהקרן תחלק יוענקו לתלמידי העיר אופקים, בהם הם רואים את ממשיכי דרכם של החלוצים, מתיישיבי הנגב, ואת מגשימי חזונו של דוד בן-גוריון ליישב את הנגב ואת מרחביו ולפתח אותם.

מקבלי המלגות ייבחרו על-ידי מרכז הצעירים בעיר אופקים, בשיתוף פעולה עם אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, מבין בוגרי מערכת החינוך הממלכתי בעיר, וזאת לאור המטרות הממלכתיות שלמענן לחמו אנשי היחידה.

קרן המלגות ע"ש חיים ויוסף ז"ל

הקרן של חיים ויוסף הוקמה על-ידי ד"ר א.א. רזנברג לזכרם של חיים ויוסף ז"ל.

יהי זכרם ברוך.

קֶרַן הַמִּלְגּוֹת ע"ש לִיזָה וְדוֹד טוֹבִיָּהוּ ז"ל

דוד טוביהו ז"ל נולד בעיירה ז'ולקייב (פלך לבוב), אז אוסטרו-הונגריה, בשנת 1898, כבן למשפחה מסורתית ונכבדה. חונך במוסדות מסורתיים, בגימנסיה של לבוב ובאוניברסיטת וינה, וכן בבית מדרשו של הרב פרופ' צ.פ. חיות.

דוד הגיע ארצה ב-1920 כמתנדב לשנת שרות על פי קריאתם של מנחם אוסיסקין וברל כצנלסון. הוא התחיל בהוראה (בגימנסיה הרצליה), אך כעבור זמן קצר עבר לבנייה, לסליה, לחציבה ולהתיישבות חקלאית. תחנותיו הראשונות היו כביש עפולה-נצרת ושכונותיה החדשות של ירושלים - לה שמר חסד נעורים עד יומו האחרון.

בשנת 1923 הצטרף לקבוצת גבע בעמק יזרעאל, ושם קשר גורלו עם רעייתו ליזה ז"ל והקים את ביתו.

יצר הבניה ודחף הפיתוח הניעוהו להצטרף אל קבוצת הנועזים והנלהבים אשר התרכזו מסביב לסולל בונה והביאוהו למחנה המבצעים אשר היה שותף למערכת המשימות הגדולות שאפיינו את תקומת ישראל: ייבוש ביצות, תחנת הכוח הראשונה בנהריים, כבישי העמק, השרון והשומרון, יישובי חומה ומגדל, שלושת המצפים הראשונים בנגב (1943), 11 הישובים שהועלו במוצאי יום הכיפורים (1946), ישובים חדשים בעמק בית שאן ובעמק החולה, גדר הצפון, עבודות ביצורים ושדות תעופה, בתי זיקוק לנפט, מחנות צבא ומתקנים ביטחוניים בארץ ישראל ובארצות השכנות וחיפוש מחצבים והפקתם. כל אלה הן חוליות מפוארות בשרשרת מבצעיו ובמסכת תרומתו היוצרת.

בשנת 1932 עקר דוד עם משפחתו מגבע והיה בין מייסדי מושב ירקונה שבשרון.

ערב מלחמת השחרור ובמרוצת אירועיה התמסר לעבודות ביצור, הנחת קווי מים לנגב, הקמת שדות תעופה וסלילת דרכים אלטרנטיביות. ביחד עם חלוצי כובשי הנגב, דוד הגיע לבאר-שבע. בכל מרצו ומאודו התמסר לשיקומה של העיר ההיסטורית, לבנייתה ולהפיכתה לעיר ואם בישראל.

בראשית 1949 נקרא לעמוד בראשו של המנהל האזרחי בבאר-שבע ועבר לגור בעיר זו יחד עם משפחתו. הוא היה בין הראשונים להקמת ביתם בעיר הקדומה-המתחדשת, וביתו הצנוע הפך להיות בית ועד פתוח לכל, תמיד קולט ומעודד. בשנת 1950 נבחר לכהן כראש העירייה ועמד בראשה במשך 13 שנים. במשך תקופה זו הפכה באר-שבע, תודות ליזמתו, לעיר עברית תרבותית ומשגשגת.

הוא פעל בעצמו והפעיל רבים למען קידומה של העיר ושל הנגב, למען גידול אוכלוסייתם, העלאת איכות החיים ומיזוגם האינטגרטיבי של העדות והשבטים. זו הייתה שליחות שבה שימש שותף נמרץ, והיה גם ידיד קרוב לפולה ודוד בן-גוריון.

דוד טיפל בנושאים רבים, טכניים, מנהליים, פיננסיים ואנושיים, והיה בקיא בהם. הוא הצליח להלהיב אנשים ולגייסם להרחבת התשתית התרבותית והחברתית של העיר, והצליח במאמציו הנועזים להקים מוסדות לתפארת: אוניברסיטה, תיאטרון, תזמורת וכיוצא באלה.

בזמן האחרון תכנן הקמת בית גנזים (ארכיון) לתיעוד וללימוד בעיות הנגב והתפתחותו, ויחד עם זאת הקדיש מחשבה ודאגה רבה לגליל, לפיתוחו ולאכלוסו היהודי. בשובו מסויר בגליל נפטר לפתע. בניו ונכדיו ממשיכים בנאמנות את דרכו החלוצית בתחומי פיתוח המדינה, החקלאות והפעילות הציבורית.

ליזה טוביהו לבית רוטברט ז"ל, נולדה בקרינקי (פלך גרודנה- ליטה) בשנת 1897, כבת למשפחה מסורתית ומשכילה (האב כיהן שנים רבות כראש העיירה). היא סיימה לימודיה בגימנסיה בגרודנה וייסדה בית ספר ראשון בעיירתה. ליזה עלתה ארצה ב-1921, עבדה במשתלת הקרן הקיימת בירושלים, והכשירה עצמה להתיישבות במשק הפועלות בנחלת יהודה. היא הצטרפה לקבוצת גבע בעמק יזרעאל והתמסרה למשימה שהוטלה עליה כבוגרת משק הפועלות - הקמת לול ומדגרה, ענף חדשני ומבטיח בשעתו. יחד עם אחיה גרישה, הנמצא עוד בגבע, קלטה את הוריה, אחיותיה, בני עיר ומכרים שעלו ארצה.

ב-1932 היו דוד וליזה בין המתיישבים הראשונים במושב ירקונה, יישוב ספר בשעתו שהוקם בקרבת המושב הראשון בשרון - כפר מל"ל. משנקרא דוד למשימות יישוביות חשובות ברחבי הארץ, נטלה על עצמה, למשך תקופות ממושכות, את מלוא עול המשק ופיתוחו, ללא תקציב וללא עזרה, בימי מתח ומאורעות, מלחמה ופורענות.

בתקופת מלחמת הקוממיות קיבלה בהבנה את פניית ממשלת ישראל, שזה עתה קמה, לעבור לנגב ולהקים עיר חדשה - באר-שבע, משימה שהוטלה על דוד טוביהו ז"ל כבונה העיר וראשה הראשון.

בתנאים קשים החלה הכל מחדש, עמדה איתנה בהתמודדות עם האתגרים ועם התפקידים החדשים וליוותה בתבונה את בעלה במלאכתו הקשה והאחרתית.

ביתה היה פתוח לכל, בצניעות ובמסירות - לוותיק ולעולה, למבוגר ולצעיר. ליזה עודדה התחלות תרבותיות: להקה דרמתית, ספרייה, תיאטרון, תזמורת, חוגי מחול, תערוכות ציור ופיסול וכד'. היא הייתה שותפה אמיצה בהקמת האוניברסיטה, בית הספר לרפואה, הקונסרבטוריון למוסיקה וכיוצא בזה.

הייתה ידידה לרבים וקשובה לבעיות הזולת. ליזה הקימה משפחה ענפה, דור שני ושלישי לחלוצים ממשיכים. נפטרה ונקברה בירקונה, בקיץ 1975.

חמישים שנים תמימות, שזורות בהרבה חזון, מאמץ ומעש, חיו דוד וליזה ברעות ובשותפות. זה לאחר זו נפטרו באותה שנה ולא מלאו ימיהם.

יהי זכרם ברוך.

קרן מלגות ע"ש מרסל רגנר טורטל ז"ל

קרן זו נוסדה בשנת 2001 לזכרו של מרסל רגנר טורטל שנפטר בטרם עת בגיל 38, בנובמבר 2000.

מרסל, בן יחיד להוריו, עלה עמם ארצה בשנת 1965. כנער בגיל ההתבגרות סיים בהצלחה רבה את בית הספר התיכון ואת שירותו הצבאי. בהיותו שוחר הרפתקאות ומסעות, טייל לאחר הצבא ברחבי העולם. הוא עבד לפרנסתו במחשבים ובפיתוח המצאות. תחביביו היו שחייה וגלישה בים ובאוויר.

קרן המלגות הוקמה להנצחת שמו של מרסל ע"י הוריו האוהבים, טרה ופרידריך טורטל, ומיועדת לאפשר לסטודנטים מצטיינים במדעי המחשב ובהנדסת מחשבים להמשיך וללמוד בתחום זה.

יהי זכרו ברוך.

קֶרן הַמַּלְגוֹת ע"ש שֵׁרָה וּבוֹרִיס טְרַלְיוֹק ז"ל

שרה לבית ליפונצקי ובוריס טרליוק התחתנו ב-26 בדצמבר 1935, בעיר טוקומן אשר בארגנטינה.

הם הקימו משפחה ציונית ומסורתית, אשר פעלה רבות בכל המוסדות של הקהילה היהודית בטוקומן, כמו הקרן הקיימת לישראל, המגבית וויצ"ו, ותרמה להם.

כל אותו זמן, בוריס עבד כטכנאי בניין באוניברסיטה של טוקומן, ואילו שרה עבדה כמורה בבי"ס יסודי ארגנטינאי.

לאחר שבתם הבכורה נישאה לשרון מלמוד, החליטה המשפחה לעלות ארצה.

גילה ושרון ושני האחים הרווקים, מרים ובנימין, עולים ארצה יחד, ומגיעים לחיפה באפריל 1963.

שנה וחצי לאחר מכן, בספטמבר 1964, מגיעים ארצה ההורים, שרה ובוריס, ומשתקעים בבאר-שבע. בעיר זו עובד בוריס בסוכנות, מרגע הגיעו ארצה ועד ליציאתו לגמלאות בשנת 1975, ולאחר מכן עובר לעבוד במשרד השיכון.

כיום המשפחה המורחבת חיה בארץ, וכוללת את בתם הבכורה, גילה, הנשואה לשרון מלמוד, בנם בנימין, הנשוי לנעמי גוטנטנג ובתם הצעירה מרים, הנשואה לחי טוקר (פז), וכן נכדים ונינים.

ב-26 בדצמבר 1985, חגגו שרה ובוריס את חתונת הזהב והנציחו מאורע זה ע"י מתן מלגה לאוניברסיטת בן-גוריון בנגב, כמזכרת למשפחה וכהוקרת תודה למדינה שבה התאקלמו וחיו באושר עם כל בני משפחתם.

יהי זכרם ברוך.

קרן המלגות ע"ש משה יוליש ז"ל

משה יוליש עלה ארצה בשנת 1925. הוא היה מהחלוצים התעשייתיים הבולטים ביותר, מאנשי החלום והביצוע של המשק הישראלי בכלל ושל משק הפועלים בפרט. נחשב למנהל עבודה מעולה, ובזכותו ניצלו פועלים רבים מאבטלה ומרעב.

משה השתלב בפעילות "סולל בונה" בעת מלחמת העולם השנייה. עסק במבצעי ובניית מחנות בסוריה, לאחר שנכבשה ע"י בעלות הברית.

גולת הכותרת של מפעליו הייתה אז בניית שדה תעופה צבאי בבחריין, הוא עמד בתחרות עם חברות בנייה בריטיות ותיקות ומנוסות ויכל להן בעמידה בלוח הזמנים ובטיב העבודה.

על סף מלחמת השחרור ובעת המלחמה היה מהעושים העיקריים במבצע הקמת 11 הישובים בנגב, במוצאי יום הכיפורים 1946.

בתקופת המלחמה מילא משימות רבות, כאשר הבולטת ביניהן הייתה סלילת "דרך בורמה" תחת אש האויב. לאור פנסים סללו הוא וחבריו מאנשי "סולל בונה" את כביש ההצלה העוקף לירושלים.

אחר כך הניח קו מים חדש לבירה, ולבסוף סלל יחד עם דוד טוביהו ז"ל את דרך הלוחמים במבצע "חורב", גדול מבצעי מלחמת השחרור. לאחר הקמת המדינה הקים משה יוליש את מפעל "יובל גד", שייצר צינורות בשביל כל מובילי המים בישראל, וניהל אותו. כמו כן יזם הקמת מפעל נוסף באשקלון, "לבידי אשקלון", אשר התפתח במשך השנים והפך למפעל לתפארת.

בשנת 1958 הצטרף להנהלת קונצרן כור, ולגולת הכותרת של חייו הגיע משה יוליש בשני מבצעי שיא: הקמת נמל אשדוד והעברת צינור הנפט הגדול מאילת לאשקלון.

משה יוליש היה בעל תעוזה, דמיון וחלום מחד גיסא, ומאידך גיסא מסוגל היה להגשים את שאיפותיו ולהפכן למציאות.

נפטר תוך כדי נהיגה מאשדוד לתל-אביב.

קרן המלגות ע"ש משה יוליש ז"ל הוקמה על-ידי כור תעשיות בע"מ.

יהי זכרו ברוך.

קרן המלגות ע"ש פני ויוסף כץ ז"ל

הורינו, פני ויוסף כץ, נולדו בפולין בראשית שנות העשרים.

פני ויוסף היו ציונים שעלו לארץ מארגנטינה עם ארבעת ילדיהם ב-1963.

יוסף, שברח עם משפחתו מפולין לפני השואה, הגיע תחילה לארץ ישראל, אך אתגרי הקיום הקשים בארץ הכריחו אותו ואת משפחתו לנדוד לארגנטינה כדי למצוא פרנסה. פני, ניצולת שואה שכל בני משפחתה נרצחו, נסעה בתום המלחמה לארגנטינה כפליטה צעירה וחסרת כל, כדי להתאחד עם קרובי משפחתה.

פני ויוסף ראו בחינוך ערך מרכזי והאמינו כי החינוך הוא מחולל השינוי הגדול ביותר בחברה. אף על פי שלא היו בעלי אמצעים, את המעט שהיה העדיפו להקדיש לחינוך ילדיהם, בצניעות ובענווה.

פני ויוסף כץ זכו להגשים את חלומם ולראות את ילדיהם גדלים, לומדים ורוכשים השכלה, ואולם הם עצמם לא זכו לכך. אנו חשים כי מלגה לסטודנט באוניברסיטת בן-גוריון בנגב מממשת משהו מחלומותיהם ומתקוותיהם.

אנו, ילדיהם, החלטנו להעניק את מלגת הלימודים להנצחת זכרם באוניברסיטת בן-גוריון בנגב, שבה למדנו ובה למדו ולומדים נכדיהם.

יהי זכרם ברוך.

קרן המלגות לזכר אנטול בודו ואברהם לוי ז"ל

קרן זו נוסדה ב-1965 ע"י יוסף סזר לוי ורעייתו ולנטין לוי מבית בודו לזכר הוריהם, אשר נולדו בתוניסיה ובליטואניה.

ז'ו לוי נולד בדג'רבה (תוניסיה) ב-18.4.1902 וגדל בקזבלנקה שבמרוקו. בגיל 20 עזב את מרוקו ונסע למרסיי (צרפת) ושם למד רפואת שיניים. הוא היה בין התלמידים המצטיינים, והיה מקובל ע"י חבריו למרות היותו יהודי בין גויים. עם תום לימודיו חזר למרוקו והקים בקזבלנקה מרפאת שיניים, שאותה החזיק עד 1966, ולאחר מכן עבר לגור בפריס ואחר כך במונקו.

בקזבלנקה הייתה לו פעילות ענפה במסגרת הקהילה היהודית, ובין היתר הקים מטבח לילדים יהודים נזקקים. במטבח זה הגישו ארוחה חמה לכ-500 ילדים בכל יום. הייתה לו זיקה לישראל והוא עזר בכל התחומים ולכל השליחים אשר טיפלו בעליה לישראל, חוקית ובלתי חוקית, ומרפאתו שימשה כמקום מפגש של השליחים.

ז'ו תרם תרומות רבות בתחומי המדע, אמנות ועוד, ובין היתר תרם את הקרן הזו.

הוא התחתן עם רעייתו ולנטין בשנות החמישים והיא הצטרפה לפעילותו ותמכה בכל תרומותיו. לכן, קרן זו נקראת על-שם שני הוריהם. במונטה קרלו היה ז'ו ראש הקהילה עד ימיו האחרונים. הוא נפטר ב-12.12.1983, ונקבר בהר הזיתים בירושלים ב-23.12.1983.

קרן זו, קרן אנטול בודו ואברהם לוי, מיועדת לעזור לבני נוער יהודים ממוצא צפון-אפריקאי, אשר לומדים באוניברסיטאות בארץ, בעדיפות לבנים ולבנות ממשפחות מרובות ילדים הגרים ביישובי ספר.

מאז הקמת הקרן קיבלו מלגות מאות רבות של סטודנטים, וחלק מהם המשיך לתואר שני ושלישי והשתלב יפה בחיים בארץ.

יהי זכרם ברוך.

הקרן נוסדה בשנת 1998 על-ידי המשפחה. מיועדת למלגות לסטודנטים להנדסה.

ד"ר חיים לוין היה מהנדס אזרחי שעסק הן בהקמת מפעלי תשתית גדולים והן בחינוך כדיקן ב"ס להנדסה.

חיים לוין עלה לארץ בילדותו בשנת 1910. הוא סיים את לימודיו התיכוניים בגימנסיה הרצליה בתל-אביב ואת לימודי ההנדסה באוניברסיטת לונדון. שם גם נישא לסוניה (לבית גרינברג). עם שובו לארץ היה אחראי על הקמת מערך צינורות הנפט של חברת הנפט העירקית (IPC, לימים חברת Shell). משם המשיך למחלקת עבודות ציבוריות של ממשלת המנדט, תחילה כמהנדס מחוז צפון ואח"כ כמהנדס הראשי. עם הקמת המדינה עסק תחילה בבניית שיכונים ואח"כ בבנייה ציבורית, בעיקר של מבנים גדולים. הוא יצא לגמלאות רק לאחר הגיעו לגבורות.

במסגרת הסיוע הטכני הישראלי למדינות מתפתחות יצא ד"ר לוין לגאנה בראשית שנות השישים. הוא הקים שם טכניון, כיהן בו כדיקן ודאג שהמוסד יקבל הכרה אקדמית במסגרת חבר העמים הבריטי. אולם ההרצאות המרכזי של טכניון זה קרוי על שמו.

יהי זכרו ברוך.

קרן המלגות ע"ש ד"ר ליאון והלנה ליבשוץ ז"ל

ד"ר ליאון ליבשוץ נולד במאי 1894 בבואנוס איירס שבארגנטינה, למשפחה יהודית ציונית.

אביו, שלמה ליבשוץ, ממנהיגי ההסתדרות הציונית בארגנטינה, הקנה לו את ידיעותיו הראשונות ביהדות, ומאמריהם של הס, פינסקר והרצל נטעו בו את שורשי התלהבותו הציונית.

בקורדובה, שבה למד רפואה, פעל בקרב קבוצות של סטודנטים יהודיים והנהיג אותן. הוא התרכז במיוחד בהפצת רעיון הקמתה ויישובה של ארץ ישראל.

לאחר קבלת התואר המשיך בפעילותו. בין השאר עודד את לימוד השפה העברית, אשר דוכאה באותם זמנים ע"י דוברי היידיש. הוא ארגן מקהלות ששרו את שיר החלוצים מאותם ימים, הקים ספריות, הטיף לציונות במאמרים, בהרצאות וברדיו והיה פעיל מאוד בפדרציה הצעירה בארגנטינה.

ד"ר ליבשוץ קשר את חייו עם הלנה קפלן, שאף היא באה מבית יהודי-ציוני והייתה פעילה מאז צעירותה בוויצ'ו.

לאחר נישואיו עברה המשפחה לאנטרה ריוס, שבה עבד כרופא והמשיך בפעילותו הציונית הענפה במרכזים היהודיים באזור.

ב-1961 ביקר בישראל, שבה התגוררה בתו הבכורה, וב-1963, בגיל 69 ובמלוא הכוח וההתלהבות הגשים את חלום חייו - עלייה לארץ ישראל עם משפחתו. כאן נולדו נכדיו וניניו.

מאז עלייתו התגורר בבאר-שבע, שבה עבד כרופא במרפאות קופ"ח עד גיל 80 ובה המשיך לתרום לחיי התרבות במסגרות שונות.

ד"ר ליבשוץ החליט ליזום מפעל חיים נוסף - הענקת מלגה לסטודנט לרפואה באוניברסיטת בן-גוריון בנגב.

בשנת 1987 ד"ר ליבשוץ ז"ל הלך לעולמו בשיבה טובה.

להקמת הקרן תרמו: ד"ר ליבשוץ, אשתו ובני משפחתו, ההנהלה המרכזית של קופ"ח, ד"ר מיגל וססיליה קורלט, פרופ' סימון ושושנה אלטמן (אוקספורד), פרופ' סטיב וואליסיא מררט (לונדון), ומאיר ופרלה כהן.

יהי זכרו ברוך.

קרב המלגות ע"ש ישראל ליכסיץ ז"ל

לזכרו היקר של המורה והמחנך ישראל בן רפאל ליפשיץ ז"ל, ניתנת מלגה לסטודנט למתמטיקה.

ישראל ז"ל נולד בעיירה זבלודובו על יד ביאליסטוק (פולין) ביום י' בכסלו תרכ"ד, ונפטר בארץ ביום י"ג בכסלו תשמ"ד. ישראל ז"ל גדל בביאליסטוק במשפחה ציונית ובבית שבו שפת הלימוד הראשונה הייתה עברית. ישראל החל בעבודתו כמורה וכמחנך בביאליסטוק, לאחר שסיים בהצלחה את לימודיו באוניברסיטה בוויילנה.

בשנת 1935 עלה ארצה עם משפחתו וכאן המשיך את פעילותו החינוכית והרחיב אותה. הוא לימד מתמטיקה ופיזיקה בבתי הספר התיכונים בתל-אביב: גימנסיה "בן יהודה", גימנסיה "הרצליה", תיכון עירוני א' ותיכון עירוני ה', וזכה לרחשי אהבה והערצה עמוקים מהמוני תלמידיו.

יחד עם ידידו, ד"ר מרדכי לינדמן ז"ל, כתב ספרי לימוד בפיזיקה, שהם כלי עזר חשוב ללומדי ביי"ס תיכון. ישראל היה גם ממייסדי הקרן ע"ש גיסו וידידו ד"ר זאב גלעד ז"ל, ופעל בה עד יומו האחרון.

בנוסף להיותו מורה שכל שיעור שלו הוא חוויה חד פעמית, ניחן ישראל באותה סגולה נדירה שהיא נחלת המחנך הגדול והדגול בכל זמן ובכל מקום, אותה סגולה שאין לה דבר עם כישורים ותארים ושורשיה נעוצים בנשמת האדם, בסוד אישיותו המיוחדת. פה הוא עוסק בפתרון חידונים מתמטיים, ופה הוא שורק בטהובן, פה הוא מנתח תופעה פיזיקאלית ופה הוא מדקלם את שירי פושקין, פה מדבר בלהט על פוליטיקה ופה מביא ראיות מן הגמרא, או מתפלמס בענייני לשון.

תלמידיו שותים בצמא את דבריו כשהוא מרביץ בהם תורה עם דרך ארץ. אינו חוסך שבטו, אך גם מרעיף אהבתו. רצינות מתובלת בחוש הומור, יושר מתמטי מזה ומעשים טובים מזה.

דמותו כאיש ישראל, איש ההיגיון רב הרגש ובעל העקרונות, ההומניסט ואיש האשכולות, וכן היהודי התלמיד-חכם היודע ח"ן, משמשת דוגמה ומופת לדורות התלמידים הרבים שהעמיד. לא רק לתלמידים, כי אם גם לבני המשפחה, לידידים, למכרים ולכל מי שזכה להיות במחיצתו ונדלק במגעו. עוד אנו הולכים לאורו.

יהי זכרו ברוך.

מלגה ע"ש סא"ל משה מועלם ז"ל

בן רחל ויחזקאל

נולד בחיפה

א' באב תשכ"ה, 30.7.1965

תאריך גיוס: 10.11.1983

נפל באסון המסוקים

כ"ח בשבט תשנ"ז, 4.2.1997

שירת בחטיבת גולני

יחידה: מפח"ט

תפקיד: מפקד גדוד

מקום נפילה: שאר ישוב

אזור: גליל

נקבר בחיפה

אזור: ג, חלקה: 01, שורה: 16, קבר: 01.

משה הוא בנם הבכור של רחל ויחזקאל, שנולד ביום א' באב תשכ"ה (30.7.1965) בקריית חיים, לאחר שמונה שנות ציפייה. כבר בשנות ילדותו התבלט כילד רציני, כאוהב ספר, כחבר מסור וכאדם שמסמן לו יעדים ומטרות ואת הדרך להתקדם אליהם. משה החל את לימודיו בבית הספר היסודי "א.ד. גורדון" בקריית חיים. אהבתו לקריאה ולספרים באה לידי ביטוי כשכבר בכיתה ד' התמנה כאחראי על ספריית ההשאלה של בית הספר. מאז אסף ורכש ספרים רבים. משה המשיך את לימודיו בתיכון בקריית חיים, שם סיים כיתה ח'. שנים אלה התאפיינו בביקורים תדירים בקולנוע "יובל", בצפייה בסרטי התקופה ("טרזן" וכדומה), באהבה גדולה שרחש לבעלי חיים, בהתמסרות לגידול כלבים ובטיפוח אוסף מרשים של ספרים אודות כלבים, דרכי גידולם ואילופם. בתקופה זו גם הצטרף משה לתנועת "הנוער העובד והלומד" בקן המקומי והיה פעיל בה. היה בן משפחה למופת ודמות סמכותית בבית הוריו. כל ההחלטות בבית המשפחה, קטנות כגדולות, התקבלו רק לאחר התייעצות עמו. השפעה רבה הייתה לו גם על עיצוב התפתחותם של אחותו ואחיו, רונית ושי.

משהגיע משה לגיל תיכון החליט להתגייס לפנימייה הצבאית "בית בירם" שליד בית הספר הריאלי העברי בחיפה. הוא למד במגמה פיזיקלית-ביולוגית וסיים את לימודיו בהצטיינות.

בתקופה זו החלו להתגבש במשה שתי תכונות מרכזיות שאפיינו את אישיותו מאז ואילך: מצוינות ומסירות. משה, שכונה בפי כל "מועה" או "מועלם", היווה מוקד חברתי ונתגלה כמנהיג טבעי. חבריו בפנימייה ראו בו דמות סמכותית וכינוהו "אבא", שכן היה פותר כל בעיה, נכון תמיד להקשיב, לעזור ולסייע בכל דרך. בזכות פעילותו ותכונותיו זכה לפרס החניך המצטיין לאורך כל שנות לימודיו. בהגיעו לשנה ד', במסגרת שבוע החניך וכיו"ר מועצת השוחרים, מונה למפקד הפנימייה ובכיתה י"ב מונה לאחראי על טקס הסיום. משה ראה בפנימייה הצבאית קרש קפיצה לעתיד בצה"ל וכך אמנם היה.

במחצית חודש נובמבר 1983 התגייס לצה"ל ועשה מסלול ארוך בחיל הרגלים. מועלם החל את דרכו הצבאית בסיירת גולני, אולם באמצע המסלול חלה ויצא לקורס חובשים קרביים. משסיים את הקורס בהצטיינות שב כחובש לסיירת. בהמשך זומן לקורס קצינים, סיימו בהצלחה, נשאר בבה"ד 1 להדריך קורס אחד וחזר לעוצבה כקצין. הוא התקדם במהירות בסולם הפיקוד כשהוא ממלא שורה של תפקידים: מפקד מחלקה, סגן מפקד פלוגה ומפקד פלוגה, עד שהגיע לתפקיד סגן מפקד הגדוד. בכל תפקידיו כמפקד בלטה אהבתו של מועלם לחייליו - הרצון לשמור על כל אחד ואחד מהם במחלקה, בפלוגה ובגדוד, בדאגה לתנאי השירות ובהפגנת מסירות. מועלם ניחן ביכולת הקשבה מתוך רגישות וידיעה שמאחורי כל חייל קיים עולם מלא. מאידך, מעולם לא התפשר על הצד המקצועי של חייליו ודרש מהם רמה ביצועית גבוהה. במהלך שירותו הכיר את שולי בחתונה של חברים משותפים. כך החלה מסכת חברות בת שלוש שנים שבה ניסו השניים לגשר, לחבר ולבנות מערכת המאפשרת קיום שלה כאדם דתי ושלם כאדם חילוני. אהבתם הגדולה של בני הזוג הובילה לנישואיהם, שנערכו בחודש תשרי תשנ"א. משה היה בן זוג למופת, שקיבל וכיבד באופן מוחלט את דרך חייה של אשתו מבלי לנסות לשנותה. הם הקימו בית חם המושתת על הבנה ושיתוף וגרמו אושר רב זה לזה.

משה המשיך למלא תפקידו כמ"פ. במהלך שירותו הכניס לגולני ולצבא את ה"אכזרית" - כלי הלחימה של החטיבה, והשתתף בכתיבת תורת הלחימה של הכלי. בסיום תפקידו כמ"פ אמור היה לצאת ללימודים אולם מפקד חטיבת גולני שכנעו להישאר בגדוד כסמג"ד. בשנת 1990 יצא מועלם ללימודי מכינה בטכניון ולאחר מכן ירד עם משפחתו לבאר-שבע, שם המשיך את לימודיו בפקולטה להנדסת חשמל ומחשבים באוניברסיטת בן-גוריון בנגב. בתקופה זו נולדה בתו הבכורה נעם. הלימודים האינטנסיביים לא מנעו ממשה לעודד את אשתו ולדחוף אותה לסיים את לימודיה שלה ובמקביל לעבוד ולהתפתח כאחות בבית החולים 'סורוקה'. באמצע השנה השלישית ללימודים נולדה הבת השנייה, ניצן. משה סיים תואר ראשון בהנדסת חשמל ומחשבים בהצטיינות ובחר לחזור לגולני. הוא נימק את החלטתו במילים: "אני יכול להיות מהנדס במפח"ש ולבוא כל יום הביתה, אבל אז לאט-לאט אני ארגיש פחות ופחות מסופק ושלם, ואני יכול לבוא פעם בשבועיים אבל להיות שלם יותר מבחינה פנימית ובעצם להיות יותר משמעותי בחיים שלך ושל הבנות". משה ליווה כל עשייה של אשתו ובנותיו, שהיו את מקור גאוותו, על אף שנעדר לזמנים ארוכים מהבית. בחופשותיו התמסר לחלוטין למשפחתו ויחד ערכו טיולים רבים בין שבילי הארץ. הוא הקפיד לשמור על כושרו הגופני ונהג לרוץ על חוף הים בשעות בין הערביים.

משה חזר כסמג"ד לגדוד 51 ולאחר שנה התמנה כמפקד גדוד רכס עלי-טאהר (רכס הבופור).

מתוך אחד המכתבים האחרונים שכתב מהבופור לאשתו: "הלקחים שהגעתי אליהם הם כאלה, שקודם כל מ"פ שעולה לכאן צריך לרדת עם כל חייליו שלמים ובריאים, גם אם לא הרג את כל המחבלים שהיו עמו בהיתקלות וקודם כל עליו לוודא שאינו גורם נזק ופוגע בחייליו תוך כדי מרדף אחרי המחבלים. המשימה השנייה היא לגרום לכמה

שיותר נזק לצד השני אך לא על חשבון חיי החיילים. והמשימה השלישית היא אחזקת המוצב ומתן צביון אנושי למוצב שבו חיים חייליו. יש פה עיקרון נוסף שלאורו צריך לחיות פה והוא שאם נראה לך דבר כלשהו כברור מאליו תחשוב עוד פעם, על מנת לגלות איפה המלכודת שהניחו לך המחבלים, ויש הרבה."

במהלך שירותו איבד משה חברים קרובים ומפקדים שהיוו עבורו מודל לחיקוי ושאהב אותם אהבה עזה. אחד האירועים הקשים של חייו, שהותיר בו את חותמו, היה נפילתם בלבנון של תשעה מחיילי הגדוד עליו פיקד. משה נאלץ לדחות את ביקורו אצל המשפחות כדי להישאר עם חייליו בגדוד ולאסוף כוחות מחדש. חוויות אלו הגבירו את נחישותו של משה לבצע את משימותיו וביטאו את המחויבות העצומה שחש כלפי הצבא. הוא אהב את העשייה, את האנשים ואת היכולת להשפיע ולהנהיג. חלומו הגדול, לפקד על גדוד בגולני, קרוב היה להתגשם.

בערב יום כ"ח בשבט תשנ"ז (4.2.1997) אירע אסון המסוקים, עת התנגשו שני מסוקי יסעור מעל למושב שאר-ישוב, ושבעים ושלושה הלוחמים, שעשו דרכם לפעילות מבצעית בלבנון, נהרגו, ובהם סא"ל משה מועלם. הוא נטמן בבית העלמין הצבאי בחיפה כשהוא בן שלושים ושתיים. הותיר אחריו אישה ושתי בנות, הורים, אחות ואח.

על קברו ספד לו אלף פיקוד הצפון, עמירם לוין: "מועלם, כאלוף פיקוד לא תמיד מכירים באופן אישי, לא את החיילים, ולעיתים גם לא את כל המפקדים, לא עם כולם נוצרים קשרים, הבנה וידידות. אתה היית מאלה שפגשתי, כסמג"ד באימונים, ואחר כך, בהיתקלויות די קשות. בצניעות ובביישנות, נתת לכולם לחוש איזה אדם בעל כושר מנהיגות מסתתר מאחוריך. כשפגשתי אותך, באחת הפגישות הרבות, כולם דיברו על בעיות... אבל כשהגיע תורך, קמת על הרגליים ואמרת לי: 'אני לא צריך כלום, אני מגולני ואנחנו נעשה את העבודה'."

שמעון, גיסו, נשא דברים: "משה, רבות דובר ועוד ידובר על סגולותיך ויכולותיך המבצעיות, על דמות המפקד שבך, על הלוחם ללא חת. אני רוצה לספר לאלפים שבאו לחלוק לך כבוד אחרון, דווקא על האישיות הרכה, הרגישה, האוהבת שבך. הדמות אותה ניסית להסתיר מחייליך מהחשש פן תיחשף. אולם, כל מי שהכיר אותך לא הלך שבי אחריך, כולנו ידענו שמאחורי הדמות הקשוחה והבלתי מתפשרת, מסתתרת לה נפש רגישה במיוחד, נפש פגיעה. אני זוכר את המפגש הראשון של משפחתנו אתך, אני זוכר את החששות שליוו אותנו, אני זוכר את הניסיון לשלול את הקשר בינך ובין שולי בגלל סיבות דת ומסורת. אבל, גם כאן לא ויתרת והלכת אחרי הלב, הלכת אחר אהבתך הגדולה. אט אט, הפכו חששותינו לאהבה אמיתית שסופה היה בהערצה עיוורת לכל מוצא פיך. קשה היה שלא להתרשם מקסמך האישי, מצניעותך ומהדרך השקטה בה ביצעת את הדברים. מעולם לא הרמת את קולך, מבטך החד ביטא היטב את שהרגשת והמסר עבר כזרם חשמלי... בכאב וברעדה אני מצדיע לך, בשבילי אתה הגיבור מכולם."

במכתב התנחומים למשפחה השכולה כתב הרמטכ"ל דאז, רב-אלוף אמנון ליפקין-שחק: "משה נשא בנטל המשימות הקשות והמורכבות בחזית הצפון כשהוא עושה

זאת על הצד הטוב ביותר, על אף הסיכון והתנאים הקשים, וכשטובת חייליו עומדת תמיד לנגד עינינו."

מפקד היחידה כתב למשפחה: "משה, או כפי שקראנו לו אנו - מועלם, פיקד על הקשה שבגזרות הלחימה בצפון, על גזרת ה'בופור'. פיקוד בגזרה מבצעית מורכבת עם ניתוק קשה ומתמשך מהבית וחיים בסכנה מתמדת על הצירים ובמוצבים. מועלם היה מפקד עם דרישות מבצעיות קפדניות מפקודיו אך עם דאגה כנה לשלומם, עם מסירות, ועם דוגמה אישית ראויה לציין. לצערנו, רק לעיתים רחוקות ובנסיבות כואבות נפתח צוהר קטן ובו יכול הציבור להיוודע לאותה חבורה ייחודית וקטנה המצויה בחוד החנית של הלחימה בצפון, בסכנה מתמדת מתוך שליחות ואתגר עצומים בקשות שבמשימות, ומועלם השתייך לחבורה ייחודית זו. את כל שירותו הצבאי עשה מועלם בחטיבת 'גולני' שהייתה עבורו בית והוא עמד להגשים חלום של פיקוד על אחד מגדודיה, חלום שלצערנו לא התגשם."

העיתונות סיקרה בהרחבה את אסון המסוקים ובין הכתבות שהתפרסמו נכתב רבות גם על משה. משפחתו הוציאה חוברת זיכרון ובה תמונות מתקופות שונות בחייו ודברי חברים וקרובים. אחיו של משה כתב: "משה, במשך עשרים ושלוש שנות חיי היית לי מורה דרך. דמות להערכה ולהערצה. לא אשכח את הרגעים היפים והבודדים שבילינו יחדיו ודיברנו על התכניות לעתיד. כיצד תמכת בי ברגעים הקשים ויעצת לי בהתלבטויותיי. היית בשבילי אבא שני."

חברים מבית הספר היסודי "גורדון" כתבו לזכרו: "סא"ל משה מועלם, מג"ד בחטיבת גולני הוא 'מועה'. סביר להניח שבעוד שנים לא רבות כינויך האגדי יהיה שגור בפי כל עיתונאי או כתב צבאי שכן לכולנו, החברים, לא היה כל ספק - נכוננו לך ימים רבים של מנהיגות בדרג הגבוה ביותר. רבים מאתנו עקבו אחריך, שכן סימלת לכולנו את מה שקיוונו שתסמל עבור כל האומה שלמענה נלחמת. ראינו אותך מנהיג לוחמים, מטביע חותם, מסור לבלי קץ וקיוונו שלא תיעצר, אלא בתחנה הסופית במסגרת בה בחרת. ימים חלפו, שרדת וניצלת. רבים מאיתנו חשבו שהנבואה על עתידך עוד תתגשם ואז, נלקחת מאיתנו."

"אלוה שבשמיים!!! דע לך, כי לקחת לנו את העלית שבעלית. כיבית לנו את עמוד האש ופזרת לנו את הענן, אלוה שבשמים, שלח את אברהם אבינו לראות 'הכצעקתנו'. אברהם לא ימצא אפילו אחד בקרבנו שלא אהב אותו. הוא לא ימצא ולו אחד שיגיד עליו מילה רעה. חפש היטב ולא תמצא כי כולם כאן צועקים ואומרים: 'צדיק היה'. משה, היית בשבילנו המנהיג הלא מוכתר, זה שתמיד אפשר לסמוך עליו, חזק, טוב לב, מגן על החלשים, אידיאליסט, רבות היו מעלותיך אבל הגדולה מכולן הייתה הענווה. לנו היה ברור מהרגע שבו בחרת ללמוד בפנימייה הצבאית שאתה תהיה רמטכ"ל, אני בטוח שאתה אפילו לא העלית זאת על דעתך."

יהי זכרו ברוך

דוֹתָן נוֹלַד בְּעֶרֶב שְׁבוּעוֹת, ו' בְּסִיוֹן תשס"ד, 25.5.2004, בְּבֵית הַחֹלִים "סוֹרוּקָה" בְּבֵאֵר-שֶׁבַע: בֶּן מִיּוּחַד לַחֲנִי וְדָן, אַח אוֹהֵב לְאוֹפֶק, נִדְבָּ, עֵידוֹ וְנוֹעָה, וְנִכְדֵּי מַקְסִים לְנִילִי וְשִׁמְעוֹן מַלְכִיאֵלִי וְלִצִּילָה וְשִׁמְעוֹן הוֹפְמָן. דוֹתָן גָּדַל בִּישׁוּב הַלְּבָיִם וְהִתְחַנֵּךְ בְּגִנְיָם בְּקִיבוּץ בֵּית קָמָה. מִגֵּן חוֹבָה וְעַד כִּיתָה ו' הוּא לָמַד בְּבֵית הַסֵּפֶר הַיִּסוּדִי בִּישׁוּב הַלְּבָיִם וְהַסְפִּיק לְלִמּוּד חֲצִי שָׁנָה בְּכִיתָה ז' בְּבֵית סֵפֶר "אַשֵׁל הַנְּשִׂיא". בְּכָל מַסְגֵּרַת שֶׁבָה הִתְחַנֵּךְ, הַשְּׂאִיר דוֹתָן חוֹתֵם עֲצוּם בְּשֵׁל אִישׁוּיָתוֹ הַכּוֹבֶשֶׁת וְהַמְקַבֶּלֶת.

דוֹתָן נוֹלַד כְּבֵן רְבִיעִי בְּמִשְׁפָּחָה. עוֹד בִּינְקוּתוֹ בִּלְט בְּמִיּוּחַד: תִּינוּק עִם חֵינֵךְ שׁוֹבָה לֵב וְשֵׁתִי גוֹמוֹת חֵן בְּלַחֵי יָמָי, תִּינוּק נוֹחַ בְּאוֹפֵן מִיּוּחַד: לֹא בּוֹכָה כֹּלל וְתַמִּיד, בְּכָל מַקּוֹם וּבְכָל תְּנוּחָה, מוֹצֵא תַעֲסוּקָה וְנִהְנֶה. בְּהִיּוֹתוֹ כְּבֵן שָׁנָה וָאַרְבַּעָה חוֹדְשִׁים, הַצְּטַרְפָּה לְמִשְׁפָּחָה בַּת וְהִיא וְדוֹתָן הִפְכוּ לְמַעֲיָן תְּאוּמִיִּם. דוֹתָן בִּלְט גַּם בְּהַתְּפַתְחוֹת הַמַּהִירָה שְׁלוֹ. הוּא הִתְחִיל לִלְכַת כְּבֵר בְּגִיל עֶשְׂרֵה חוֹדְשִׁים, צִלַּל וְשָׁחָה כְּמוֹ דָג מִגִּיל שָׁנָה וְהִתְחִיל לְדַבֵּר בְּאוֹפֵן בְּרוּר מוֹקְדֵם מְאוּד, אֲךָ לֹלָא הָאוֹת ר' - דַּבֵּר שְׂאִפִּיין אוֹתוֹ עַד גִּיל טְרוֹם חוֹבָה וְגֵרָם לְכָל סוֹבְבָיו שְׁעִשׂוּעַ רַב.

דוֹתָן גָּדַל וְהִפָּךְ לִילֵד חֲבֵרוֹתִי וְאוֹהֵב, חֵבֵר נֶאֱמָן וְתוֹמֵךְ. הוּא לֹא הִיָּה מְשׁוּיָךְ לְשׁוּם קְבוּצָה בְּבֵית הַסֵּפֶר הַיִּסוּדִי וּמִצָּא אֶת מַקּוֹמוֹ עִם כָּל הַיִּלְדִים - הַחֲלָשִׁים יוֹתֵר, הַמוֹפְנָמִים וְהַ"לֹּא מַקּוֹבָלִים", כְּמוֹ גַּם הַחֲזָקִים שֶׁנִּחְשְׁבוּ "קוֹלִים" וְ"מַקּוֹבָלִים". הוּא מִצָּא תַמִּיד אֶת הַדֶּרֶךְ לְחֵבֵר בֵּין כָּל הַיִּלְדִים וְלִכְבֵּד אֶת כּוֹלָם. כֵּךְ הוּא שִׁמַּשׁ דּוֹגְמָה אִישִׁית וְגֵרָם לְסוֹבְבֵים אוֹתוֹ לְקַבֵּל אֶת הָאֲחֵר. דוֹתָן הִקְרִין רוּגֵעַ וְשִׁלוּוָה וְזוֹ הַסִּיבָה שֶׁלְּאוֹרֵךְ הַשָּׁנִים, בְּהַסְכַּמְתּוֹ, תַמִּיד הוֹשִׁיבּוּ לִידוֹ בְּכִיתָה יִלְדִים שֶׁהִיוּ זְקוּקִים לְחִיזוּק, לְתַמִּיכָה אוֹ לְרוּגֵעַ. דוֹתָן הִיָּה פַעִיל בְּמוֹעֵצַת הַתְּלַמִּידִים בְּבֵית הַסֵּפֶר הַיִּסוּדִי וְנִבְחָר כְּנִצְיָג כִּיתָתוֹ לְמוֹעֵצָה, וְהִיָּה פַעִיל וּמְדַרִּיךְ בְּפִינַת הַחֵי בְּבֵית הַסֵּפֶר. הוּא הִיָּה תַלְמִיד מְצַטִּיין וּבְסִיוֹם הַמַּחְצִית הָרִאשׁוֹנָה בְּכִיתָה ז' אֶף קִיבַל תַּעֲוֹדַת הַצְּטִינּוֹת לִיְמוּדִית.

בְּשַׁעוֹת הַפְּנָאִי דוֹתָן נִהְנֶה מְבַנְיָה בְּלָגוֹ. הוּא הִתְחִיל בְּדַגְמִים פְּשׁוּטִים בְּעֶזְרַת מִשְׁפַּחְתּוֹ, אֲבָל מֵהֵרָ מְאֹד הִתְחִיל לְבַנּוֹת בְּעֲצָמוֹ דַגְמִים גְּדוֹלִים וּמְסוֹבְכִים. הוּא נִיָּגַן בְּתוֹפִים בְּמִשְׁךְ כְּשֵׁנִתִּים וְחֲצִי וְהִשְׁתַּתֵּף בְּחוּג לְג'וֹדוֹ מִגִּיל 3 עַד גִּיל 8.5, וְאַף זָכָה בְּמַדְלִיּוֹת בְּתַחֲרוּיּוֹת לְגִילוֹ וּלְמִשְׁקָלוֹ. הַשְׁתַּתְּפוֹתוֹ בְּחוּג זֶה הוֹפְסָקָה בְּשֵׁל מַצְבּוֹ הַבְּרִיאוֹתִי.

אַהֲבָתוֹ הָעֵיקֶרֶת שֶׁל דוֹתָן הִיָּתָה מִשְׁחַק הַכְּדוֹרְסֵל, שֶׁבּוֹ הִחַל לְשַׁחֵק כְּבֵר בְּגֵן חוֹבָה. הַהֲרַשְׁמָה לְבֵית הַסֵּפֶר לְכְדוֹרְסֵל בְּלֵהָבִים הִתְחִילָה רַק מְכִיתָה א', אֲךָ דוֹתָן לֹא וְיָתֵר וּבִיקֵשׁ שׁוֹב וְשׁוֹב לְהַצְטַרֵּף לְאִיְמוֹנִים כְּבֵר מִגֵּן חוֹבָה. הַמַּאֲמָנִים בְּחָנוּ אֶת יְכוּלָתוֹ לְעִמּוּד מוֹל כְּדוֹרִים שְׁעָפִים לְקִרְאָתוֹ וְאֶת חוֹסֵר הַפְּחָד שְׁלוֹ מִהַכְּדוֹר, וְהַחֲלִיטוֹ לְצַרֵּף אוֹתוֹ לְבֵית הַסֵּפֶר לְכְדוֹרְסֵל כְּבֵר מִגֵּן חוֹבָה. כֵּךְ הִפָּךְ סְפוֹרְט זֶה לְמַרְכְּזִי בְּחִיּוֹ. דוֹתָן גָּדַל לְתוֹךְ הַכְּדוֹרְסֵל. בְּגִיל 8.5 הוּא הִפְסִיק לְהִתְאַמֵּן, זְמַנִּית, בְּשֵׁל מַחְלָתוֹ, אֲךָ לֹא וְיָתֵר וּבְאִישׁוֹר מִיּוּחַד מְרוֹפְאִיו וְתַחַת הַשְּׂגָחָה, חָזַר לְשַׁחֵק בְּגִיל 10. דוֹתָן הִמְשִׁיךְ לְשַׁחֵק כְּדוֹרְסֵל, וְהִמְשַׁחֵק נִתַּן לוֹ כּוֹחוֹת לְהִמְשִׁךְ הַהַחְלָמָה. כְּאִשֶׁר קְבוּצָתוֹ, הַפּוֹעֵל לְהָבִים, הִחְלָה בְּמִשְׁחָקִי הַלִּיגָה בְּחִסּוֹת אִיגוּד

הכדורסל, דותן שיחק כרכז הקבוצה. המוטו שלו היה להגיע לניצחון, אך חשוב יותר - שכל שחקני הקבוצה יהיו מעורבים באימונים ובמשחק ושכולם ייגעו בכדור. הוא בלט במשחק ההוגן שלו. תכונות אלו הפכו את דותן ללב הקבוצה. הוא הוביל את קבוצתו בשנת 2016 למקום הראשון בליגה א' לקבוצת קט-סל, ואף זכה בשנה זו בגביע לשחקן המצטיין. לצערנו, לאחר עזיבתו של דותן, הקבוצה לא הצליחה להתאושש והילדים החלו לעזוב את הקבוצה.

דותן חלה בלוקמיה בשנת 2013, כחודשיים לפני יום הולדתו תשיעי. הוא נלחם במחלה בגבורה ובשמחה, ותמיד ראה את החיובי בכל סיטואציה בדרך. בשל צורת ההתמודדות שלו במשך יותר משנה, הטיפולים הללו עברו, לדבריו, כתקופה כיפית. דותן חלם ללמוד רפואה ולהפוך לרופא מרדים, ובכך למנוע מילדים קטנים, הממתינים לבדיקות שונות במרפאה האונקולוגית, לחכות שעות רבות בצום עד להגעת המרדים.

במשך שנתיים זכה דותן לשוב לחיים רגילים, ולפי דברי הרופאים הבריא לחלוטין. דותן חזר ללימודים, לחברים, לנגינה וכמובן למגרש הכדורסל. בתחילת שנת 2017 התגלה מחדש הסרטן בגופו. הוא נאלץ שוב לפרוש מכל עיסוק והתחיל בטיפולים חוזרים, ברוח השמחה והלוחמנות שלו, אך הפעם המחלה הכריעה את גופו. דותן נפרד מאיתנו בחג הפסח תשע"ז 11.4.2017, כחודש לפני יום הולדתו ה-13.

בזכות המשפחה התומכת וחברים אוהבים, הצלחנו להעניק לדותן אפשרות להמשיך את דרכו ולתת בכל שנה מלגה על שמו. המלגה מוענקת לסטודנט החבר בקבוצת הכדורסל "אס"א באר שבע", הבולט בשל משחק הוגן וחברי. מלגה זו תאפשר לסטודנט ללמוד ולהתפתח ולהמשיך להיות אדם מועיל ותורם בחברה.

יש אנשים הבוחרים ללכת בדרך הארוכה-קצרה ויש אחרים הבוחרים ללכת בדרך הקצרה- ארוכה. אתה, דותן, בחרת ללכת בדרך הקצרה-ארוכה. היית איתנו כל כך מעט זמן, אך הצלחת לגעת בכל כך הרבה אנשים, להתנסות באין סוף אפשרויות, לטייל בארץ ובעולם וליהנות מהמון דברים. השארת חותם משמעותי בכל מה שעשית ובכל מי שנגעת, בצורה עקיפה או ישירה.

תישאר בליבנו לעד, באהבה אין סופית.
יהא זכרך ברוך.

קֶרֶן הַמִּלְגּוֹת ע"ש רחל ואלכסנדר מקובר ז"ל

רחל מקובר (לסקה) נולדה בשנת 1924 בלודז' שבפולין. אלכסנדר מקובר נולד בשנת 1923 בלוביץ' שבפולין. כבני שש-עשרה ושבע-עשרה מצאו את עצמם בעיצומה של מלחמת העולם השנייה. תכניותיה של רחל ללמוד רפואה בפרז' ותכניותיו של אלכסנדר לעלות ארצה התנפצו אל מול אימת המלחמה. רחל עברה את המלחמה בפולין ושרדה את גטו לודז' ואת מחנה ההשמדה אושוויץ-בירקנאו. עם תום המלחמה נשלחה למחנות המעצר בקפריסין. עם שחרורה ממחנה המעצר בקפריסין הגיעה רחל לחוות הכשרה במנחמיה.

גורלו של אלכסנדר היה שונה: בתחילת המלחמה נמלט מפולין לברית המועצות. הוא שירת בצבא האדום ואחרי כן בצבא אנדרס הפולני, במסגרתו הגיע ארצה. אלכסנדר התגייס לצבא הבריטי ואחר כך להגנה כחייל משוחרר, והגיע אף הוא לחוות ההכשרה במנחמיה, שבה הכיר את רחל. ההיכרות ביניהם הובילה להקמת בית בישראל.

רחל ואלכסנדר נישאו בחודש מרץ 1947. לאחר נישואיהם התגוררו בכפר הס שבשרון ועסקו בחקלאות. במהלך השנים נולדו להם שלושה בנים. לאחר זמן, עזבו את כפר הס ועברו להתגורר בבאר-שבע.

באוגוסט 1953 הגיעו רחל ואלכסנדר לבאר-שבע וקבעו בה את ביתם. בבאר-שבע עבדו, גידלו את ילדיהם, פעלו לפיתוח העיר והקהילה ואף עסקו בפעילות ציבורית התנדבותית מגוונת.

נושא ההשכלה היה חשוב ומרכזי מאין כמוהו לאלכסנדר ולרחל. הם עצמם לא זכו להגשים את שאיפותיהם להשכלה אקדמית עקב נסיבות חייהם, אך תמיד למדו והשתלמו בתחומי עניין שונים. על פי תפיסתם, ההשכלה היא כלי חשוב למימוש התפתחות ועצמאות אישית, והיא המפתח לאיכות חיים ולחופש אמתי. ההשכלה מקנה כלים להתמודדות עם העולם המשתנה ומאפשרת התפתחותם של ערכי אנוש. עקרונות אלו הנחו אותם בחינוך ילדיהם ובעידוד נכדיהם ללמוד.

הענקת מלגות לימודים להשכלה גבוהה על שמם מנציחה את זכרם ואת הלך-רוחם באופן הטבעי וההולם ביותר.

רחל מקובר נפטרה בשנת 1998. אלכסנדר מקובר נפטר בשנת 2005.

יהי זכרם ברוך.

קן המלגות ע"ש פרופ' יואל מרגלית ז"ל

פרופסור יואל מרגלית, מדען בכיר בתחום ההדברה הביולוגית, 1933-2011.

יואל נולד ב-9 בפברואר 1933 בעיירה צ'נטביר שביוגוסלביה. יואל הוא ניצול שואה, שבמהלכה עבר בין היתר במחנות הריכוז טרוזינשטאט וברגן בלזן. הוא היה הילד היחיד מהעיירה שלו ששרד את השואה. בשנת 1948 הוא עלה עם אמו ועם אחותו לארץ ישראל על סיפונה של האנייה קפלוס. לאחר שנה שבה גדל בקיבוץ שער העמקים, הוא עבר לגור עם אמו בירושלים. הוא עבד כשוליה למסגר ולמד בתיכון ערב. אהבתו לבעלי חיים הובילה אותו למכון הביולוגי בירושלים, וכמו כן עבד בגן החיות התנ"כי. בהמשך דרכו התגייס לצה"ל ושירת במכון לחקר הרפואה הצבאית בחיל הרפואה, שם הכיר את אשתו מרים. הצבא, שחרד אז מקדחת נילוס המערבי, שלח אותו לירושלים ללמוד על יתושים אצל הפרזיטולוג פרופסור אוסקר תיאודור. אחרי מלחמת סיני יואל החל ללמוד באוניברסיטה העברית.

אחרי ששירת כחובש בחטיבה הירושלמית במלחמת ששת הימים סיים את הדוקטורט בהנחיית פרופסור רחל גלון בנושא חקר הביולוגיה של זבוב הצה-צה. מאז ועד יום מותו הקדיש את חייו לחקר ולהוראה של אנטומולוגיה רפואית ומדעי הסביבה. לאחר שהות בת מספר שנים (1972-1974) בסנט לואיס שבארה"ב, שם לימד במספר אוניברסיטאות, הוא חזר לארץ כמדען בכיר במכון הישראלי למחקר ביולוגי בנס ציונה. בשנת 1978 כיהן כיו"ר האגודה הישראלית לזואולוגיה. לאחר מכן עבר לאוניברסיטת בן-גוריון בנגב. בשנת 1985 הקים את המרכז להדברה ביולוגית באוניברסיטת בן-גוריון בנגב והוביל אותו עד ימיו האחרונים. בשנת 2003 קיבל תואר פרופסור מן המניין.

היו ליואל הישגים אקדמיים רבים, אך ההישג הבולט מכולם היה גילוי חיידק ה-BTI (Bacillus Thuringiensis Israelensis) בשנת 1976. חיידק זה הורג באמצעות רעלן שמכיל באופן ספציפי זחלי יתושים ומספר מזיקים נוספים. גילוי חשוב זה היה בתקופה שבה מדענים חיפשו תחליף ידידותי לסביבה במקום חומרי הדברה כימיים רעילים. חיידק ה-BTI משמש להדברה ברחבי העולם מזה עשרות שנים. בהוקרה על גילויו זה זכה יואל בפרס טיילר היוקרתי להישגים סביבתיים בשנת 2003. ועדת פרס טיילר הגדירה את תגליתו של יואל "כגילוי שהציל חיי מיליוני אנשים עם השלכות סביבתיות מינמליות".

בנוסף לפרס טיילר, הוענקו לפרופסור מרגלית תארי כבוד ופרסים רבים נוספים, ביניהם דוקטורט כבוד מאוניברסיטת נואבו לאון שבמקסיקו ואזרחות כבוד בעיר וויניפג שבקנדה ובעיר פיליפסבורד שבגרמניה. כמו כן היה חבר כבוד באיגוד האירופאי להדברת יתושים וקיבל פרס הוקרה מהארגון האמריקאי להדברת יתושים. יואל היה ציוני נלהב וראה חשיבות בתרומתו למדינה. הוא עשה שימוש בהדברה הביולוגית כגשר לכינון יחסי שיתוף פעולה בין מדינות על-ידי הקמת צוותי מחקר רב-לאומיים שכללו נציגים מהרשות הפלסטינית, מירדן, מגרמניה, מטג'קיסטאן, מאוזבקיסטאן, מקזאחיסטאן, מארה"ב, ממדינות במערב אפריקה ומסין.

יואל היה אדם חם בעל לב רחב וקשר קשרים חמים עם הקולגות שלו ועם תלמידיו. הוא השאיר אחריו את בנו אהוד, את בתו יעל ואת שלושת נכדיו אור, שחר וגיא. אשתו של יואל, פרופ' מרים מרגלית ז"ל, הייתה חוקרת בכירה בעלת שם עולמי בתחום חקר האיידס והסרטן.

חסרונו של יואל קשה מנשוא אך גילויו ימשיך להציל את חייהם של מיליוני בני אדם. הקמת קרן המלגות על שמו תנציח את זכרו של יואל, את המצוינות שאליה שאף, את נדיבותו ואת ההשראה שנתן לחוקרים צעירים.

יהי זכרו ברוך.

קן המלגות ע"ש פרופ' מרים מרגלית ז"ל

מרים מרגלית מבית פולק, מדענית בכירה בתחום חקר האיידס והסרטן, 1933-2010

פרופסור מרים מרגלית מבית פולק נולדה בחודש נובמבר בשנת 1933 בעיר תל-אביב (דור שישי בישראל) לבית משפחת פולק, ממייסדי העיר תל-אביב.

מרים למדה בבי"ס עממי "הכרמל" והצטיינה בלימודיה. בתיכון למדה בגימנסיה עירונית א' והייתה לתלמידה המצטיינת במחזור. בגיל 17 התקבלה לאוניברסיטה העברית בירושלים ולמדה שנה ראשונה במיקרוביולוגיה. בגיל 18 התגייסה לצה"ל, שירתה במכון לחקר רפואה צבאית ושם היא הכירה את בעלה לעתיד, יואל מרגלית. גם בצה"ל היא הייתה חיילת מצטיינת. לאחר שירותה הצבאי היא המשיכה את לימודיה באוניברסיטה העברית בירושלים ונישאה לבחיר ליבה, יואל.

לאחר סיום לימודיה, היא המשיכה לעבוד במחקר במחלקה לווירולוגיה באוניברסיטה העברית בירושלים, ולאחר מספר שנים נוספות של לימודים ומחקר קיבלה את התואר דוקטור לווירולוגיה בהדרכתו של פרופסור נתן גולדבלום. במקביל ילדה את שני ילדיה, אהוד ויעל. בעקבות מחקריה החשובים בתחום הסרטן, היא הוזמנה לעבוד במכון לחקר הסרטן בסנט לואיס שבארה"ב. לאחר שהות של כארבע שנים בארה"ב, חזרה עם משפחתה לארץ והתגוררה בירושלים. מרים עסקה בהוראה ובמחקר בבית הספר לרפואה בהדסה עין כרם בירושלים. לאחר מספר שנים של מחקר ומחיה בירושלים, מרים ובעלה הוזמנו לעבוד במחקר ובהוראה באוניברסיטת בן-גוריון בנגב בבאר-שבע. מאז 1979 מרים ומשפחתה התגוררו בעומר. היא הקדישה את כל זמנה להוראה ולמחקר במחלקה לווירולוגיה של הפקולטה למדעי הבריאות, שם תרמה רבות מניסיונה העשיר במחקר נגיפים גורמי סרטן, איידס, הפטיטיס (מחלות כבד) ונגיפים תוקפי מערכת עצבים. בין מחקריה שהתפרסמו בעשרות רבות של מאמרים במיטב העיתונות המדעית הבינלאומית, פרופסור מרגלית התפרסמה בפיתוח שיטות אבחון בלתי פולשניות לאיידס ולמחלות נגיפיות אחרות. הפעילות המחקרית הענפה הניבה גם תלמידים רבים לתואר שני ושלישי (מסטרנטים ודוקטורנטים). בנוסף למחקריה החשובים, פרופסור מרגלית לימדה קורסים בפקולטה למדעי הבריאות בנושא נגיפים גורמי סרטן, מחלות במערכת העצבים ומחלות אחרות. הקורסים שבהם הרצתה זכו לאהדה רבה בין תלמידיה למיקרוביולוגיה ולרפואה.

חוקרים בארץ ובכל העולם כיבדו את מרים והעריכו מאוד את הישגיה המדעיים. בעקבות הצלחותיה, מרים הוזמנה לפני למעלה מעשר שנים לשנתיים שבתון בבי"ס לרפואה באוניברסיטת Harvard היוקרתית בבוסטון שבארה"ב, שם היא עסקה בחקר הסרטן והאיידס. לאחר חזרתה משנת השבתון, המשיכה מרים בעבודתה באוניברסיטת בן-גוריון בנגב בפקולטה למדעי הבריאות, שם מונתה לפרופסור מן המניין.

במהלך הקריירה שלה, קיימה פרופסור מרגלית קשרי מחקר עם גדולי חוקרי הנגיפים בתקופתנו. בתחילת הקריירה היא שיתפה פעולה עם פרופסור סאלק, מפתח החיסון לנגיף הפוליו. בשיא פעילותה המדעית מרים פיתחה קשרי מחקר אמיצים עם מגלה נגיף האיידס פרופסור רוברט גאלו מאוניברסיטת מרילנד בבולטימור. היא אירחה אותו במעבדתה שבאוניברסיטת בן-גוריון בנגב. בשל הערכתו הרבה של גאלו לעבודתה המחקרית של מרים, היא הייתה מוזמנת קבועה לכינוסים בינלאומיים בנושא איידס שאורגנו בשנות השמונים והתשעים בהנהלתו ובמנהיגותו.

בדרך חייה ובעבודתה שאפה לשלמות ולמצוינות. היא הייתה חוקרת מובילה ומוכשרת מאוד בתחום המקצועי ויחד עם זאת שמרה על ענווה. עד ימיה האחרונים, עסקה בכתיבה של מאמרים שהתבססו על מחקרה.

מרים השאירה אחריה בן בשם אהוד ובת בשם יעל - אם לשלושת נכדיה, אור, שחר וגיא. בעלה של מרים, פרופסור יואל מרגלית ז"ל, היה חוקר ומומחה בעל שם עולמי בנושא הדברה ביולוגית ידידותית לסביבה של יתושים, שזכה בפרסים רבים בין-לאומיים וביניהם פרס טיילר היוקרתי ביותר למדעי הסביבה, והביא כבוד רב לאוניברסיטת בן-גוריון בנגב.

קרן המלגות ע"ש מרים מרגלית היא הדרך שלנו, בני המשפחה, להנציח את זכרה של מרים האהובה, את המצוינות שאליה שאפה, את האדיבות, נועם ההליכות והנדיבות שלה.

יהי זכרה ברוך.

קֶרֶן הַמַּלְגוֹת ע"ש יַעֲקֹב סוֹפֵר ז"ל

יעקב (ג'קי) בן קטרין ויחזקאל, נולד ביום י"ג בשבט תש"י (2.2.1950) בבגדד שבעירק.

בהיותו בן שנה עלתה משפחתו ארצה והתגוררה בירושלים, שם עברו עליו שנות ילדותו הראשונות. בהיותו בן חמש השתקעה משפחתו ברמת גן ושם סיים את לימודיו בבי"ס היסודי "ניצנים". לאחר מכן התקבל לבי"ס התיכון "אהל שם" וסיים ארבע שנות לימוד במגמה ריאלית.

ג'קי היה תלמיד מצטיין והשקיע מאמצים רבים בלימודים. כמו כן, הקדיש הרבה זמן ומרץ לספורט. הוא היה חובב ספורט מושבע, כפעיל בענף הכדורגל באתלטיקה בנבחרת בי"ס וכצופה ברוב ענפי הספורט. מלבד הספורט אהב לקרוא ספרים ובלילה זמן רב בספרייה העירונית באזור מגוריו. הוא היה בן נאמן ומסור להוריו, והקדיש מזמנו ליתר בני המשפחה ונהג לבקר אצלם בכל הזדמנות. בחגים נהג ללכת עם אביו ועם סבו לבית הכנסת להתפלל. יעקב גויס לצה"ל בתחילת אוגוסט 1968 והתנדב לחיל הצנחנים.

לאחר הטייונות השתלם במספר קורסים לרבות קורס מפקדי כיתות, ולבסוף הוצב כלוחם בחי"ר מוצנח. בתקופת שירותו, שחלה בעיצומה של מלחמת ההתשה, יחידתו סבלה אבדות בפעולות שונות. מדי שנה ביום הזיכרון לנפילת חבריו, השתדל לעלות לקברותיהם ולבקר את קן המשפחות השכולות של חבריו.

באוגוסט 1971 שוחרר ג'קי מהשרות הסדיר ונרשם ללימודים באוניברסיטת בן-גוריון בנגב, בפקולטה להנדסת תעשייה וניהול. הלימודים היו קשים אך הוא השקיע מאמצים רבים, ובכוח רצונו עלה בידו להצליח בלימודים. כמו כן, מצא עבודה בחברת מדידות. הוא לא זנח את אהבתו לספורט במסגרת הלימודים באוניברסיטה והשתתף בתחרויות כדורגל ובפעילויות ספורט שונות.

כשפרצה מלחמת יום הכיפורים חיכה ג'קי בביתו לצו הקריאה ומשזה בושש לבוא, יצא לחפש את יחידתו בדרום. לאחר שמצא את היחידה הצטרף אליה ונטל חלק בקרבות בלימה. לאחר מכן לחם עם הכוח שצלח לראשונה את תעלת סואץ לעברה המערבי. כשהיתה היחידה בשוחות בקרת התעלה ניתכה עליה לפתע אש קטיושות וג'קי נפגע ונהרג.

הוא הובא למנוחת עולמים בבית העלמין הצבאי בקריית שאול. השאיר אחריו הורים, אח ואחות.

לאחר נפילתו הוענקה לו דרגת סמל.

במכתב התנחומים למשפחה השכולה כתב מפקדו: "בנכם נפל חלל בהגנה על גשרי תעלת סואץ, הוא נפל במסגרת הכוח שכבש את ראש

הגשר ולאחר מכן הגן על הגשרים... יעקב היה חייל מעולה וממושמע וביצע בצורה טובה כל משימה שהוטלה עליו. הוא היה שקט, חביב ואהוב על כל חבריו".

להנצחת זכרו הקימה משפחתו קרן מיוחדת לחלוקת מלגות לימודים לנזקקים, וכן חדר ספרייה בביתן 25 בבית החולים על-שם שיבא בתל השומר.

יהי זכרו ברוך.

קרן המלגות ע"ש יגאל סתוי ז"ל

יגאל, בנם של לודיה ושמואל סתוי ז"ל ואחיה של נורית סתוי, נולד בתאריך 19.2.1950, בירושלים בה גדל. למד בבי"ס היסודי והתיכון של הגימנסיה העברית רחביה ונמנה עם בוגריה ביולי 1968.

במשך כל שנות לימודיו השתייך לתנועת הצופים הן כחניך והן כמדריך. בגיל 17, מיד לאחר תום מלחמת ששת הימים, יצא לקנדה לשליחות מטעם הצופים, וחזר עם רשמים וחוויות. במשך שהותו קשר קשרים הדוקים עם יהודי העיר רג'יינה, אשר בה בילה את תקופת שליחותו. קשרים אלה נמשכו עד יום מותו.

עם גיוסו לצה"ל באוגוסט 1968, התנדב לחיל האוויר וב-19 למרץ 1970, קיבל את כנפי הטייס והוצב בטיסה קרבית. בתום חמש שנות שירות נענה לקריאת חיל האוויר וחתם שנת שירות נוספת.

במלחמת יום הכיפורים היה חלקו בקרבות האוויר בשמי מצרים וסוריה רב וגיחותיו מרובות. ב-25.10.73 הפיל מטוס סורי מדגם מיג 21. המזל הטוב ליווה אותו לאורך כל מלחמת יום הכיפורים והוא יצא בשלום מכל המבצעים המרובים שבהם נטל חלק. לאחר המלחמה התמסר להדרכת פרחי טיס בבי"ס לטיסה ולקח חלק במפגן חיל האוויר במרץ 1974.

במלחמת ההתשה, שבה כפו עלינו הסורים הפסקת אש, יצא יגאל ביום שישי, יום השואה, 19.4.74, למשימה בחזית הסורית, שאותה ביצע במסירות הרגילה, אך ממנה לא שב. מטוסו נפגע ובעת צניחה בשטח האויב מצא את מותו. גופתו הוחזרה ארצה ב-11.6.74, וקבורתו נערכה בבית העלמין הצבאי בהר הרצל בירושלים.

יגאל שאף ללמוד הנדסת חשמל ונרשם עוד בזמן שירותו בחיל האוויר לאוניברסיטת בן-גוריון בנגב, ובשנת 1974 התקבל כתלמיד שנה א'. הוריו, לודיה ושמואל ז"ל, מצאו לנכון להנציח את זכרו ע"י הקמת קרן מלגות על שמו באוניברסיטת בן-גוריון בנגב. אחותו נורית ממשיכה במסורת זו.

יהי זכרו ברוך.

קן המלגות ע"ש לאה ויצחק עילם ז"ל

יצחק עילם עלה ארצה מפולין ב-1920. עבד בעבודות כיבוש בחלקי הארץ השונים (כבישים, ייבוש ביצות וכו'). ב-1923 עבר לירושלים ועבד כסנת, בעיקר בבניין האוניברסיטה העברית על הר הצופים. בשנים 1927-1932 כיהן כמזכיר מועצת פועלי ירושלים. עם ייסוד "קן חוסר עבודה" בסוף 1932 עבר לתל-אביב ושימש כמנהל המוסד.

באביב 1949, עת גולדה מאיר ז"ל מונתה לשרת העבודה בממשלת ישראל, הצטרף למשרד העבודה, ובהמשך כיהן כמנהלו הכללי. בסתיו 1958 הוטל עליו לשמש כמנהל כללי ב"כור תעשיות", ותפקיד זה מילא קרוב ל-10 שנים. הוא היה חבר הוועד הפועל של ההסתדרות ומזכירות חברת העובדים. עד ימיו האחרונים שימש כחבר הנהלה בכמה מוסדות ומפעלים כלכליים ופיננסיים.

רעייתו לאה עלתה מפולין בשנת 1931 ואת צעדיה הראשונים עשתה בירושלים. משעברה המשפחה לתל-אביב, הופנתה התעניינותה לקידום החינוך האמנותי, תוך שימת דגש על הרחבת אפשרויות ההשכלה לבני הנוער מן השכבות החלשות. משעלה בשלהי מלחמת העולם השנייה הרעיון של הקמת מוסד "אוניס" לנוער בכפר סבא, השתלבה ברוב התלהבות בהקמתו, ודאגה לשוות למוסד זה משקל סגולי מיוחד.

ואמנם, תחת הנהלתה זכה המוסד לשמש אכסניה נדיבה (בשנים 1951-1947) ובית חם לאלפי ילדים ובני נוער ניצולי המחנות וארצות צפון אפריקה, אשר כוונו אליו על-ידי עליית הנוער לתקופות זמן שונות. ההתמסרות המופתית של סגל עובדות המוסד והדאגה המלאה לרווחתם של החניכים סייעה לא מעט להחלמתם ולשיקומם הפיזי והנפשי כאחד, בטרם הופנו למקומות המיועדים להם, בקיבוצים ובמוסדות הקבועים של עליית הנוער. עם סיום תפקידה ב"אוניס" שבה לאה והתמסרה לעבודתה האמנותית בפיסול ובקרימיקה.

בפעילותו הענפה של משרד העבודה בקליטת העלייה ההמונית בשנות קיומה הראשונות של המדינה, יזם המשרד את הקמתם וקידומם של יישובי הפיתוח-העירוניים כפריים ברחבי הארץ, ובמיוחד בדרום, בנגב ובגליל. בין היתר יחס חשיבות מיוחדת לקידום החינוך המקצועי הכללי על מנת לסייע בכך להרחיב את אפשרויותיהם לשם התקדמותם והשתרשותם של העולים המתיישבים במקומותיהם החדשים. לדוד טוביהו, אשר שימש למשרד העבודה משענת חשובה לפיתוחה היסודי של באר שבע, היו חלומות מחלומות שונים. באחד מהם היה יצחק עילם, כמנכ"ל משרד העבודה, שותף פעיל ברעיון של הקמת גרעין למוסד להשכלה גבוהה בנגב. ההכרה שבחיוניות רעיון זה, שנולד בטרם עת (1955), לנגב, התקבלה תריסר שנים לאחר מכן, וכך קמה אוניברסיטת בן-גוריון בנגב.

קשר זה לרעיון הוביל את משפחת עילם לשוב ולהשתלב בנושא חשוב זה על-ידי הקמת קרן צנועה משלהם למתן מלגות לסטודנטים נזקקים באוניברסיטה הזאת.

יהי זכרם ברוך.

פרופ' נחום פינגר ורעייתו, ד"ר מיה פינגר (מוסביצקי), מאמינים כי הדרך הראויה ביותר להנצחת הוריהם ויקריהם הינה באמצעות תמיכה וסיוע לצעירים ולצעירות בהגשמת חלומם לרכוש השכלה גבוהה. בהענקת המלגות מבקשת משפחת פינגר לממש את המורשת החינוכית שהותירו הוריהם, אשר בתנאים קשים ביותר ותוך הקרבה אישית כל תואר, עשו הכל להצלת חייהם ולהענקת מה שהאמינו שהוא היקר והחשוב מכל – ערך החינוך!

פרופ' (אמריטוס) נחום פינגר, ממייסדי וראשוני המחלקה להנדסת תעשייה וניהול באוניברסיטת בן-גוריון בנגב, כיהן כראש המחלקה (1975-1976, 1978-1984), דיקן הפקולטה למדעי ההנדסה (1989-1994), רקטור (1994-2002) וסגן יו"ר המועצה להשכלה גבוהה (2008-2012). רעייתו, ד"ר מיה פינגר, לימדה אמנות במחלקה ללימודים כלליים באוניברסיטת בן-גוריון בנגב ובמכללת קיי. מדי שנה יוענקו ארבע מלגות לסטודנטים בתחומים שונים, להנצחת יקריהם.

מלגה ע"ש גולדה-מירה וישעיהו-אברהם פינגר ז"ל, לסטודנטים להנדסת תעשייה וניהול

גולדה-מירה פינגר (1911-1990) בת עדה ומשה בנצ'יק, וישעיהו-אברהם פינגר (-1941) (1913) בן דינה ויעקב פינגר, הוריו של פרופ' נחום פינגר, נולדו וחיו בעיירה נובוסליצה שבחבל בסראביה. עיירה זו נמצאת כיום בשטח אוקראינה, אך במהלך המאה העשרים השתייכה לאימפריה הרוסית, לממלכת רומניה ולברית-המועצות. ישעיהו-אברהם, שהיה חייט במקצועו, וגולדה-מירה, שהייתה עקרת בית, נישאו בשנת 1936. בתם הראשונה, עדה, נפטרה כתינוקת, ובנם נחום נולד בשנת 1939. פלישת גרמניה הנאצית ובעלת בריתה, רומניה, לברית המועצות ביוני 1941, קטעה באיכם את חלומות המשפחה הצעירה. ישעיהו-אברהם ורוב רובה של המשפחה נספו במחנות הריכוז בטרנסניסטריה. גולדה-מירה, אחותה הצעירה חיה-מינגע, ובנם נחום (שאותו גידלו שתי האחיות במשותף) שרדו את תלאות השואה כנגד כל הסיכויים, ובתום המלחמה נדרו כפליטים.

בשנת 1946, בעזרת מוסדות ההצלה, הגיעו לעיר דו' שברומניה, ומשם עלו ארצה באחד בינואר 1951. עם הגעתם לארץ עברו את המסלול המוכר שעברה העלייה ההמונית של שנות החמישים - הגעה לשער העלייה בחיפה, שהייה זמנית בבית העולים בפרדס חנה, ומעבר למגורים באוהל ובבדון במעברת דוד שליד חיפה.

בשנת 1955 הם זכו לעבור לבית בשיכון פקר, שכונה שהוקמה במושבה רמת השרון במיוחד עבור ניצולי השואה מנובוסליצה, בסיוע תרומות של יוצאי העיירה מרחבי העולם. גולדה-מירה לא נישאה בשנית, והקדישה את חייה לגידולו ולחינוכו של נחום. היא נפטרה בשנת 1990.

יהי זכרם ברוך.

מלגה ע"ש חיה-מינגע ואברהם-דוד סלומון ז"ל לסטודנטים להנדסת תעשייה וניהול
 חיה סלומון (1918-2002) בת עדה ומשה בנצ"ק, אחותה הצעירה של אמו של פרופ' נחום פינגר, נולדה אף היא בעיירה נובוסליצה שבחבל בסראביה.

מספר שבועות לפני פלישת כוחות הצבא הגרמני והרומני לברית המועצות ביוני 1941, היא נישאה לוולף (זאב) פורטנוי, שנהרג בימים הראשונים של הפלישה. שתי האלמנות הצעירות, גולדה ואחותה חיה, הקדישו עצמן להצלתו ולגידולו של נחום, שראה בשתייהן כאחת את אימו. לאחר המלחמה הגיעה חיה לדז' שברומניה, שם פגשה את אברהם-דוד בן לאה ויוסף-צבי סלומון (1911-1973), אף הוא אלמן, שרעייתו וילדיו נספו באושוויץ. הם נישאו וביחד בנו משפחה חדשה, שכללה גם את האחיות גולדה ובנה נחום. לאחר עלייתם ארצה, בתקופת מגוריהם במעברת דוד ולאחר מכן ברמת השרון, אברהם-דוד וחיה (בעלת ידי זהב) עבדו בכל עבודה אפשרית כדי "להביא פרנסה" למחיית המשפחה ולחינוכו של נחום. המשפחה ניהלה אורח חיים מסורתי, וסייעה בתחזוקתו של בית הכנסת ע"ש קדושי נובוסליצה בסמוך לביתם. אברהם-דוד נפטר בשנת 1973 וחיה-מינגע נפטרה בשנת 2002.

יהי זכרם ברוך.

מלגה ע"ש חנה ישינסקי ויעקב מוסביצקי ז"ל לסטודנטים לעבודה סוציאלית

חנה בת רחל ודוד פולמן (1910-1998) ויעקב בן חסיה ויצחק מוסביצקי (1904-1941), הוריה של ד"ר מיה פינגר, נולדו בפולין. חנה נולדה בלובלין ויעקב נולד בוורשה. משפחת פולמן - ההורים דוד ורחל, וילדיהם חנה, שלמה ומרים עלו ארצה בשנת 1924 והתיישבו בתל אביב. בשנת 1928 נאסרה חנה על-ידי הבריטים עקב פעילות פוליטית, וגורשה בחזרה לפולין. היא השתקעה בוורשה, החלה ללמוד בסמינר למורים, השתלמה כגננת, ואף עבדה זמן מה בבית היתומים בניהולו של יאנוש קורצ'אק.

בשנת 1939 נישאה ליעקב מוסביצקי, עו"ד במקצועו, ובשנת 1941 נולדה בתם מיה. יעקב נהרג באחת האקציות בגטו ורשה בעוד שחנה ובתה מיה הצליחו לברוח מהגטו בטרם חוסל. הילדה מיה הוסתרה במנזר "קלריסב", וחנה הסתתרה תחת זהות בדויה אצל משפחת טומצ'יק הפולנית. לאחר המלחמה הוכרו בני משפחת טומצ'יק כחסידים אומות עולם.

בשנת 1949 נישאה חנה בשנית לאלברט ישינסקי, שנפטר באופן פתאומי בשנת 1950. באותה שנה חזרה חנה לישראל עם בתה מיה והתאחדה עם משפחתה. בארץ סיימה חנה את אחד הקורסים הראשונים להכשרת עובדים סוציאליים והחלה לעבוד כעובדת הסוציאלית של מעברת רמת השרון. לאחר מכן עבדה במשך שנים רבות כעובדת סוציאלית בבית החולים שמואל הרופא בבאר יעקב, ומשם פרשה לגמלאות. חנה זכתה להכרה רבה בקרב קהילת העובדים הסוציאליים בישראל, ובשנת 1975 הוענק לה פרס אש"ל מטעם האגודה לתכנון ופיתוח שירותים למען הזקן בישראל.

חנה נפטרה בשנת 1998.

יהי זכרם ברוך.

מלגה ע"ש יצחק (איגנש) גרינשטיין ואלברט שינסקי ז"ל לסטודנטים להיסטוריה של עם ישראל ומדינת ישראל

בני הדודים יצחק (איגנש) בן הלנה והנריק גרינשטיין (1911-2004), ואלברט בן גיטל ושמחה שינסקי (1916-1950) היו מהשורדים הבודדים מקרב משפחותיהם הענפות שנספו בשואה. שניהם נולדו למשפחות אמידות בעיר ורשה. משפחתו של יצחק עסקה בסחר בדים, והוא זכה לחינוך ולהשכלה רחבה, שכללה לימודי משפטים. יצחק שרד את השואה תוך כדי בריחה, התחמקות והסתתרות במקומות שונים. אלברט (בשם משפחתו המקורי רוזנפריד) מוזכר באחת מרשימות שינדלר. הוא נפטר בפולין בשנת 1950, כשנה לאחר שנישא לחנה, אמה של ד"ר מיה פינגר.

יצחק עלה לארץ בשנת 1951, התיישב בתל אביב, עסק במסחר, וחיידש את הקשר עם חנה, אלמנת בן דודו אלברט. קשר זה נמשך שנים ארוכות, והפך לחברות לחיים. לאחר יציאתו לגמלאות, הקדיש יצחק את זמנו לנושא ביטחון ישראל – הדבר החשוב ביותר בעיניו. שליטתו בשפות רבות והתמצאותו בספרות מקצועית, כמו גם בסיפורי מלחמות וקרבות, היוו מקור פורה לרעיונות שהוא הציע לפתרון בעיות אשר אתגרו את מערכת הביטחון הישראלית. הוא שלח עשרות הצעות למשרד הביטחון, שזכו בחלקן להתייחסות חיובית ולהוקרה. יצחק נפטר בשנת 2004.

יהי זכרם ברוך.

קרן המלגות ע"ש בינה (לבית שטרן) ומנחם פרוכטר ז"ל

מנחם בן פסל והרץ פרוכטר, יליד העיירה בורשה שבמחוז מרמורש בהרי הקרפטים הצפוניים ברומניה (בהרים אלה התבודד הבעל שם טוב הקדוש). סבתו של מנחם הייתה נינה של רבי פנחס מקאריץ לבית שפירא, שהיה אחד משלושת תלמידיו של הבעל שם טוב. מנחם למד ב"חדר" ולאחר מכן בישיבת ויז'ניץ, ובהם ספג מרוח החסידות. בהמשך למד בבית הספר העברי בצ'רנוביץ וסיים אותו.

בעיירה בורשה פעלה תנועה ציונית ערה, שאביו של מנחם היה מראשיה, ומנחם הושפע ממנה בדרכו להגשמה בארץ ישראל. הוא עלה ארצה באוקטובר 1939, בסרטיפיקט של האוניברסיטה העברית בירושלים שבה למד במחלקה ללשון עברית. לאחר מכן למד את מקצוע היהלומים ונעשה לעצמאי בענף זה.

מנחם הצטיין כחלוץ בייבוא יהלומי גלם מאפריקה המערבית והיה הוגה הרעיון להקמת תעשיית מכשירי יהלומים בקיבוצים. הוא הביא רעיון זה לקיבוץ דגניה א' ופעל רבות למימושו.

בינה בת זיסל ומשה לבית שטרן, ילידת רוזליה במחוז מרמורש. משפחתה החסידית הייתה מפורסמת ואהובה בחסידות ויז'ניץ. בשואה (בה נספו הוריה וארבעה מאחיה ואחיותיה) הייתה בינה במחנה ההשמדה באושוויץ. לאחר המלחמה עלתה ארצה בשנת 1946 כמעפילה באניית "ביריה".

בינה ומנחם נישאו בשנת 1947 ולהם שתי בנות: נעמי ורות.

יהי זכרם ברוך.

קֶרן הַמַּלְגוֹת ע"ש מְרִים וְאִילֹן שְׂרִי פְּרִידְלַנְדֵר ז"ל

מְרִים פְּרִידְלַנְדֵר-אִיזֶנְבֵּרְג ז"ל נולדה בכפר גלעדי ב-30.3.45. מְרִים היתה השלישית בין ילדי שְׂרִי וְאֶרְנֶסֶט פְּרִידְלַנְדֵר. אחיה הקטן נולד בהיותה בת שלוש וחצי. מְרִים אהבה תכנון וסדר בכל שעשתה. היא ייחסה חשיבות רבה ללימודים בבית הספר ללימוד נהיגה ולכל פעילויותיה בחברת ילדים. תמיד שאפה להוסיף דעת ואהבה לטייל.

בכל שעשתה היה לה סיפוק עצום. היא שמרה על קשר עם קבוצת ילדים שהדריכה במשך שנים רבות. בצבא שירתה כפקידה בחיל ההנדסה, שם רכשה חברות וחברים רבים. היא הייתה אהודה על כולם ושמרה על קשרים עם אנשים רבים.

זמן מה לאחר מלחמת ששת הימים, נישאה ליואב והם עברו להתגורר בתל-אביב. באמצעים צנועים מאוד, הסתגלה מְרִים לחיים בעיר, רכשה חברים חדשים בעבודה בתה"ל ומחוצה לה. אך מְרִים לא הסתפקה בעבודתה במשרד, ונרשמה ללימודי ערב באוניברסיטה. קשה היה לה שם, אך תמיד מצאה זמן לחיי חברה ותרבות, להצגה ולקונצרט.

חייה הקצרים נקטעו באיבם ב-23.7.71 בדרכה ללימודים באוניברסיטה, כשהיא בת 24 שנים בלבד.

יהי זכרה ברוך.

אִילֹן פְּרִידְלַנְדֵר ז"ל נולד בכפר גלעדי ב-15 בינואר 1941. בן בכור לשְׂרִי וְאֶרְנֶסֶט פְּרִידְלַנְדֵר. הוא גדל בכפר גלעדי ולמד בבית ספר תיכון בכפר בלום, המשותף למשקי עמק החולה. בתום לימודיו התגייס לצה"ל לחיל השריון וסיים את השירות כמפקד טנק. בתום השירות הצבאי יצא לשנת שירות בתנועה למשק שדה בוקר ומשם נשלח כמדריך נוער לביה"ס החקלאי כפר גלים. כעבור שנה חזר למשק ועבד בהכנת מערכות המים בשדות ואחר כך בבריכות הדגים.

בתקופה זו התפנה אִילֹן לנגינה בסקסופון טנור, לריקודי עם ולשירה במקהלה, והיה פעיל מאוד בהכנת חגים ומועדים במשק.

בהיותו בכפר גלים החליט להמשיך בלימודים והתכוון באמצעות המכונים הבריטיים לבחינות הבגרות. בשנת 1968 התקבל לאוניברסיטת בן-גוריון בנגב למחלקה להנדסת מכונות. בשנת 1969 הוא נשא את ג'ודי לאישה וביחד המשיכו ללמוד בטכניון, שם סיים את לימודיו לתואר מוסמך בשטח הבקרה ההידראולית.

באוקטובר 1973 יצא עם ג'ודי לטיול באירופה. הטיול נקטע ביום הכיפורים. הם חזרו ארצה מלונדון במטוס הראשון שיכלו לעלות עליו. אִילֹן גויס בשדה התעופה לכוח "נתי", ולמחרת יצא לרמת הגולן.

ב-12.10.73 נפגע הטנק שעליו פיקד אילון ע"י מטוס סורי בסביבת הכפר חן ארנבה, ושם מצא את מותו.

יהי זכרו ברוך.

שרי פרידלנדר ז"ל נולדה בברדיוב שבסלובקיה להורים מיכאל ומרים שטרן, הבכורה במשפחה בת תשעה ילדים. היא גדלה בבית מסורתי ולמדה בישיבה לבנות. בגיל 19 עברה עם אחותה לפראג, נכנסה לתנועת החלוץ והצטרפה לקבוצת הכשרה של נוער גרמני בזאץ. משם נשלחה לבית המדרש למדעי היהדות בברלין. בסוף שנת 1936 קיבלה סרטיפיקט ועלתה ארצה. הוריה ושני אחיה נספו בשואה, ואח אחד, טייס בחיל האוויר האמריקאי, נפל בשמי גרמניה.

שרי הגיעה עם קבוצת ההכשרה שלה לכפר גלעדי, עבדה בגן הירק ובמחלבה, ויותר מאוחר הייתה אם בית בחברות נוער בתל-חי. חניכיה אהבה מאוד ושותפיה בעבודה זוכרים אותה בהערכה רבה.

שרי נישאה לארנסט פרידלנדר ויחד הקימו משפחה בקיבוץ. שם נולדו ילדיהם, אילון, אסתר, מרים ומיכאל. בשנת 1966 עזבו ארנסט ושרי את הקיבוץ ועברו לקריית שמונה. ביתם היה מקום מפגש לבניהם ומשפחותיהם, לחברים חדשים מקריית שמונה ולחברי קיבוץ.

שרי שמרה את החגים בתערובת של מסורת דתית ומסורת קיבוצית שנבנתה עם השנים. היא התמידה בקריאת פרשת השבוע עד לפני מותה וכך אולי שמרה איתה את זכרם של בני משפחתה שנספו באירופה.

גם אחרי שבתה מרים נרצחה ובנה אילון נפל במלחמת יום הכיפורים, נשאר ביתם של שרי וארנסט בית פתוח למי שאהב להיות במחיצתם ולזכור איתם את יקיריהם. "שרי הדגימה לפנינו", כתבה עדה, "כיצד אמור אדם לחיות עם מתיו, תוך סילוק שקט אך נחרץ של מחיצה מדומה בין האולמות".

שרי אהבה את החיים ושמחה בהם, אהבה את יקיריה ושמחה בהם. היא נפטרה בגיל 77 אחרי מחלה קשה.

יהי זכרה צרור בצרור החיים.
נזכור ונשמח בזכרה.

קֶרן המלגות ע"ש מירה וצבי צור ז"ל

מירה (לבית גורביץ) נולדה בשנת 1922 בעיר פולטבה שברוסיה. מירה הייתה בת זקונים לוורה ולבוריס-דב, רופאים וציונים, אשר עלו עם שלושת ילדיהם לארץ ישראל בשנת 1925 והתיישבו בעיר תל-אביב. מירה סיימה את לימודיה בגימנסיה "הרצליה", מחזור ט"ו. במקביל הייתה פעילה בתנועת בית"ר ובהמשך באצ"ל. בשנת 1939 החלה לימודי בוטניקה באוניברסיטה העברית בהר הצופים שבירושלים.

צבי (לבית צוקרברג) נולד בשנת 1919 בעיר סטניסלוב שבגליציה, פולין, בנם השני של אנה (לבית בס) ולוילהלם (גיאלוג ותעשיין). כנהוג בביתם הציוני, ובעקבות אחיו הבכור עמנואל צור, כאשר סיים צבי את לימודיו בגימנסיה ב-1937, נסע לארץ ישראל והחל בלימודי כימיה וגאולוגיה באוניברסיטה העברית בהר הצופים שבירושלים. הוריו, אחותו ואחיו הצעירים, שנשארו בפולין, נספו בשואה. מירה וצבי הכירו כסטודנטים ובשנת 1940 נישאו. במהלך השנים נולדו להם שלושה ילדים.

במקביל ללימודיהם, החל צבי בעשייה כימית עם חבריו-שותפיו. התחלה זו שראשיתה ברפת שכורה ביישוב מוצא והמשכה במסגרת חמ"ד (חיל מדע), הניחה את היסודות להקמת מפעל "אגן" באבו כביר, תל-אביב בתום מלחמת העצמאות. בשנת 1953 פרש צבי מ"אגן" ועבר עם משפחתו לבאר שבע כדי להקים את מפעל "מכתשים". שנים רבות ניהל את המפעל ופיתח אותו, ובשנת 1972 הניח את היסודות להקמת "מכתשים דרום" ברמת חובב. כשנה מאוחר יותר התמנה למנכ"ל קבוצת הכימיה ב"כור". את סוד ההצלחה זקף צבי לשלוש תכונות: אומץ לב, שכל והתמדה, שלוש תכונות החייבות לפעול בהרמוניה ובשיתוף פעולה של כל צוות העובדים. לקבוצה הייתה התעוזה לחלום על תיעוש הנגב, התעוזה לפתח מוצרים מתוחכמים ולהתמודד עם ענקי התעשייה הבינלאומית, התבונה להגשים את החלום פעם בבאר שבע ועוד פעם ברמת חובב ולטפח מחקר ופיתוח עצמי כבר מראשית הדרך ולכל אורכה, והדבקות במטרה וכוח העמידה מול קשיים ואף כישלונות. הם ידעו למצוא כוחות פנימיים לשדד מערכות ולצעוד קדימה, מחוזקים ומצליחים.

מירה, רעייתו האהובה של צבי והעוזר כנגדו, עסקה כל השנים בהנחלת הלשון העברית לעולים חדשים מבוגרים באולפן ולעולים בני נוער בתיכון עירוני מקיף ג'.

בהגיעם לגיל פרישה, עזבו את עבודתם והמשיכו בעשייה התנדבותית ענפה בעיר. שניהם האמינו באמירה "ואהבת לרעך כמוך" והלכה למעשה פעלו בהתנדבות לטובת העיר ואנשיה. מירה הייתה פעילה בעמותות לבעלי צרכים מיוחדים וצבי סייע בביסוס הסינפוניטה ובפיתוחה של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב.

ברכישת השכלה, האמינו מירה וצבי, רוכש האדם את היכולת למימוש איכות חיים וחופש אמתי. ההשכלה מקנה כלים להתמודדות עם העולם המשתנה ומאפשרת התפתחות ואחריות לערכי אנוש. עקרונות אלו הנחו אותם בחינוך ילדיהם ובעידוד נכדיהם ללמוד.

הענקת מלגות לימודים להשכלה גבוהה בתחום הכימיה באוניברסיטת בן-גוריון בנגב מנציחה את הלך רוחם של מירה וצבי צור באופן הולם ביותר. מי ייתן ולסטודנטים של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב יהיה שפע של אומץ לב, שכל וכוח התמדה לחלום ולהגשים הרבה מעבר לחלומות שהם חלמו והגשימו.

יהי זכרם ברוך.

המלגות ע"ש יעקב צימרמן ז"ל

יעקב היה יליד פיעסצ'נו, ליד ורשה שבפולין.

בתחילת מלחמת העולם השנייה ברח מגטו ורשה לרוסיה, שם נעצר על-ידי השלטונות ונשלח לעבודות כפייה בבניית מסילת ברזל לאורך נהר הפיצ'ורה. לאחר המלחמה הצטרף לצבא הפולני ושירת בעירק ובארץ.

בישראל הקים מפעל למאזני-גשר לשקילת משאיות. את המאזניים הראשונות בנה בבאר-שבע.

לאחר שהות בקנדה כמפקח מאזני-גשר ב"בריטיש קולומביה" חזר ארצה והחל לעבוד בלהקת בת-דור, שנוסדה על-ידי הברונית בת-שבע דה רוטשילד, כמנהל אחזקה ואחראי על השכרת התיאטרון לאמנים בתחילת דרכם (חלקם מפורסמים מאוד). לאחר כשלושים שנות עבודה בלהקה פרש, וכתב ספר ביוגרפי בשם: "הגיהינום בדרך לפיצ'ורה".

היה שחקן ברידג' מעולה וייצר להנאתו דגמים מעץ.

כאדם צנוע ואוהב בריות, המוכן לעזור לכל, זכה לאהדה רבה מכולם.

יהי זכרו ברוך.

קֶרן מִלְגוֹת ע"ש שְׁלֹמֹה וְחַיִּים צִמַח ז"ל

מוצאה של משפחת צמח מגיע לימי גלות בבל. המשפחה נמנתה עם אחת המשפחות הנכבדות והאמידות בעירק. אבותיה היו בין גדולי התורה, בעלי בתי מדרש, אשר לימדו את תורת ישראל ובין היתר את הזוהר והקבלה.

נעמי צמח, אם המשפחה, התאלמנה מבעלה אשר שימש כפקיד בממשלת עירק והורעל בשל היותו פעיל ציוני. ב-1936 לקחה נעמי את ששת ילדיה, מגיל חצי שנה ועד 12, ואת שני אחיה בני ה-16 וה-18, ושמה פעמיה לפלשתינה במסווה של תיירים לבריות.

האנגלים שלטו באותה תקופה בפלשתינה והעלייה הבלתי לגאלית הביאה את המשפחה ליצור קשר עם מבריחי גבול. המסע הסתיים בצורה עגומה כאשר כל המשפחה נתפסה ע"י שומרים צ'רקסים והוסגרה לידי הבריטים. הבריטים החזיקו את האלמנה ואת ילדיה בבית הסוהר בבית לחם כחצי שנה שכן הסוכנות לא הסכימה לשלם ערבות ולהכניסם לארץ, משום שאיזו תועלת יש באלמנה ובשישה ילדים קטנים. בוקר אחד נתקל בנו של הנציב העליון, לורד אדוין סמואל, במשפחה ושמע את סיפורה, ותודות להתערבותו הוחלט להשאירם בפלשתינה וכמובן בירושלים.

שלמה צמח הצטיין בתחום הספורט, בעיקר באתלטיקה קלה ובמיוחד בריצה, ועל כך זכה בתעודות ובמדליות. היה בעל חוש הומור, ובכל הזדמנות אהב לבדר את הסובבים אותו ולהצחיק אותם.

במלחמת השחרור לחם בנגב עם יחידת חרמש ונפצע תוך כדי הקרבות, אך לא הודיע על כך לבני המשפחה. במיוחד לא רצה להדאיג את האם ולגרום לה צער וכאב, תמיד העלים את מכאוביו, מעולם לא התלונן על דברים המציקים לו. על דבר פציעתו ידעו רק לאחר החלמתו.

חיים נהג בדיוק כשלמה, גם הוא העלים את פציעתו בזמן שירותו במסגרת הנח"ל ובתקופה שהיה בגרעין חולתא, ורק זמן רב לאחר החלמתו נודע למשפחה הדבר.

שלמה וחיים היו סמל הצניעות, הטוהר, העדינות ואצילות הנפש, תמיד היו מוכנים לעזור לזולת ולהקריב את עצמם. מעולם לא דרשו את טובתם על חשבון אחרים, תמיד ויתרו למען המשפחה והידידים ואפילו למען אנשים זרים, תמיד נזהרו לבל יפגעו ברשות אחרים. היו מקובלים ואהודים בין חבריהם ומכריהם. כאלה היו שלמה וחיים ובדמי ימיהם נקטפו חייהם.

שלמה נפגע בצבא, אך פרטים לא נמסרו למשפחה. בן 19 היה במוותו. חיים נפטר ממחלת כליות קשה. בן 34 היה במוותו.

יהי זכרם ברוך.

קרן המלגות ע"ש יוסף ואסתר קנצלפולד ז"ל

אסתר קנצלפולד ז"ל
אסתר, מבית רולשטיין, נולדה בשנת 1910 בפיוטרקוב טריבונלסקי שבפולין, למשפחה מסורתית.
סיימה את לימודיה בעיר הולדתה.

בשנת 1932 התחתנה אסתר וילדה שני ילדים. בעלה וילדיה נספו בשואה.
בתקופת המלחמה נלקחה אסתר ע"י הגרמנים לעבודות כפייה בתנאים קשים בבת י
חרושת לנשק, ואחר כך נלקחה למחנות הריכוז ברבנסבריק וברגן-בלזן.

ב-1949 עלתה לישראל וב-1952 נישאה ליוסף קנצלפולד ז"ל.

יוסף קנצלפולד ז"ל
יוסף נולד בשנת 1903 בסטניסלבוב שבפולין ושם סיים את לימודי התיכון.
עם סיום לימודי האגרונומיה עבד במקצועו.

בזמן המלחמה שהה במחנות, ואחרי שחרורו התגייס לצבא האדום, נלחם בחזית ונפצע
קשה.

ב-1947 הגיע לישראל ולקח חלק בפעולות ההגנה.

למרות סבלם הגדול בעבר, הצטיינה משפחת קנצלפולד בפתירות ובנכונות לסייע לזולת.

יהי זכרם ברוך.

קרב המלגות לזכר פרופ' דן כספי ז"ל והוריו פנינה ושמעון קספו ז"ל

"Never, never, never give up" Winston Churchill

הקרב הוקמה בשנת 2006 ע"י פרופ' כספי לזכר הוריו ונועדה לסייע לסטודנטים עם מוגבלות פיזית עם עדיפות לשיתוק מוחין. ב 2017 לאחר פטירתו של פרופ' כספי, החליטה המשפחה להוסיף את שמו לקרב ולסייע גם לסטודנטים הלומדים בתקשורת.

פרופ' דן כספי (1945-2017)

פרופ' דן כספי היה ממייסדי חקר התקשורת הבולטים בארץ. לאורך כל דרכו המקצועית, שילב פעילות מחקרית עם פעילות ציבורית ופעילות פובליציסטית תוססת וענפה. דן נולד בעיירה סאוני (Saveni) וגדל בדורוחוי (Dorohoi), צפון מולדובה שברומניה, בן יחיד להוריו פנינה ושמעון קספו. דן נולד עם מוגבלות פיזית של שיתוק מוחין. ב 1960 המשפחה עלתה ארצה והוריו התגוררו בבאר שבע עד סוף חייהם.

דן השתלב במערכת החינוך הרגילה הן בעיר מולדתו והן בבי"ס תיכון מקיף א' בבאר שבע. בסיום התיכון עבר לירושלים ללמוד באוניברסיטה העברית, שם סיים תואר ראשון בחוגים למדע המדינה ולסוציולוגיה, ותואר שני בחוגים למדע המדינה ולתקשורת. בזמן לימודיו לתואר שני ייסד וערך את כתב העת "מדינה, ממשל ויחסים בינלאומיים" (1971-1986). את עבודת הדוקטורט עשה בהנחייתם של פרופסור אליהו כ"ץ ופרופסור עמנואל גוטמן, בנושא תפיסתם של חברי הכנסת את דעות הציבור. במחצית שנות השמונים, פיתח פרופסור כספי את תחום לימודי התקשורת באוניברסיטה הפתוחה. סדרת ספרי הלימוד שכתב משמשים עד היום בסיס בתוכניות הלימודים בתקשורת במוסדות להשכלה גבוהה, במכללות ובבתי ספר שונים.

פרופ' כספי מילא מספר תפקידים ציבוריים ואקדמיים שהבולטים ביניהם: נשיאה המייסד של האגודה הישראלית לתקשורת (1996-1999), חבר במועצה האקדמית של מכללת הדסה, חבר הוועד המנהל של רשות השידור (2000-2003), חבר בוועדת השופטים בפרס ע"ש נחום סוקולוב (2007, 2009, 2005), חבר במועצה המדעית של דו שנתון "קשר", אוניברסיטת תל-אביב (2005-2017), יועץ אקדמי לתוכנית תיק תקשורת (1991-1993), יועץ אקדמי בכותרת (בית-ספר לעיתונאות ולתקשורת (1992-1993)), יועץ למשרד החינוך בהכנת תוכנית לימודים בתקשורת (1986-1992) ועוד. בשנת 2000 שב פרופ' כספי לבאר שבע, והשתלב בהקמת המחלקה לתקשורת באוניברסיטת בן-גוריון, בה הוא שימש כראש המחלקה לתקשורת וראש מרכז בורדה לתקשורת חדשנית בין השנים 2004-2009.

פרופ' כספי זכה למוניטין בזכות למעלה מעשרים ספרים אקדמיים וספר ילדים בשם "אבא של ענבל". ספריו הפכו לספרי יסוד בהוראת התקשורת. כמו כן הוא פרסם מאות מאמרים בכתבי עת מקצועיים, בעיתונות היומית המודפסת והמקוונת, לרבות טורים במקומו ירושלמי ובירחון איגוד המפרסמים בישראל "אותות", "העין השביעית", מדור הדעות של "ynet" ובבלוג "דן בתקשורת" ב"הארץ" בו פרסם עד ליום מותו. בספר הילדים "אבא של ענבל" הוא התייחס להתמודדות של בתו עם הורה מוגבל פיזית. חרף הקשיים הפיזיים, דן לא ויתר אף פעם לעצמו והגיע להישגים מרשימים.

דן היה בעל, אבא וסבא אוהב ונאמן, חבר טוב, איש חם, ביתי, מסור ודאגן. אישיותו השאירה חותם על משפחתו, ידידיו ותלמידיו וסמל לניצחון הרוח על מגבלות הגוף.

יהי זכרו ברוך.

שמעון קספו (1910-1994)

שמעון נולד בעיירה סאווי (Saveni) בצפון מולדובה שברומניה. אף על פי שהתייתם ונאלץ לעבוד לפרנסתו ולפרנסת המשפחה כבר בגיל צעיר, הצליח שמעון להתבסס מבחינה כלכלית וערב מלחמת העולם השנייה היתה בבעלותו רשת של שלוש חנויות בדים. עם עליית המשטר הקומוניסטי הולאמו החנויות ככל נכס פרטי, ושמעון נאלץ להסתפק בניהול אחת מחנויותיו כשכיר.

פנינה קספו (1921-2002)

פנינה לבית גרינברג נולדה בקישינב (Kishinev), מולדובה. כמקובל בקרב עשירי העיר, סיימה פנינה את לימודיה בבית הספר התיכון ז'אן דארק בשפה הצרפתית. לימודיה הגבוהים באוניברסיטה הופסקו עם פרוץ מלחמת העולם השנייה. הוריה נרצחו ופנינה ואחיה הוגלו ביחד עם יהודים רבים אחרים לגטו בטרנסניסטריה (Transnistria). עם תום המלחמה ושחרור הגטו, הגיעה פנינה לעיר יאסי (Iasi) שברומניה שם הכירה את שמעון, בעלה לעתיד. לאחר נישואיהם ניצבו פנינה ושמעון קספו בפני אתגר לא צפוי, כשנולד בן שלוקה בשיתוק מוחין. הדבר דרבן אותם להשקיע בו את כל מרצם ואונם. הם עמדו על כך שילמד רק במסגרות חינוך רגילות, החדירו בו שאיפות להישגים ולימדו אותו להתמודד עם המוגבלות הפיזית. המשפחה החליטה להקים קרן מלגות לזכרם של פנינה ושמעון קספו, כהוקרה למסירותם הרבה לבנם עם המוגבלות הפיזית וכדי להעביר מסר לחברה שניתן להתמודד עם מוגבלות פיזית ואף להגיע להישגים נאים.

יהי זכרם ברוך.

קרבן המלגות ע"ש צבי, סוניה וד"ר משה קרוי ז"ל

צבי קרוי ז"ל (1901-1956)

יליד לודז' שבפולין, בן לאב חסיד, משה, ולאם משכילה מתחום הספרות והתיאטרון, דבורה. תחילת דרכו הוכרעה ע"י האב: הוא למד בחדר ונחשב לעילוי. בגיל 14-15 הוסמך לרבנות. בעקבות מפגשים עם הנוער הסוציאליסטי חל מפנה בחייו, והוא פנה להשכלה כללית ולתנועת צעירי ציון. הוא רכש ידע על תורת הסוציאליזם וסבב בעיירות בפולין על-מנת להחדיר את תורת ציון הסוציאליסטית. בעקבות פעולות אלו, אביו התאבל עליו. כנער, צבי ייסד בלובלין את מפלגת צעירי ציון, לאחר מכן השתייך לחוג המשוררים הצעירים, כתב ופרסם בכתבי עת שונים. בשלב מאוחר יותר הפך לעיתונאי בכתבי עת שונים. בשנת 1940 הצליח לברוח מהתופת ולהגיע לארץ. צבי הקדיש את חייו לכתיבה ונשא הרצאות בנושא הציונות. צבי נחשב עיתונאי מחונן, בעל נפש עדינה, אדם ישר דרך, ציוני חם, שאהבת הארץ הייתה בראש מעייניו, עד ליום מותו.

סוניה קרוי ז"ל (1913-1990)

ילידת גרודנו שבפולין. עלתה לארץ בתחילת שנות השלושים עם קבוצת הנוער הציוני-סוציאליסטי. בתחילת דרכה הצטרפה עם חבריה לקיבוץ, ולאחר זמן מה עזבה והגיעה לתל-אביב. בתל-אביב הצטרפה לסמינר למורות, ולאחר סיומו הקדישה את חייה להוראה, הן כמורה מחנכת והן כמנהלת בבתי ספר שונים בתל-אביב. תחת שבטה עברו דורות רבים של תלמידים. נושא החינוך היה בראש מעייניה ונחשב לאהבת חייה, ולו הקדישה את כל מרצה וכישרונותיה. עד לימייה האחרונים שמרה על קשר חם עם רבים מתלמידיה. לפני מותה ציוותה להנציח את שם משפחתה ע"י הקמת קרן שתעזור לסטודנטים במגמת פילוסופיה.

משה קרוי ז"ל (1948-1989)

בנם של צבי וסוניה קרוי, נולד בתל-אביב. משה סיים את לימודיו התיכוניים והמשיך את לימודיו האוניברסיטאיים בירושלים. הוא סיים את לימודיו בפילוסופיה בהצטיינות. בגיל 25 חזר לתל-אביב והצטרף לצוות המרצים של האוניברסיטה בנושא הפילוסופיה. בזכות ייחודו, כושר ההבעה שלו, שיטתו ורעיונותיו המקוריים זכה להצלחה גדולה, והוא משך קהל מאזינים שהלך וגדל עם הזמן. בשלב מסוים, מסיבות אישיות, עזב את הארץ, הגיע לאוסטרליה כמרצה באוניברסיטה, המשיך להרצות באוניברסיטאות ברחבי העולם ולבסוף חזר לארץ. משה נפטר בנסיבות טראגיות. בחייו הספיק לכתוב מספר ספרים בנושא פילוסופיה, כשהמפורסם ביניהם היה "החיים לפי השכל".

לזכרם, לזכר אביו, צבי, לזכרה של אמו, סוניה, הוקמה קרן זו.

יהי זכרם ברוך.

קֶרן המלגות ע"ש משה רפאלי ז"ל

קֶרן המלגות על-שם זאב ושלומית גלעד החלה לחלק מלגות ב-1978. עם השנים נוספו לקֶרן מלגות על-שם אחיה של שלומית - ישראל ליפשיץ ומשה רפאלי.

משה רפאלי (ליפשיץ) נולד ב-1.2.1906 בעיירה זבלודבה שעל יד ביאליסטוק. משה היה החמישי מבין ששה ילדים שנולדו לפרל ולרפאל ליפשיץ. כשאר אחיו הוא זכה לחינוך שעמד על השילוב בין המסורת היהודית לבין ההכרה הציונית. מגיל שלוש הקפיד ללכת לחדר ושמר על זהות דתית. ואולם בד בבד, נחשף משה לשליחים הציוניים, שהרבו להגיע לבית הוריו, וסקרנותו לארץ הרחוקה גברה והתפתחה.

מעט לפני יום הולדתו השלושה עשר ניגש משה לאביו וביקש שיחתום על מסמכי הגירה לפלשתינה. האב, משועשע מהיומרות המפותחות של הבן, חתם על המסמכים, וראה בכך משובת נעורים ולא יותר.

מהר מאוד התעצבו היומרות למציאות. עם סיום כיתה ז' עזב משה את ה'חדר', והתקבל לעבודה כעוזר לגנן העירוני. בכוונה תחילה ביקש משה עבודה זאת, כדי להכשיר עצמו לעלייה לארץ ישראל. מעט אחר כך התחילו הריבים בבית, בין משה לאביו, ועוד יותר מכך בין רפאל לפרל, שכעסה על בעלה שחתם על הניירות בכזאת קלות דעת. כשהיה בן 14, החל משה במסעו לישראל. הוא ברח מהבית, ואחרי שבועיים ברכבת, ולמעלה מחודשיים כנוסע סמוי באנייה איטלקית, הוא הגיע לחיפה.

פלשתינה של 1920 לא סיפקה הרבה אפשרויות לנער מתבגר, ומשה נאלץ להתרכז בלשרוד. בתחילה כמוכר עיתונים וכמסיק קטר, ואחר כך כמצחצח נעליים. בגיל 16 הצטרף לקבוצת 'אחוזה', שחבריה עבדו בבניין הארץ. משה עסק בכל המלאכות, נושא אבנים לבנייה, סתת וטייח, אבל הזמנים הקשים לא סיפקו לו פרנסה ואפשרויות חדשות הובילו אותו דרומה.

ב-1923 הצטרף משה לאחותו הגדולה שלומית במצרים. שלומית, שעבדה כמטפלת של בנות אמב"ש, סוזי (אבן) ואורה (הרצוג), סידרה לו עבודה אצל אביהן. משה החל לעבוד בצורה מסודרת בבניין, והיה האחראי על בנייתה של תחנת הכוח באלכסנדריה.

בתחילת שנות השלושים חזר משה לתל-אביב. מתוך געגועים למשפחתו ובעיקר לאביו, הוא הלך למשרד הפנים והחליף את שמו מליפשיץ לרפאלי, כהוקרה לאביו רפאל.

ב-1935 נשא לאישה את פרידה, לבית פינס, ועמה הביא לעולם שלושה ילדים - נימה, רולי ורפי. הוא גר בגבעת רמב"ם, לימים גבעתיים, ומאוחר יותר בתל-אביב.

משה היה פעיל ב"הגנה". ביתו בגבעת רמב"ם שימש במהלך שנות ה-40 כמטה ההגנה

המקומי, ובמסגרת קשרי העבודה שלו עם שלטונות המנדט, הצליח "לסחוב" עבור צה"ל טנק ממחנה בריטי, ערב מלחמת השחרור, טנק ששירת את הצבא החדש במלחמת השחרור.

בנוסף להיותו איש מקצוע מעולה, בעל חזון, היה משה רפאלי גם חובב תרבות ואיש רעים, בעל קשרים נרחבים ומסועפים, החל במנהיגי היישוב וכלה באנשי תרבות ואמנות, עמם הרבה לבלות ואף תמך בהם ביד רחבה.

משה נפטר מהתקף לב כשהיה בן חמישים.

היום היו קוראים למשה קבלן, אבל הוא היה בנאי. הוא מעולם לא זכה להשכלה פורמלית, אך הוא ידע לבנות. במהלך מלחמת העצמאות פיקד על סלילת דרך 'בורמה', שהקלה על המצור סביב ירושלים. אחרי המלחמה היה בין מייסדי 'החברה המרכזית לשיכון ובניין', מהגדולות בתקופה ההיא בישראל, והקים את ממגורות 'דגון', גשר הרכבת מעל הירקון, בית הספר 'ביאליק', סלל את כביש החוף בין חיפה לתל-אביב והיה שותף בעוד פרויקטים רבים.

מיום הגיעו ארצה ועד שנת 1956, שנת מותו, עסק משה בבניין הארץ. המלגה שתינתן בשמו לסטודנט בפקולטה להנדסה, תמשיך את מורשתו של אחד מבוני הארץ, משה רפאלי.

יהי זכרו ברוך.

קִרְן מִלְגוֹת ע"ש דִּיצָה רִפְאֵלִי ז"ל

דיצה נולדה ב-21.10.1949 בתל אביב, בת בכורה לאסתר וזאב מנהיים. אמה שרדה את גטו קרקוב, את אושוויץ ואת דכאו, ואביה, יליד פולין אף הוא, לחם עם הבריטים במלחמת העולם השנייה. עבור שניהם דיצה הייתה נס אישי וניצחון על הנאצים. שמחתם היתה גדולה על החיים החדשים בארץ החדשה ולכן - דיצה.

היא גדלה בשכונת יהודה מכבי ושם גם נולדו אמיר ואלדד, אחיה. דיצה התבלטה כילדה מבריקה; היא קראה בגיל שלוש וכתבה ליומן עוד לפני שהלכה לבית ספר. היא למדה ביהודה מכבי ובתיכון עירוני ד', שם סיימה את לימודיה בהצטיינות בגיל 17, התקבלה לעתודה האקדמאית ולמדה ספרות אנגלית ובלשנות צרפתית, לפני שהצטרפה לחיל המודיעין.

ב-1968 פגשה במסיבה בתל אביב את רפי רפאלי, אהבת חייה. היא התנשאה רק כמה סנטימטרים מעל גובה מטר חמישים והוא נשק למטר תשעים; היא הייתה תלמידה מצטיינת, חובבת קריאה, והוא בוגר פנימייה חקלאית שאהב לעבוד בגינה - וככל שקווי המתאר של אישיותיהם פרצו לכיוונים הפוכים, כך הם מצאו את מקומם האחד עם השנייה. הם היו ביחד מאותה מסיבה ב-1968 ועד יום מותה של דיצה, כמעט חמישים שנה אחר כך.

ב-1972 נולדה לדיצה בתה יעל ושנה אחר כך נולדה נועה; ב-1981 נולד משה. המשפחה חיה לתקופת מה בניגריה ולאחר שחזרו לישראל גרו בתל אביב ובהרצליה.

דיצה עבדה כמורה לאנגלית וכמזכירתו של אבא אבן לפני שהצטרפה לנעמ"ת, שם עבדה במחלקת משאבי אנוש, במקביל להשלמת תואר שני בלימודי עבודה. אחר כך עברה להסתדרות, שם מונתה לראש אגף כח אדם תחת יושב ראש ההסתדרות דאז, חיים הברפלד.

תמיד סקרנית, תמיד אופטימית, דיצה חיפשה אחר אתגר חדש ופנתה ללימודי משפטים. ב-1999 הוסמכה כעורכת דין והצטרפה למשרד בני כהן, שם הפכה לימים לשותפה ובו עבדה עד ימיה האחרונים. כעורכת דין לענייני עבודה, הרבתה לייצג ארגוני עובדים; במקביל, לקחה תיקים אישיים רבים בחינם וראתה את עצמה כמגינתם של החלשים.

היא סבלה ממחלת ריאות כרונית, שבשיאה נדרשה לעבור ניתוח להשתלת ריאות בווינה, אך היא מעולם לא הרשתה למחלה להגדיר אותה. היא הייתה שחיינית מצטיינת, חובבת טיולים שמעולם לא נסוגה מאתגר. ב-19.7.2017 לאחר מאבק עיקש וקצר במחלת הסרטן, היא נפטרה בביתה כשמשפחתה לצידה. היא השאירה אחריה את רפי, שלושת ילדיה וששת נכדיה; את גופתה תרמה למדע.

רפי ודיצה בנו את ביתם בהרצליה ובביתם היא טבעה את אישיותה: פתוחה, סקרנית ומלאה בצחוק. מביתם הייתה יוצאת לטייל ולשחות בים, והחברים הרבים והמשפחה היו מתאספים בחצר כמעט בכל סוף שבוע. גם כשהתקשתה ללכת התעקשה לארח שם, כמעט עד יום מותה.

בחייה הייתה דיצה השראה לילדיה ולבעלה, לחבריה הרבים ולאנשים שעבדו אתה: חכמה וחזקה, אופטימית ואוהבת אדם. מלגה זאת מבקשת להמשיך, במותה, את שהייתה בחייה לכלל שהכירו אותה.

יהי זכרה ברוך.

קרן המלגות ע"ש מר אלף שוורצבאום ז"ל

אלף שוורצבאום נולד בעיר בנדין בפולין, שבה הייתה קהילה יהודית גדולה ומבוססת. הוא עסק שם במסחר של מוצרי ברזל והיה פעיל ציוני בעסקי ציבור שונים. עם פלישת הגרמנים לפולין עלה בידו לברוח עם משפחתו ולהשתקע בלוזאן, שבה גר עד 1945, וסייע שם רבות להצלת שארית הפליטה.

בשנת 1945, מיד עם תום מלחמת העולם השנייה, מימש את חלומו לעלות עם משפחתו לארץ ישראל. כמו כן דאג להעביר ארצה מסמכים שונים על חיי היהודים בפולין תחת השלטון הנאצי, שאותם אסף בקפדנות רבה. המסמכים נמסרו לידי הגופים המוסמכים במדינה ונמצאים כיום ב"יד ושם", בקיבוץ תל-יצחק, בקיבוץ לוחמי הגטאות ועוד.

בהגיעו לגיל 72 החל אלף שוורצבאום בפעילות ענפה לגיוס מלגות לסטודנטים נזקקים במוסדות להשכלה גבוהה במדינה. בכל מלגה הוא ראה נר אחד מאלה שלא זכו להגיע, והשקעה קדושה בבניין עתיד עמנו. הוא האמין שבזכות המלגות, אשר מוענקות מתוך רצון ואהבה ומתוך תקווה, הסטודנטים ישתלבו עם תום לימודיהם בבניין המדינה.

אלף שוורצבאום נפטר בשיבה טובה ב-16.1.90.

יהי זכרו ברוך.

קרן מלגות ע"ש ד"ר דיאנה שיינברג לבית טריקל ז"ל

דיאנה נולדה ברומניה ב-1957 ועלתה ארצה ב-1963. היא גדלה ולמדה בעיר תל-אביב, בבי"ס "לדוגמא" ואחר כך בתיכון עירוני ה'. לאחר סיום לימודיה התגייסה דיאנה לשורות צה"ל.

במהלך שירותה שירתה דיאנה כמראיינת וכמאבחנת פסיכוטכנית. ב-1977 החלה דיאנה בלימודי תואר ראשון בכלכלה באוניברסיטת בן-גוריון בנגב וב-1980 סיימה לימודים אלה בהצטיינות. לאחר סיום לימודי התואר הראשון נסעה דיאנה לארה"ב, לצורך המשך לימודיה באוניברסיטת שיקגו - שם התקבלה ללימודים במלגה מלאה. במהלך לימודיה שם, קיבלה דיאנה מלגות מקרנות רוקפלר, קרגיל ופרינץ. במהלך כל לימודיה מומנה ע"י קרנות אלה וקיבלה גם מענקי מחייה.

במקביל עבדה דיאנה במחקר ובניהול פרויקט מחקר עבור מרצים מסגל האוניברסיטה. דיאנה התעניינה בתחומי הכלכלה החקלאית והמסחר הבין-לאומי והתמחתה בהם, ואת עבודת הדוקטורט שלה עשתה בנושא ששילב שני תחומים אלה. היא קיבלה את תואר המוסמך ואת הדוקטורט בכלכלה מאוניברסיטת שיקגו.

קרן המלגות הוקמה להנצחת שמה של דיאנה ועל מנת לאפשר לסטודנטיות מצטיינות בכלכלה להמשיך ללמוד בתחום.

יהי זכרה ברוך.

קרן המלגות ע"ש ויליק שלנגר ז"ל

ויליק שלנגר נולד ב-17.1.1911 בלבובי שבפולניה. במלחמת העולם השנייה התגייס לצבא הפולני ועמו עבר את הגבול לרוסיה. בפולין השאיר את משפחתו: הוריו, שלוש אחיות ואח, וכן אישה ובן. ברוסיה נשלח לעשר שנים למחנה עבודה בסיביר.

ב-1948 חזר לפולין ושם הסתבר לו כי איבד את כל משפחתו במלחמה. הוא החל לעבוד בפולין בבית חרושת לטקסטיל כחשמלאי. ב-1949 פגש בינינה ושם נישאו השניים. ב-1957 החליטו לעלות ארצה, הגיעו לבאר-שבע והשתקעו בה. ויליק החל לעבוד באינסטלציה ובחשמל בבניינים החדשים בבאר-שבע.

לאחר מספר שנים החל ויליק לעבוד ב"חסין אש". ב-1969 החל לעבוד באחזקה של מעונות ד' של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב. בשנת 1978 יצא לפנסיה ואז החל לעבוד כפנסיונר באחזקה בקמפוס הישן בבית היאס. ויליק אהב מאוד את הארץ וסירב לנסוע ממנה, אפילו לטיול, אך הוא אהב מאוד לטייל בארץ. לאחר הפצרות מרובות הסכים לנסיעה לחו"ל, ונסע עם אשתו ינינה לטייל בארה"ב. כשחזרו חזר לעבודה. ב-10.6.1983 עבר תאונת דרכים ונשאר בבית ארבעה חודשים. זו הייתה הפעם הראשונה שוויליק הפסיק לעבוד, ומאז לא שב לעבודה. לאחר ארבעת חודשי השהייה בבית חש בוקר אחד ברע. לאחר שעבר התקף לב אושפז בבי"ח ביחידה לטיפול נמרץ, וב-4.11.83 נפטר, כשהוא בן 73.

יהי זכרו ברוך.

קרן המלגות ע"ש ד"ר הרמן שפירא ז"ל

הקרן לזכר ד"ר הרמן שפירא הוקמה על-ידי רעייתו.

ד"ר הרמן מ. שפירא נולד ברומניה בשנת 1932 והתייתם מאביו, שנרצח ב"רכבת המתים" בעיר יאסי.

ד"ר שפירא למד רפואה בבוקרשט שברומניה והתמחה בפסיכיאטריה. ברומניה ניהל מחלקה בבית החולים לחולי נפש בבוקרשט.

בשנת 1972 עלה ארצה עם משפחתו והתגורר ברחובות.

ד"ר שפירא עבד בבית החולים הממשלתי בנס ציונה ושימש כמנהל מחלקה עד ליום מותו ב-25.2.85. כמו כן היה פעיל בהסתדרות הרופאים.

להנצחת זכרו הקימה רעייתו קרן מיוחדת לסטודנטים לרפואה. כמו כן תרמה את ספרייתו המקצועית לבית החולים שבו עבד.

יהי זכרו ברוך.

קֶרֶן הַמַּלְגוֹת ע"ש שֵׁרָה תַדְמוֹר ז"ל

שרה תדמור נולדה וגדלה בתל-אביב. בשנת 1954 נישאה לדב תדמור, והקימה עמו משפחה למופת. לזוג נולדו שני ילדים, ליהי וערן, וחמישה נכדים, והם היו שותפים לדרך במשך 51 שנים מאושרות.

במשך עשרות שנים, השקיעה שרה את מיטב מרצה וכישרונה בעזרה לקהילה והקדישה רבות מזמנה לעבודות התנדבות. כשוחרת תרבות ואמנות, כיהנה כיו"ר ידידי התזמורת הקאמרית. בראשית שנות התשעים לקחה על עצמה כאתגר לחדש את פעילותה של אגודת הידידים של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב ונרתמה למשימה בלהט ובחריצות האופייניים לה. עד יומה האחרון פעלה שרה ללא לאות לקידום מטרות האוניברסיטה, כולל גיוס משאבים והרחבת מעגל התומכים הישראליים, והדביקה רבים באהבתה למוסד.

שרה העלתה את האוניברסיטה לתודעה של חוג מכריה וידידיה הנרחב, והפצירה בהם לבקר בה ולהיווכח במו עיניהם בתנופת הצמיחה וההתפתחות המתרחשת במוסד. פעמים רבות אירחה באוניברסיטה ובביתה הפרטי את חברי חבר הנאמנים ואת תומכי האוניברסיטה בארץ ובעולם, כדרך לעודדם לאמץ את האוניברסיטה ללבם כשם שעשתה היא עצמה.

שרה סחפה אחריה בהתלהבות גם את בעלה דב. שניהם אהבו את האוניברסיטה בכל לבם, והאמינו כי בסטודנטים טמונה ההבטחה הגדולה לעתיד הנגב והאזור. ביחד הקימו את הקרן לכבוד שרה ודב תדמור המעניקה מלגות לסטודנטים למנהל עסקים ולכלכלה, מתוך רצון לאפשר לבני דור הצעיר לרכוש השכלה אוניברסיטאית ולהגשים את חלומותיהם.

מתוך הערכה למסירותה ולמחויבותה כנשיאת אגודת הידידים הוענק לשרה בשנת 2003 אות יקיר הנגב. שרה המשיכה לכהן כנשיאת הכבוד של האגודה ותמיד תיזכר כמי שסייעה בכל מאודה בהגשמת חזונו של דוד בן-גוריון.

מותה הפתאומי של שרה בטרם עת השאיר חלל עצום בלבם של משפחתה, משפחת האוניברסיטה וכל חבריה וידידיה. שרה השאירה אחריה תכניות וחלומות רבים שלא הספיקה להגשים בחייה הקצרים. אובדנה נוגע ללב כולנו והיא חסרה לנו מאוד.

יהי זכרה ברוך.

דיקנאט הסטודנטים

דיקנאט הסטודנטים מסייע לסטודנטים במישור הכלכלי, האקדמי, האישי והחברתי-תרבותי תוך תיאום וקשר הדוק עם היחידות האקדמיות והמנהליות של האוניברסיטה ועם אגודת הסטודנטים.

מדור סיוע כלכלי

מלגות והלוואות

באמצעות מדור סיוע כלכלי, האוניברסיטה משתדלת לסייע לכל סטודנט הזקוק לעזרה כספית במהלך לימודיו. הסיוע ניתן באמצעות מלגה והלוואה. הקריטריונים לקביעת זכאות למלגות לימודים נקבעו על-פי הנחיות של ועדה ציבורית.

מלגות

- מלגות סיוע לתלמידי התואר הראשון מטעם האוניברסיטה ובאמצעותה
- מלגות סיוע לתואר שני מטעם קרנות חיצוניות
- מלגות לספורטאים מצטיינים
- מלגות לסטודנטים עם מוגבלויות פיזיות (מלגה ע"ש פנינה ושמעון קספו ז"ל)
- מלגות לסטודנטים המצטיינים בפעילות חברתית בהתנדבות

הלוואות לסטודנטים לתואר ראשון ושני

בקשה להלוואה ניתן להגיש במהלך כל שנת הלימודים. ההלוואות המוצעות הן בתנאים נוחים במיוחד.

פרטים באתר: www.bgu.ac.il/dekanat

